

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΤΗΣ

ΠΑΥΛΑΚΙΣ ANNA-ΜΑΡΙΑΣ
ΑΜ. 64 ΈΤΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ 2005

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

***ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ Η ΒΙΟΤΙΚΗ
ΤΡΟΧΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ. ΔΟΜΕΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΥΜΑΤΑ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ***

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2007

ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

1. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

_____

2. ΜΕΝΔΡΙΝΟΥ ΜΑΡΙΑ

_____

3. ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΥ ΉΒΗ

_____

Ημερομηνία Αξιολόγησης:

Περιεχόμενα

Απόσπασμα(abstract).....	2
Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα	2
Εισαγωγή	3
1. ΜΕΡΟΣ	5
1.1. Ο εννοιολογικός ορισμός της κατάρτισης	5
1.2. Τα κύρια σημεία της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής την Απασχόληση και την κατάρτιση από τις αρχές της δεκαετίας του 90' έως σήμερα	9
1.2.1 Η Κοινωνική Ατζέντα 2005-2010.....	19
1.3. Τα ελληνικά Εθνικά Σχέδια Δράσεις για την Απασχόληση. Το ΕΣΔΑ του 2004	21
1.4. Μεταβατικές Αγορές Εργασίας (Transitional Labour Markets). Μια Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης- Συσχετισμοί με το ελληνικό ΕΣΔΑ	27
1.4.1. Η εφαρμογή των «μεταβατικών πολιτικών στην Ελλάδα». Συσχετισμοί με τα Ελληνικά ΕΣΔΑ	31
α) Νομοθεσία που διέπει το καθεστώς των μεταβάσεων στην Ελλάδα	32
β) Συσχετισμοί των μεταβατικών πολιτικών με τα Ελληνικά ΕΣΔΑ	34
2. ΜΕΡΟΣ	35
2.1. Οργάνωση και λειτουργία των δομών κατάρτισης στην Ελλάδα.....	35
2.1.1. Η ταυτότητα των φορέων	38
2.1.2. Παρεχόμενες υπηρεσίες	40
2.1.3. Το ανθρώπινο δυναμικό.....	58
2.1.4. Η δικτύωση των δομών.....	62
2.2. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας των δομών κατάρτισης με αριθμούς.....	63
3. ΜΕΡΟΣ	78
3.1 Η έννοια της συμβουλευτικής και η πορεία εξέλιξης του θεσμού στην Ελλάδα	78
3.1.1 Ο εννοιολογικός ορισμός της συμβουλευτικής	78
3.1.2. Η εξέλιξη του θεσμού της συμβουλευτικής στο χώρο της εκπαίδευσης και της απασχόλησης από τη δεκαετία του 50' μέχρι σήμερα.....	80
3.2. Αποτύπωση υπάρχουσας κατάστασης παροχής προσανατολισμού και συμβουλευτικής στο νομό Ρεθύμνου.....	89
Συμπεράσματα	105
Βιβλιογραφία και πηγές πληροφοριών	108
Νόμοι Από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και Υπουργικές Αποφάσεις	110
Υπουργικές Αποφάσεις.....	111
Μελέτες -Ερευνες - Εκθέσεις	112
Πηγές από το διαδίκτυο	112

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ(ABSTRACT)

Η διεθνοποίηση της οικονομίας, η αλματώδης εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και οι θεαματικές επιπτώσεις τους στην απασχόληση και στις μεθόδους παραγωγής και διάθεσης των αγαθών, επηρεάζουν καθοριστικά τόσο την αγορά εργασίας όσο και την εξέλιξη των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Παράλληλα οι διαδικασίες πρόσληψης στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα αλλάζουν. Τα τυπικά προσόντα παραχωρούν συνεχώς τη θέση τους στα ουσιαστικά προσόντα, στην προηγούμενη εμπειρία, την ουσιαστική ικανότητα, την πραγματική γνώση και τις δεξιότητες του ατόμου. Όπως θα γίνει αντιληπτό από την παρούσα εργασία η αναγκαιότητα της συμβουλευτικής καθίσταται ιδιαίτερα απαραίτητη σε μια ανταγωνιστική κοινωνία πολιτών που συνεχώς αλληλοεξαρτάται και αναπροσορμόζεται με βάση τις οδηγίες και στρατηγικές που προτάσσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να ερευνήσει τον βαθμό εξάρτησης μεταξύ των δομών κατάρτισης- συμβουλευτικής- απασχόλησης και παράλληλα να αποσαφηνιστεί ο ρόλος των φορέων στην βιοτική τροχιά των νέων.

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Παρούσα κατάσταση: Μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και συμβασιούχος εργαζόμενη στο Ι.Κ.Α. Ρεθύμνου(με πρόγραμμα Stage).

Σπουδές

2004: Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Παν/μιο Κρήτης (Βαθμός Πτυχίου 7,47 επτά και σαράντα επτά εκατοστά).

Συνεχιζόμενη Κατάρτιση

2002 Βεβαίωση Παρακολούθησης Διεθνούς Συμποσίου: «Κράτος, Κοινωνία, Αγορά και Πολιτικές στην Εκπαίδευση».

2003 Πρακτική Άσκηση διάρκειας 75 ωρών στο Κέντρο Πρόσληψης κατά των Ναρκωτικών (Ο.Κ.Α.Ν.Α.) στο πλαίσιο του μαθήματος της Κοινωνικής Ψυχολογίας.

2004 Βεβαίωση Παρακολούθησης Επιστημονικού Συνεδρίου: «Τριάντα Χρόνια Ελληνική Δημοκρατία».

2006 Συμμετοχή παρουσίαση Workshop σε ημερίδα με θέμα: «Το Πανεπιστήμιων των Αξιών».

2007 Βεβαίωση παρακολούθησης Πανελλήνιου Διεπιστημονικού Συμποσίου: «Θεωρία και Προοπτικές Μέθοδοι Έρευνας: Προοπτικές και όρια».

Ξένες Γλώσσες

Αγγλικά: Άριστη Γνώση και διδακτική επάρκεια.Certificate of Proficiency in English(CPE) του Πανεπιστημίου Cambridge(2006), Certificate of Proficiency in English(CPE) του Πανεπιστημίου Westminster(EDEXCEL)(2005).

Γερμανικά: Μέτρια Γνώση.

Γνώσεις Η/Υ

♦ European Computer Driving Licence (ECDL CORE)- (Βασικές Έννοιες Πληροφορικής, Windows XP, Microsoft Word XP, Microsoft Excel XP, Microsoft Powerpoint XP, Internet).

♦ Δίπλωμα Δακτυλογραφίας(Τυφλό Σύστημα), Βεβαίωση από εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών σε περιβάλλον Office Microsoft 1997: Windows, Word, Excel, Internet.

Όπως προκύπτει από την αναλυτική βαθμολογία:

♦ Γνώστης κατασκευής ιστοσελίδων(Frontpage 2002) (βαθμός 10).

♦ Γνώστης Στατιστικού Πακέτου SPSS (βαθμός 9,5 (εννέα και μισό)).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία κύριο αντικείμενο έρευνας τίθεται ο συσχετισμός των δομών Κατάρτισης, Απασχόλησης (ΙΕΚ, ΚΕΚ, ΚΠΑ) και Συμβουλευτικής με την βιοτική τροχιά των νέων.

Στο πρώτο μέρος (**Α΄ Μέρος**) της παρούσας εργασίας γίνεται μια σύντομη περιγραφή της μετατόπισης των πολιτικών της αγοράς εργασίας από παθητικές σε ενεργητικές με βάση την Ενιαία Στρατηγική για την Απασχόληση που ακολουθείται και εφαρμόζεται από τα κράτη-μέλη δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν και λειτουργούν οι πολιτικές στην Ελλάδα(με βάση τα ΕΣΔΑ).

Τα κύρια μεθοδολογικά εργαλεία έρευνας της παραπάνω σχέσης κινούνται σε τρεις άξονες σε μακρο-επίπεδο (**Β΄ Μέρος**): στην περιγραφή, στην καταγραφή και στην χαρτογράφηση των κύριων χαρακτηριστικών των φορέων κατάρτισης και απασχόλησης στο Νομό Ρεθύμνου. Ενώ σε μικρο- επίπεδο (**Γ΄ Μέρος**) η ανάλυση στηρίχθηκε στην περιγραφή και ανάλυση του τρόπου εξέλιξη και εφαρμογή της Συμβουλευτικής στο Νομό Ρεθύμνου μέσα από στοιχεία που προέκυψαν από συγκεκριμένη έρευνα που διεξήχθη από το ΚΕΑ(Κέντρο Επαγγελματικής Ανάπτυξης) σε ομάδες-στόχους (σε φορείς Συμβουλευτικής στο Νομό Ρεθύμνου). Ειδικότερα η ανάλυση των πηγών και τεκμηρίων στην παρούσα μελέτη κατέληξε διαρθρώνεται σε τρία μέρη.

Ειδικότερα στο δεύτερο μέρος της εργασίας σε επίπεδο μακρο-ανάλυσης επιχειρήθηκε χαρτογράφηση των τομών κατάρτισης και συγκεκριμένα των ΙΕΚ (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, των ΚΕΚ (Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης καθώς και των ΚΠΑ (Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης) του Ο.Α.Ε.Δ. (Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού). Παράλληλα έμφαση δίνεται στους φορείς χαρτογράφησης στα ΙΕΚ, στα ΚΕΚ, και στα ΚΠΑ του Ο.Α.Ε.Δ. με

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
διερεύνηση της σχέσης των παραπάνω τομών κατάρτισης και των προγραμμάτων με την απασχόληση βάση στατιστικών ερευνών (Ροές προς την Αγορά Εργασίας). Τέλος επιχειρήθηκε η χαρτογράφηση της σχέσης μεταξύ των δομών κατάρτισης και της θεσμικά διατυπωμένης σχέσης μεταξύ των ΚΠΑ του Ο.Α.Ε.Δ. και των ΚΕΚ.

Στο τρίτο μέρος της παρούσας εργασίας σε επίπεδο μικρό-ανάλυσης γίνεται περιγραφή και ανάλυση του τρόπου εμφάνισης και λειτουργίας της συμβουλευτικής στην Ελλάδα με ιδιαίτερη αναφορά στο ρόλο του θεσμού των εργασιακών συμβούλων (Αναδιάρθρωση του Ο.Α.Ε.Δ.). Παράλληλα στο τρίτο μέρος γίνεται ανάλυση των αποτελεσμάτων έκθεσης του Κέντρου Ανάπτυξης Ρεθύμνου για τον τρόπο δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των φορέων Συμβουλευτικής στο Νομό Ρεθύμνου.

Τέλος διατυπώνονται γενικά συμπεράσματα και προτάσεις για τον τρόπο λειτουργίας των πολιτικών που εφαρμόζονται για την κατάρτιση- συμβουλευτική- απασχόληση στην Ελλάδα και στο Νομό Ρεθύμνου γενικότερα χωρίς να επιδιώκει να απαντήσει στο σύνολο των προβληματικών που προέκυψαν.

Μέσα στα πλαίσια της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Νικόλαο Παπαδάκη Επίκουρο Καθηγητή Πολιτικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Κρήτης για την συνεργασία, την καθοδήγηση, την υποστήριξη και την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφερε καθ' όλη την διάρκεια διεξαγωγής της Μεταπτυχιακής Εργασίας Ειδίκευσης όπως επίσης θα ήθελα από καρδιάς να ευχαριστήσω όλους του δημόσιους φορείς κατάρτισης του Νομού Ρεθύμνου και συγκεκριμένα το Ι.Ε.Κ Ρεθύμνου, το ΚΕ.Κ.Α.Ν.Α.Ρ. – Ν.Ε.Λ.Ε. Ρεθύμνου, το Κ.Ε.Α. Ρεθύμνου και το Κ.Π.Α Ρεθύμνου του Ο.Α.Ε.Δ για την άψογη συνεργασία τους καθώς και για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού και στατιστικών δεδομένων.

1.ΜΕΡΟΣ

1.1.Ο εννοιολογικός ορισμός της κατάρτισης

Ο όρος κατάρτιση ουσιαστικά αποτελεί μια έννοια η οποία μεταλλάσσεται και επαναπροσδιορίζεται με βάση τις ανάγκες που γεννά ίδιο το καθεστώς αγοράς εργασίας στην χώρα μας, τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή σκηνή σε σχέση την κατάρτιση και κυρίως τις οικονομικές αλλαγές που αναπόφευκτα την επηρεάζουν. Με τον όρο κατάρτιση εν συντομία θα μπορούσαμε να ορίσουμε *«την διαδικασία της απόκτησης ή βελτίωσης και ανανέωσης των επαγγελματικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για να εργαστεί κάποιος αποτελεσματικά σε ένα ορισμένο επαγγελματικό ρόλο και συγκεκριμένο εργασιακό περιβάλλον»*(Παπαδάκης 2006:39).

Για να αποφεύγονται οι αντιφάσεις που δημιουργούνται στην εννοιολογική διάσταση του γενικότερου όρου *κατάρτιση* κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνιστεί η ειδική ορολογία και οι βασικές έννοιες, που αναφέρονται σ' αυτή. Οι διασαφηνίσεις αυτές έχουν ως στόχο τη διάκριση των συναφών όρων με την κατάρτιση ή την λεγόμενη επαγγελματική κατάρτιση, αφού αυτές δεν ορίζονται συγκεκριμένα και σε καθορισμένα νομοθετικά πλαίσια. Έτσι διακρίνουμε πέντε είδη κατάρτισης:

➤ **Την Επαγγελματική κατάρτιση** η οποία ουσιαστικά αποτελεί μέρος της επαγγελματικής εκπαίδευσης και παρέχει τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες με τις οποίες ολοκληρώνεται η επαγγελματική επάρκεια του εκπαιδευόμενου ενώ παράλληλα αποτελεί το κύριο αντικείμενο της εκάστοτε επαγγελματικής επιμόρφωσης. Η επαγγελματική κατάρτιση ειδικότερα είναι μια δραστηριότητα ή ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων που σχεδιάζεται για να διδαχθούν οι γνώσεις και οι δεξιότητες, οι οποίες απαιτούνται για συγκεκριμένα είδη εργασιών.

Συνήθως η επαγγελματική κατάρτιση οργανώνεται και παρέχεται από τον εργοδότη με συστηματικό ή μη τρόπο, εντός ή εκτός του χώρου εργασίας, και μερικές φορές, γίνεται και με εκπαιδευτικά ταξίδια στο εξωτερικό. Μπορεί να γίνεται και με πρωτοβουλία του εργαζόμενου, με τη συμμετοχή του σε επαγγελματικά συνέδρια, σε ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλα προγράμματα ταχύρρυθμης επιμόρφωσης.

➤ **Την Αρχική και Συνεχιζόμενη κατάρτιση.** Συγκεκριμένα η αρχική κατάρτιση είναι ο πρώτος κύκλος κατάρτισης για ένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Η αρχική επαγγελματική κατάρτιση συχνά διαιρείται σε δύο μέρη: τη βασική κατάρτιση και την ειδίκευση. Η *βασική κατάρτιση* αποτελεί τη βάση της επαγγελματικής κατάρτισης, επειδή εξυπηρετεί τις γενικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων και χαρακτηρίζεται από μία ευρύτητα ως προς την κάλυψη επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Η βασική κατάρτιση, όταν συμπληρωθεί με την ειδίκευση, προσφέρει στον απόφοιτο πλήρη επαγγελματική επάρκεια (επαγγελματική κατάρτιση).

Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση είναι η επαγγελματική κατάρτιση που αποβλέπει στη συντήρηση, ανανέωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Η συνεχιζόμενη κατάρτιση συνεπάγεται ότι έχει προηγηθεί κάποια αρχική κατάρτιση και έχει ως σκοπό να διευκολύνει την προσαρμογή των καταρτιζόμενων ατόμων στην αγορά εργασίας, στην αλλαγή της τεχνικής και των συνθηκών εργασίας. Επιδιώκει την εμβάθυνση των γνώσεων και των ικανοτήτων σε ορισμένο τεχνικο-επαγγελματικό τομέα, καθώς και τη διόρθωση και ανανέωση των στάσεων, γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί, αλλά έχουν ήδη ξεπεραστεί. Τέλος, μπορεί να στοχεύει και σε υψηλά προσόντα με σκοπό την επαγγελματική προαγωγή.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

➤ Την **Κατάρτιση κατά την εργασία**(Δημητροπούλου: 1990: 2577) δεν ταυτίζεται μόνο με την εξωσχολική μάθηση αλλά ταυτόχρονα καλύπτει όλο το εύρος και τις παραλλαγές των διαφόρων μορφών εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργαζομένων. Το συγκεκριμένο είδος κατάρτισης αναφέρεται κυρίως σε οργανωμένη διδασκαλία στον τόπο εργασίας, που μπορεί να παρακολουθείται από τον εργαζόμενο με σκοπό την προαγωγή και βελτίωση της θέσης του. Μέρη της κατάρτισης κατά την εργασία αποτελούν η ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση και η μαθητεία.

➤ Την **Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση** (Μαρκοπούλου1990: 1867) η οποία αποτελεί μέρος της κατάρτισης κατά την εργασία και οργανώνεται από την επιχείρηση ή τον οργανισμό με σκοπό την ανάπτυξη ή βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των εργαζομένων ή εκείνων που πρόκειται να εργασθούν μελλοντικά σε μια επιχείρηση. Αυτού το είδους η κατάρτιση διεξάγεται κυρίως σε στους χώρους της επιχείρησης όπου οι εκπαιδευτές έχουν επιμόρφωση σε θέματα παιδαγωγικής ενηλίκων και οι οποίοι προέρχονται τόσο από τα στελέχη της επιχείρησης όσο και από την αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση είναι η κατάρτιση που συντελείται στα εργασιακά πλαίσια μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού για το προσωπικό της. Ειδικότερα ο τρόπος οργάνωσης της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης μπορεί να είναι η *διεύθυνση, η υπηρεσία ή το τμήμα εκπαίδευσης κ.λπ* της επιχείρησης ή του οργανισμού με ειδική στελέχωση και σε συνεργασία τόσο με τα παραγωγικά τμήματα και τις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες, όσο και με εξωτερικούς εκπαιδευτικούς φορείς. Παράλληλα όμως η ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση μπορεί να πάρει διάφορες μορφές όπως τα κλασικά τμήματα 5 έως 15 ατόμων σε αίθουσα διδασκαλίας μέχρι τα συστήματα εξατομικευμένης κατάρτισης με εξαιρετική αξιοποίηση της προσωπικής εμπειρίας κατά την ένταξη. Η ενδοεπιχειρησιακή

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
κατάρτιση μπορεί να γίνει μέσα από *αρθρωτά* δομημένα προγράμματα πολλαπλής επιλογής, με χρήση πληροφορικών συστημάτων και σε συνδυασμό με εκτέλεση, κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες, συγκεκριμένων επαγγελματικών έργων που συνιστούν και τα στοιχεία αξιολόγησης της πορείας των ενδιάμεσων και των τελικών αποτελεσμάτων.

Τέλος ο συγκεκριμένος όρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σήμερα κυρίως στην περίπτωση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης νέων, που είναι δομημένα με βάση τις ανάγκες και τις δυνατότητες των μεγάλων παραγωγικών ομάδων ή υπηρεσιών και έχουν ως στόχο την επιλογή από το πλήθος των αποφοίτων αριθμού μελλοντικών συνεργατών.

➤ Την **Μαθητεία** δηλαδή μια εκπαιδευτική διαδικασία που χαρακτηρίζεται από συνδυασμό πρακτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τόπο εργασίας και θεωρητικής σε σχολείο. Η μαθητεία συνιστά ένα είδος κατάρτισης κατά την εργασία και μπορεί να αφορά συγκεκριμένη σχετική εργασία. Οι περίοδοι αυτών των δύο τύπων κατάρτισης εναλλάσσονται χρονικά σε τακτά διαστήματα. Είναι ένας άλλος όρος για τη μαθητεία. Χαρακτηριστικά παραδείγματα μαθητείας αποτελούν η κατάρτιση στις Ναυτικές Ακαδημίες και στα ΤΕΕ Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ., όπου η κατάρτιση που παρέχεται στις σχολικές μονάδες εναλλάσσεται με πραγματική εμπειρία (πρακτική).

➤ Τέλος την **Πιστοποίηση** δηλαδή την διαδικασία εξακρίβωσης και βεβαίωσης των επαγγελματικών προσόντων που αποκτήθηκαν από τους καταρτιζόμενους, στους οποίους είχε προσφερθεί επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Στη χώρα μας πρώτη ουσιαστική εφαρμογή της διαδικασίας της πιστοποίησης¹ έδινε στο χώρο της

---

¹ Η πιστοποίηση σήμερα γίνεται από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τον οποίο θα γίνει εκτενέστερα λόγος στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης, και συγκεκριμένα, στους αποφοίτους των δημόσιων και ιδιωτικών ΙΕΚ.

1.2. Τα κύρια σημεία της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής την Απασχόληση και την κατάρτιση από τις αρχές της δεκαετίας του 90΄έως σήμερα

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στις αρχές της δεκαετίας του 90΄αντιμετώπιζε τρία θεμελιώδη ζητήματα: την κατάσταση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής οικονομίας και τις δυνατότητες ανάπτυξης σε συνδυασμό με την νομισματική σύγκλιση, το διογκούμενο πρόβλημα της ανεργίας και τις προοπτικές σταθεροποίησης του πολιτικού και θεσμικού πλαισίου που θα οδηγούσε σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το 1993 αποτυπώθηκαν στη Λευκή Βίβλο² οι βασικές κατευθύνσεις για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση, που συντάχθηκε με την εποπτεία του τότε Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζακ Ντελόρ, ένα χρόνο μετά τις διαπραγματεύσεις για την Συνθήκη του Μάαστριχ(1992). Παράλληλα θα πρέπει να τονιστεί ότι στη Συνθήκη γινόταν αναφορά στην ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής διάστασης στην Ευρώπη, ιδιαίτερα μετά τη συμφωνία για την Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση. Το έτος 1993 θεωρείται έτος-ορόσημο για την εκπαίδευση, γιατί παράλληλα με τη διαμόρφωση του νομικού, κοινωνικού και οικονομικού άξονα, μια σειρά από σημαντικά κείμενα έδωσαν νέα προοπτική στην προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση και οδήγησαν σε προτάσεις για τη θέσπιση

---

² Η *Λευκή Βίβλος* (11-12 Δεκεμβρίου 1993) αντιπροσωπεύει την οικονομική φιλοσοφία του νεοευρωπαϊκού εκσυγχρονισμού, που οργανώθηκε με βάση το μετα-φορντικό μοντέλο σχεδιασμού της οικονομίας και στηρίζεται στις αρχές-στρατηγικές:

- της συνεχούς ανάπτυξης των δυνατοτήτων του ανθρώπινου κεφαλαίου.
- της διευρυνόμενης εισαγωγής της τεχνογνωσίας, της χρήσης και επέκτασης των νέων τεχνολογιών.
- της αποτελεσματικής εκμετάλλευσης των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς της κοινότητας.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου νέων προγραμμάτων στο χώρο της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Με την επικύρωση της Συνθήκης του Μάαστριχτ από τα κράτη-μέλη, μετά τις γνωστές αμφισβητήσεις, δόθηκε οριστικό τέλος για την Ενοποίηση της Ευρώπης. Στις 5 Μαΐου 1993 δημοσιεύθηκαν δύο ιστορικά κείμενα³ της Επιτροπής (*Task Force*), που αποτέλεσαν τη βάση για την προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης, εντός των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης, (Κωτσίκης 2000:307) στη δεκαετία του '90. Τέλος στην έκθεση της Επιτροπής το 1993 τέθηκε ζήτημα για το σύνολο των προγραμμάτων κοινοτικής δράσης στους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης⁴ το οποίο ολοκληρώθηκε στο τέλος του 1994. Για το λόγο αυτό έπρεπε να αρχίσει η αξιολόγησή τους, ώστε τα προγράμματα να ανανεωθούν ή να σταματήσουν και να διαμορφωθούν νέες προτάσεις ανάπτυξης προγραμμάτων για την περίοδο 1995 – 1999.

Το 1994 στο Συμβούλιο του Έσσεν ξεκίνησαν ουσιαστικά οι δεσμεύσεις για τον συντονισμό των πολιτικών απασχόλησης μεταξύ των κρατών-μελών, ενώ το 1996 αποτέλεσε ένα βασικό σταθμό στην ιστορία και εξέλιξη της απασχόλησης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Ειδικότερα με το Σύμφωνο για την Απασχόληση «Δράση

---

³ Το πρώτο κείμενο είναι η *Έκθεση της Επιτροπής* προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την αξιολόγηση των προγραμμάτων *εκπαίδευσης και κατάρτισης* της Κοινότητας την περίοδο 1986-1992, που καταλήγει σ' ένα θετικό απολογισμό (Επιτροπή των Εκ, 1993 β) και το δεύτερο κείμενο με ημερομηνία επίσης 5 Μαΐου 1993, είναι ένα *Έγγραφο Εργασίας της Επιτροπής*, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για κοινοτική δράση στον τομέα της *εκπαίδευσης και κατάρτισης*, στην προοπτική της επόμενης δεκαετίας (Επιτροπή των Εκ, 1993γ).

⁴ Η Έκθεση ουσιαστικά με έμμεσο τρόπο σήμανε τη λήξη των υφιστάμενων προγραμμάτων και πρότεινε την ενσωμάτωσή τους στα παρακάτω:

α) *Πρόγραμμα Yes* (Νεολαία για την Ευρώπη, 4 Νοεμβρίου 1993) που αφορά την τρίτη φάση του προγράμματος, σχετικά με την προώθηση της ανάπτυξης των ανταλλαγών νέων και των δραστηριοτήτων στον τομέα της Νεολαίας στην Κοινότητα.

β) *Πρόγραμμα Leonardo da Vinci* (21 Δεκεμβρίου 1993) σχετικά με την εφαρμογή μιας πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την *επαγγελματική κατάρτιση*, στο οποίο συγχωνεύονται τα προηγούμενα προγράμματα *Petra, Force, Eurotecllet, Cometk.λπ.*

γ) *Πρόγραμμα Σωκράτης* (3 Φεβρουαρίου 1994) για τη *γενική εκπαίδευση*, στο οποίο συγχωνεύτηκε το *Erasmus*, το *Lingua* κ.λπ.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου για την Απασχόληση στην Ευρώπη: Ένα σύμφωνο Εμπιστοσύνης» (Παπαδάκης 2006: 74) προτάθηκε η μετατόπιση από τις παθητικές σε ενεργητικές πολιτικές. Παράλληλα το Δεκέμβριο του 1996 το ίδιο Σύμφωνο υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δουβλίνου το οποίο επικεντρώθηκε κυρίως στην επαγγελματική κατάρτιση και στην ενίσχυση του ρόλου της πρακτικής άσκησης με σκοπό την ευκολότερη ένταξη και προσαρμογή των νέων σε συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος. Τέλος την ίδια χρονιά το Πρόγραμμα Δράσης AGENDA 2000 της commission ενέταξε τις πολιτικές κατάρτισης σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ανθρώπινου δυναμικού, ενώ ταυτόχρονα εξισώθηκε το δικαίωμα της κατάρτισης του πολίτη με το δικαίωμα στην απασχόληση(Παπαδάκης 2006:75).

Το Νοέμβριο του 1997 η Σύνοδος Κορυφής του Λουξεμβούργου ήταν αφιερωμένη στην απασχόληση και εξειδίκευσε περαιτέρω την «εντολή» του Άρθρου 128 της Συνθήκης⁵, ενόψει επικύρωσης και έναρξης της εφαρμογής της. Η εξειδίκευση αυτή, αφορούσε τον προσδιορισμό των κύριων αξόνων δράσης που ονομάστηκαν «πυλώνες» και αντιστοιχούσαν στα πεδία της απασχολησιμότητας, επιχειρηματικότητας, προσαρμοστικότητας και των ίσων ευκαιριών. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο πυλώνας της επιχειρηματικότητας είχε ως κύριο στόχο την μετατόπιση των πολιτικών από παθητικές σε ενεργητικές, ενώ ο πυλώνας της προσαρμοστικότητας ουσιαστικά απέβλεπε στην προώθηση της ευελιξίας των επιχειρήσεων και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Τέλος την ίδια χρονιά μια διάσταση του συντονισμού των πολιτικών στο πλαίσιο αυτό, ήταν και ο εναρμονισμός με τις Ευρείες Οικονομικές Κατευθύνσεις (Broad Economic Guidelines) του Συμβουλίου Οικονομίας και Οικονομικών Υποθέσεων της Ένωσης.

---

⁵ Βλ. Πρόκειται για την Συνθήκη του Άμστερνταμ 1997 η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1^η Μαΐου του 1999.

Το 1998 μετά την δημιουργία και έγκριση των τεσσάρων πυλώνων τα κράτη-μέλη υπέβαλλαν στην Επιτροπή τα Εθνικά Σχέδια Δράσης στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Κάρντιφ της Ουαλίας τον Μάρτιο του 1998. Παράλληλα με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά οδηγήθηκαν το Δεκέμβριο του 1998 ύστερα από πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βιέννης για να τεθεί ως κύριος στόχος η δημιουργία μιας ενιαίας στρατηγικής για ΕΣΔΑ όλων των κρατών μελών συμπεριλαμβάνοντας μακροοικονομικές πολιτικές. Τέλος οι πολιτικές αυτές απέβλεπαν στην οικονομική σταθερότητα , ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Τον Απρίλιο του 1999 η Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση αναφορικά με τις κοινοτικές πολιτικές για την απασχόληση μέσα στο πλαίσιο των οποίων τέθηκε και το ζήτημα για σύνδεση μείωσης του έμμεσου μισθολογικού κόστους με τη δημιουργία φορολογικών πλεονεκτημάτων για την κατάρτιση έχοντας ως κύριο στόχο την δημιουργία φορολογικών συστημάτων που θα ενίσχυαν την κατάρτιση και θα διευκόλυναν την είσοδο των νέων στην αγορά εργασίας.

Τον Μάρτιο του 2000 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας που έγινε εισήγαγε κάποιους ποσοτικούς στόχους για την ΕΣΑ όπως: το ποσοστό πλήρους απασχόλησης για τους άντρες πρέπει να φθάσει το 70% στο σύνολο του εργατικού δυναμικού και το 60% για τις γυναίκες μέχρι το 2010. Ως αποτέλεσμα, οι Κατευθυντήριες Γραμμές έδιναν μεγαλύτερη έμφαση στις ενεργητικές πολιτικές για την απασχόληση. Η έμφαση αυτή έγινε ισχυρότερη με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης τον Μάρτιο του 2002. Το«σύνθημα» για την ΕΣΑ αποτυπώθηκε στην παρόντρυση «Ενεργητικές πολιτικές με στόχο την πλήρη απασχόληση: περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας».

Τέλος το 2003 η πορεία της Απασχόλησης στην Ευρώπη συνδέθηκε κατά κύριο λόγο με την ατζέντα ης Στρατηγικής της Λισσαβόνας, ενώ τέθηκε έτσι ένας

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
ειδικό χρονικό περιθώριο (2003-2006) το οποίο ουσιαστικά θα επιβεβαίωνε και συγκεφαλαίωνε στους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές που είχαν τεθεί τα προηγούμενα έτη.

Συνοπτικότερα θα γίνει μια σύντομη παρουσίαση της μετατόπισης των πολιτικών από παθητικές σε ενεργητικές ανά έτος:

1998-1999. Στην συγκεκριμένη χρονική περίοδο ο κύριος στόχος της πολιτικής για την απασχόληση ήταν η μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων(κύρια ομάδα-στόχος) και ειδικότερα η προώθηση και ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου(1999). Συγκριτικά με τις δύο αυτές χρονιές το 1999 προστέθηκε δύο νέες Κατευθυντήριες Γραμμές στον 1^ο Πυλώνα δηλαδή η μεταρρύθμιση των φορολογικών συστημάτων και του καθεστώτος των επιδομάτων ανεργίας(Κ.Γ 4) και η ενθάρρυνση για δημιουργία πολιτικών ενσωμάτωσης στην αγορά εργασίας για τα Άτομα με Ειδικές Αναπηρίες (Κ.Γ. 13). Η πρώτη Κ. Γ. στον Πυλώνα Ι αποσκοπούσε στην παροχή κινήτρων στους εργοδότες και επιχειρηματίες να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας ενώ παράλληλα στόχος ήταν και η ενθάρρυνση των νέων που αναζητούσαν εργασία να βρουν νέα κίνητρα και να βγουν από το αδιέξοδο της ανεργίας. Η δεύτερη Κ.Γ. στον Πυλώνα Ι αποσκοπούσε στην παρότρυνση των ατόμων με ειδική αναπηρία (ΑΜΕΑ) να ενταχθούν ισότιμα στην αγορά εργασίας.

Τέλος την ίδια χρονιά στον Πυλώνα ΙΙ προστέθηκε και μια νέα κατευθυντήρια γραμμή (Κ.Γ. 13) η οποία προωθούσε νέους τομείς απασχόλησης εργατικού δυναμικού και έδινε κίνητρα για την αξιοποίησή τους.

1999-2000. Την περίοδο 1999 έως και 2000 οι κύριες διαφορές στις πολιτικές για την Απασχόληση ήταν ότι οι Κ.Γ. του 1999 εφαρμόστηκαν και το 2000 με μοναδική διαφορά την μείωση του ΦΠΑ στις υπηρεσίες «εντάσεως εργασίας»(Παπαδάκης 2006:82). Παράλληλα το χρονικό αυτό διάστημα το

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
ενδιαφέρον των πολιτικών εστιάστηκε στην ανάπτυξη σύγχρονων συστημάτων αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης αλλά και στην σχέση κατάρτιση και ανεργία.

2000-2001. Την χρονική αυτή περίοδο καταλυτική σημασία στην πορεία εξέλιξης της Στρατηγικής για την Απασχόληση στην Ευρώπη έπαιξε η Στρατηγική της Λισσαβόνας τον Μάρτιο του 2000. Ειδικότερα τον Ιανουάριο του 2001 προστέθηκαν νέες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση οι οποίες σαν απώτερο στόχων είχαν να βρεθούν σημεία τομής μεταξύ των ΕΣΔΑ των κρατών μελών. Τέτοιου είδους στόχοι ήταν η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στο 70% μέχρι το 2010 επι του συνόλου του ενεργού πληθυσμού και η αύξηση του ποσοστού των γυναικών στο 60% (σαν μια ευπαθή κοινωνικά ομάδα-στόχος), η αύξηση των επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο και η ενίσχυση των πολιτικών Δια βίου Μάθησης, η ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών για την εφαρμογή, παρακολούθηση και εξέλιξη της ΕΣΑ⁶, η μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και η ενίσχυση για δημιουργία κοινών δεικτών.

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι στο ίδιο χρονικό διάστημα στο οποίο γίνεται αναφορά προστέθηκε μια νέα Κ.Γ. (Κ.Γ. Η. Κ.Γ.6) με σκοπό την ανάπτυξη στρατηγικών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας από τις υπηρεσίες-δομές απασχόλησης και την προώθηση της επαγγελματικής και κινητικότητας των εργαζομένων(ανταλλαγής εντός των κρατών – μελών σε προγράμματα και θέσεις εργασίας).

2001-2002. Την χρονική περίοδο μεταξύ 2001 έως 2002 οι κύριες κατευθυντήριες γραμμές⁷ που ακολούθησαν τα κράτη-μέλη ήταν οι ακόλουθες:

⁶ Βλ. Ωρολογιά, Α. (2002), Ευρωπαϊκή στρατηγική για την Απασχόληση. Συνοπτική Παρουσίαση σελ. 56, στο Παπαδάκης Ν. (2005), Προς «Την Κοινωνία των Δεξιοτήτων», Αθήνα-Κομοτηνή, σελ.83.

⁷ βλ. www.europa.eu.int

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

- Η παροχή δυνατοτήτων σε ανέργους ενήλικες και ανήλικους για κατάρτιση, επανεκπαίδευση και πρακτική άσκηση σε νέες θέσεις εργασίας.
- Η αναθεώρηση και μεταρρύθμιση του συστήματος παροχών και φόρων δηλαδή η δημιουργία ενός πλαισίου κινήτρων για ανέργους και μη απασχολούμενους, η ενίσχυση της απασχολησιμότητας και η παρότρυνση των εργοδοτών για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας καθώς και η ανάπτυξη μέτρων για τους ανέργους και τους μη απασχολούμενους με στόχο να αποκτήσουν ή να αναβαθμίσουν τις δεξιότητες τους ανάλογα με τα ιδιαίτερα προσόντα τους.
- Η δημιουργία και παροχή κινήτρων σε εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας για βελτίωση και αναβάθμιση των δυνατοτήτων τους με στόχο να παραμείνουν εν ενεργεία υπάλληλοι για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ενώ παράλληλα τέθηκε ζήτημα αναθεώρησης των φορολογικών συστημάτων και παροχών προκειμένου να μειωθούν τα αντικίνητρα και να καταστεί ελκυστικότερο το καθεστώς εργασίας για αυτή την κατηγορία εργαζομένων.
- Η βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, στα πλαίσια της Δια Βίου Μάθησης και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων μαθητείας και ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης, και η ενίσχυση μορφών one- stop-shops μάθησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων.
- Η προώθηση της ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning).
- Η ενίσχυση και τόνωση των προγραμμάτων κινητικότητας κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο(κοινοτικά προγράμματα) καθώς και δημιουργία νέων ευκαιριών μάθησης και εργασίας.
- Η λήψη μέτρων για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και όλων των μορφών διακρίσεων από και εντός της αγοράς εργασίας.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

- Η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας(που δημιουργούν καθεστώς μαύρης αγοράς) καθώς και η επιβολή ποινών σε επιχειρήσεις και εταιρίες που καταπατούν τα μέτρα αυτά.
- Η ενθάρρυνση νέων επιχειρηματιών για αυτοαπασχόληση με την ίδρυση νέων επιχειρήσεων.
- Η άρση φραγμών στον τομέα παροχής υπηρεσιών, η προώθηση για δημιουργία καλύτερων θέσεων εργασίας καθώς και η αξιοποίηση στον τομέα προστασίας του περιβάλλοντος και της κοινωνικής οικονομίας για απασχόληση.
- Η ενίσχυση της συνεργασίας των Κρατών, τοπικών και περιφερειακών αρχών, ομάδων και φορέων ενδιαφέροντος σε τοπικό επίπεδο και εκπροσώπων της για ανάπτυξη των πολιτικών απασχόλησης. Ειδικότερα αξιοποίηση των συνθηκών κάθε τοπικής κοινωνίας (με βάση τους δείκτες οικονομίας και εργασίας) για δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Παράλληλα προωθήθηκε η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η ενίσχυση του συστήματος παροχής υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.
- Η μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων (φόρων) σε χαμηλόμισθους εργαζόμενους και η παροχή κινήτρων εκ μέρους των κρατών μελών στους εργαζόμενους με την εφαρμογή και λειτουργία εναλλακτικών πηγών φορολογικού εισοδήματος.
- Η ανάπτυξη και τόνωση των σχέσεων μεταξύ των εταιριών και επιχειρήσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης των υπηρεσιών και την ευελιξία στο χώρο εργασίας καθώς και την ενίσχυση της παραγωγικότητας και του ανταγωνισμού στο χώρο των επιχειρήσεων.

- Η ενθάρρυνση των κρατών μελών για ψήφιση εθνικής νομοθεσίας και την τήρηση αυτής για την προστασία υγείας και την παροχή ασφάλειας στο εργασιακό περιβάλλον.
- Η προώθηση της Δια Βίου Μάθησης με κύριο στόχο την διευκόλυνση της προσαρμοστικότητας και της καινοτομίας .
- Η ανάπτυξη μια ολοκληρωμένης προσέγγισης για την προάσπιση της ισότητας των φύλων καθώς και η ανάπτυξη δεικτών για εκτίμηση της προόδου ισότητας των φύλων για κάθε Κατευθυντήρια Γραμμή.
- Η ενθάρρυνση των γυναικών για αύξηση του ποσοστού απασχόλησης τους και λήψη κατάλληλων μέτρων για την εξισορρόπηση εκπροσώπησης ίσων ποσοστών ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς και τα επαγγέλματα (ίση αμοιβή για ισάξια εργασία, μείωση των εισοδηματικών διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών).
- Τέλος, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή πολιτικών για την ενίσχυση και προάσπιση του θεσμού της οικογένειας (παροχή κινήτρων οικονομικής φύσης και ποιοτικών υπηρεσιών σχετικά με τη φροντίδα των παιδιών και άλλων εξαρτωμένων ατόμων καθώς και ενίσχυση των συστημάτων παροχών γονικής άδειας και άλλου είδους αδειών).

2003-2004. Το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα γίνεται πλέον έντονη η εφαρμογή των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και η ενίσχυση ουσιαστικά και θεσμικά των Κατευθυντήριων Γραμμών(Στόχων).

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΣΑ του 2003⁸ ήταν δέκα και είναι οι εξής:

1. Ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για την ανεργία και την αεργία(έγκαιρος προσδιορισμός των αναγκών, καθώς και παροχή υπηρεσιών συμβουλευτική και εξατομικευμένη προσέγγιση των ανέργων, εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών

---

⁸ βλ. www.europa.eu.int

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
απασχόλησης για αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των
προγραμμάτων συμβουλευτικής και ένταξης στην απασχόληση).

2. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και επιχειρηματικό πνεύμα(μείωση διοικητικών και επιβαρύνσεων για νέες επιχειρήσεις, ΜΜΕ και για την πρόσληψη προσωπικού, διευκόλυνση της πρόσβασης σε κεφάλαια για τις νέες επιχειρήσεις, και η ενίσχυση της κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων αναφορικά με την επιχειρηματικότητα.

3. Αντιμετώπιση των αλλαγών και προώθηση της προσαρμοστικότητας και κινητικότητας στην αγορά εργασίας (εργασιακές ρυθμίσεις, πρόσβαση στην κατάρτιση ακόμα και για αυτούς που έχουν χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης, σχεδιασμός και διάδοση καινούργιων και πρωτότυπων μορφών οργάνωσης εργασίας).

4. Η προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και της Δια Βίου Μάθησης (ενίσχυση της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, και η διευκόλυνση επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό από τους εργοδότες και τους εργαζόμενους για αύξηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας της εργασίας).

5. Η αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού και η παράταση του επαγγελματικού βίου (αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού όλων των κατηγοριών του πληθυσμού (και των μεταναστών) με παροχή οικονομικών κινήτρων για παράταση του επαγγελματικού τους βίου).

6. Η ενίσχυση για την ισότητα των φύλων. (μείωση της διαφοράς και των διακρίσεων μεταξύ των φύλων ως προς την αμοιβή εργασίας).

7. Η καταπολέμηση των διακρίσεων των ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας(συγκεκριμένος στόχος η μείωση κάτω από το 10% του ποσοστού της ανεργίας των «κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων» για κάθε κράτος-μέλος).

8. Η παροχή οικονομικών κινήτρων για την ενίσχυση της ελαστικότητας (μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης για τους χαμηλόμισθους εργαζόμενους).
  9. Η μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε κανονικής μορφής απασχόληση (νόμιμη εργασία).
  10. Ενίσχυση των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα ακόμα και σε περιοχές που υστερούν καθώς, ενίσχυση επενδύσεων για απόκτηση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, δημιουργία κτιριακών υποδομών).
- 2003-2004.** Τέλος οι ίδιες Κατευθυντήριες Γραμμές(2002) διατηρήθηκαν στην διάρκεια και των επόμενων δύο ετών⁹ (2003 και 2004).

1.2.1 Η Κοινωνική Ατζέντα 2005-2010

Η Επιτροπή παρουσίασε στις 9 Φεβρουαρίου 2005 την «Ατζέντα κοινωνικής πολιτικής»¹⁰ της για την περίοδο 2005-2010, με κεντρικό σύνθημα : «Μια κοινωνική Ευρώπη στην παγκόσμια οικονομία : Θέσεις εργασίας και νέες ευκαιρίες για όλους». Η επανεξέταση της "ατζέντας κοινωνικής πολιτικής" συμπληρώνει και υποστηρίζει την ενδιάμεση αξιολόγηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, στο πλαίσιο της οποίας αποδόθηκε προσοχή κυρίως στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση. Απώτερος στόχος της Ατζέντας ήταν να διαδραματίσει βασικό ρόλο στο πλαίσιο της προώθησης της κοινωνικής διάστασης της οικονομικής μεγέθυνσης.

Με βάση την ατζέντα 2005 η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση συντονίστηκε προς τέσσερις βασικές προτεραιότητες(άξονες): αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων· προσέλκυση περισσότερων ανθρώπων για να ενταχθούν και να παραμείνουν στο εργατικό

---

⁹ βλ. παράρτημα της απόφασης 2003/578/EK του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003

¹⁰ βλ. http://ec.europa.eu/employment_social/publications

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
δυναμικό· μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη επένδυση στους εργαζομένους· και εξασφάλιση της πραγματικής εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων μέσω καλύτερης διακυβέρνησης. Τα κύρια σημεία της αντζέντας για τα οποία γίνεται λόγος είναι:

♦ Η προστασία των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών και άλλων περιοχών που επηρεάζονται από την οικονομική και την κοινωνική αλλαγή, προκειμένου να παρέχει απασχόληση και κοινωνική συνοχή όπου η προστιθέμενη αξία του ΕΚΤ είναι μεγαλύτερη.

♦ Η παροχή προγραμμάτων συνταξιοδότησης σε εργαζόμενους όταν μετακινούνται εντός ή μεταξύ κρατών (κινητικότητα εργατικού δυναμικού) έχοντας τη δυνατότητα να αλλάζουν προγράμματα.

♦ Η δημιουργία ενός πλαισίου για διακρατική συλλογική διαπραγμάτευση μεταξύ εργοδοτών και εκπροσώπων των εργαζομένων για αύξηση της αποτελεσματικότητας.

♦ Η προώθηση ενός ευρωπαϊκού μοντέλου εκπαίδευσης και κατάρτισης, βάσει του οποίου η πρόσβαση στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση να θεωρείται θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα.

♦ Η προσαρμογή του εργατικού δικαίου στα νέα πρότυπα εργασίας και εφαρμογή νέας στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας, που θα ισχύει από το 2007 έως το 2012.

♦ Η εισαγωγή σχεδίων για την καταπολέμηση των διακρίσεων με ιδιαίτερη έμφαση στους Ρομ.

♦ Η εξάλειψη των διακρίσεων όσον αφορά την μισθολογική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων και η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ινστιτούτου για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών με σκοπό την παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών των κρατών-μελών για ορθές πρακτικές κατά των διακρίσεων.

♦ Η λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού με ανακήρυξη ως «έτος κατά του αποκλεισμού» το 2010.

♦ Η μεταρρύθμιση των συντάξεων και της ιατρικής περίθαλψης για αντιμετώπιση της φτώχειας μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων πρόνοιας.

♦ Η παροχή υπηρεσιών κοινωνικού ενδιαφέροντος (πχ. υγεία)

Καταληκτικά σύμφωνα με τους στρατηγικούς στόχους της Επιτροπής για την προώθηση της ευημερίας, της αλληλεγγύης και της ασφάλειας στην Ευρώπη, η κοινωνική ατζέντα έχει δύο τομείς προτεραιότητας για δράση: α) προσπάθεια για την πλήρη απασχόληση και β) προώθηση δικαιότερων κοινωνιών με την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού. Τέλος στην Ατζέντα Κοινωνικής Πολιτικής υιοθετούνται τρεις βασικές αρχές: συνεργασία -προσέγγιση μεταξύ των γενεών και τοποθέτηση της κοινωνικής πολιτικής σε ένα γενικότερο πλαίσιο πολιτικών.

1.3. Τα ελληνικά Εθνικά Σχέδια Δράσεις για την Απασχόληση. Το ΕΣΔΑ του 2004

Η στρατηγική της Λισσαβόνας συνέδεσε και έδωσε με κάποιο τρόπο συνέχεια στις μεταρρυθμίσεις που προωθούσαν με περισσότερη ή λιγότερη επιτυχία τα κράτη μέλη σε όλη τη δεκαετία του '90. Η Ελληνική Στρατηγική για την απασχόληση εφαρμόστηκε σε αργούς ρυθμούς σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας έδειξε ότι στηρίχθηκε στην πεποίθηση ότι μια οικονομία με μειούμενη διεθνή ανταγωνιστικότητα εκτίθεται σε αυξανόμενους κινδύνους για την ανάπτυξη και απασχόληση της και κατά προέκταση για την ευημερία όλων αλλά και για τις αξίες του κοινωνικού κράτους.

Παράλληλα όμως η στρατηγική της Λισσαβόνας περιέλαβε και διατυπώσεις για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και τη συντηρήσιμη ανάπτυξη. Δυσκολίες διαμόρφωσης και εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται υπάρχουν παντού. Στην Ελλάδα αντικατοπτρίζονται καθαρά στα προβλήματα που βαραίνουν τον δημόσιο διάλογο για την παιδεία, το ασφαλιστικό, το εργασιακό καθεστώς στον δημόσιο τομέα κλπ. Για το λόγο αυτό θα κάνουμε μια σύντομη περιγραφή της πορείας των Εθνικού Σχεδίου Δράσης στην Ελλάδα από το 1998 έως το 2004 εστιάζοντας κυρίως στο πιο πρόσφατο ΕΣΔΑ του 2004.

1998 και 1999- Το ΕΣΔΑ του 1998 ουσιαστικά επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση της ανεργίας χρησιμοποιώντας χαρακτηριστικά μια «πολυεπίπεδη στρατηγική»¹¹. Η στρατηγική αυτή ουσιαστικά αποσκοπούσε στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων των νέων (re-skilling)(Παπαδάκης 2005:33) για την εξασφάλιση της ευελιξίας και την προσαρμοστικότητα. Το ΕΣΔΑ του 1999 είχε ως κύριο στόχο την υποστήριξη (υποστηρικτικός άξονας) και προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες¹² ενώ άλλοι βασικοί στόχοι ήταν «ο υψηλός ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ με τη σημαντική αύξηση επενδύσεων, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, το σταθερό νομισματικό πλαίσιο, η επίτευξη δημοσιονομικών κριτηρίων σύγκλισης και η εφαρμογή του ΕΣΔΑ»¹³. Ειδικότερα οι κύριοι Πυλώνες και Κατευθυντήριες Γραμμές για το 1998 και 1999 ήταν:

- Πυλώνας. Ι. Κ.Γ. 3 «Ενεργά μέτρα για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας» (προγράμματα κατάρτισης-επανακατάρτισης και η προώθηση των σχετικών δομών στήριξης).

---

¹¹ Βλ. ΕΣΔΑ 1998 σελ. 1

¹² Βλ. ΕΣΔΑ 1999 σελ. 3

¹³ Βλ. ΕΣΔΑ 1999 σελ. 5

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

- Πυλώνας I. Κ.Γ. 4 «*Ενθάρρυνση των εταιρικών σχέσεων*» (*Προώθηση συμφωνιών κοινωνικών εταίρων για αύξηση μέτρων που διευκολύνουν την επαγγελματική ένταξη*) και ειδικές παρεμβάσεις).
- Πυλώνας I, Κ.Γ. 5 «*Ανάπτυξη της δια βίου μάθησης*».
- Πυλώνας III. Κ. Γ 14 Γ «*Ευέλικτο μοντέλο οργάνωσης της εργασίας*».
- Πυλώνας IV «*Ενίσχυση των πολιτικών για την ισότητα ευκαιριών*» (εφαρμογή μέτρων και δράσεων για την ενίσχυση της ισότητας των ευκαιριών σε διαφορετικά φύλα και διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, μέσω δράσεων και μέτρων).
- Πυλώνας IV Κ. Γ 14 «*Επανάταξη στην αγορά εργασίας των γυναικών*»: (Ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αφορούν την παροχή πληροφοριών και συμβουλών, την τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας, την ένταξη σε προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, την παροχή στήριξης για τη φύλαξη παιδιών και ηλικιωμένων).
- Πυλώνας IV Κ. Γ 19 «*Πλήρης και ισότιμη συμμετοχή των ΑΜΕΑ*».

Το ΕΣΔΑ του 2000 έθεσε ως κύρια προτεραιότητα την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (Παπαδάκης 2005:34). Συγκεκριμένα παράλληλα και με την έναρξη εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης κύριος στόχος σε γενικές γραμμές τέθηκε η βελτίωση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού ενώ προστέθηκαν δύο επιχειρησιακά προγράμματα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» και «Εκπαίδευση και Επαγγελματική Κατάρτιση» εντός του άξονα του ΚΠΣ «Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού» με κύριο χρηματοδοτικό μέσο το ΕΚΤ¹⁴.

Επίσης, όσον αφορά τα ΑΜΕΑ στα πλαίσια της ΚΓ.9 και με βάση τις στοχεύσεις που είχαν ανακοινωθεί κύρια επιδίωξη ήταν η ισότιμη συμμετοχή στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στη συνέχεια στην αγορά εργασίας, αφού θα εξασφαλιζόταν η αυτόνομη διαβίωση τους. Τέλος ορίστηκε σχετικά με τα ΑΜΕΑ

¹⁴ βλ. ΕΣΔΑ 2000 σελ. 12

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
έναν νέος στόχος: «εκτενής χρήση της πληροφορικής στην ειδική εκπαίδευση (και κατάρτιση) ώστε αυτά τα άτομα να αποκτούν τις κατάλληλες επαγγελματικές δεξιότητες για την είσοδό τους και επιτυχή πορεία τους στην αγορά εργασίας»¹⁵.

Το ΕΣΔΑ του 2001 έδινε ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή διάσταση προτείνοντας εργαλεία παρέμβασης σε τοπικό επίπεδο. Τέτοια μέτρα ήταν οι Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις, τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα(ΠΕΠ), τα Τοπικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση (ΤΣΔΑ) και οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις για την Κοινοτική Πρωτοβουλία¹⁶ κα. Τέλος προτάθηκε η παροχή Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (Κ.Γ. 7).

Το ΕΣΔΑ του 2002 ουσιαστικά ευνοεί την προστασία και προώθηση των γυναικών στην απασχόληση (Κ.Γ. 17) προτείνοντας ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών και ειδικότερα αυτών των γυναικών αντιμετωπίζουν πολλαπλούς κοινωνικούς αποκλεισμούς, έχουν χαμηλά προσόντα ή είναι μακροχρόνια άνεργες. Παράλληλα προτάθηκε η ενίσχυση απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο με ειδικές παρεμβάσεις για τους ανέργους, του υποαπασχολούμενους σε υποβαθμισμένες περιοχές ή σε τομείς που παρουσίαζαν ιδιαίτερα προβλήματα απασχόλησης»¹⁷.

Το ΕΣΔΑ του 2003 και του 2004 ουσιαστικά παρουσίασαν αρκετές ομοιότητες και για το λόγο αυτό θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο ΕΣΔΑ του 2004 και στις ουσιαστικές αλλαγές που επέφερε στο χώρο της απασχόλησης. Συγκεκριμένα στο ΕΣΔΑ 2004 οι κύριες ενέργειες που είχαν αντίκτυπο στην αγορά εργασίας είναι οι εξής:

---

¹⁵ βλ ΕΣΔΑ 2000 σελ 36

¹⁶ βλ. Equal 2002

¹⁷ βλ. ΕΣΔΑ 2002 σελ.49

Η αναδιοργάνωση και ανασυγκρότηση του ΟΑΕΔ¹⁸, με την ενίσχυση του κοινωνικού και επιχειρησιακού του χαρακτήρα. Στο σκέλος αυτό περιλαμβάνονται η επιλογή κοινωνικής εργασίας, η διεύρυνση των επιδοτήσεων, ο επανασχεδιασμός των προγραμμάτων προώθησης στην απασχόληση και η σταδιακή ανάπτυξη του θεσμού των Προγραμματικών Συμβάσεων. Εδώ ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο έχει η σύνδεση της αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας. Ειδικότερα προβλέφθηκαν νέα πρόγραμμα για διαφορετικές κατηγορίες του πληθυσμού όπως για ανέργους(προγράμματα Παράλληλα, τονώθηκε η αναμόρφωση και επικαιροποίηση του ρόλου των ΚΠΑ και επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό η αναβάθμιση των στατιστικών συστημάτων παρακολούθησης των ΔΥΑ.

Επίσης ως προς τις επιχειρήσεις προτάθηκε μείωση του απαιτούμενου χρόνου ίδρυσης επιχείρησης και η δημιουργία υποδομών σε περιοχές εκτός αστικών κέντρων για την συγκέντρωση επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σημαντική ήταν επίσης η διεύρυνση των μορφών χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και η μείωση των φορολογικών συντελεστών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο πολιτικών προβλέφθηκε και η προσπάθεια για αναβάθμιση του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας και Ανάπτυξης με σκοπό την συμβολή του στην υλοποίηση των παραπάνω μέτρων.

Επιπλέον αναφορικά με την ισότητα των φύλων, στη βάση της εφαρμογής του Οδηγού δράσης με στόχο τις επιχειρήσεις ορίστηκε να υλοποιηθούν τα προβλεπόμενα μέτρα σε συνδυασμό με την παροχή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων υπέρ των γυναικών(Κ.Γ.1- Κ.Γ.2.). Επίσης ο ΟΑΕΔ σχεδίασε μια νέα δέσμη μέτρων προς αυτή την Κατεύθυνση, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Ισότητας. Για τα άτομα ευπαθών ομάδων, προβλεπόταν «βελτίωση των δομών και επίκαιρες δράσεις με ειδικές επιδοτήσεις προγραμμάτων και επιδοτήσεις για εργονομική

---

¹⁸ βλ. Ν.2956/2001

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
διευθέτηση των χώρων εργασίας αναβάθμιση των παρεχομένων συμβουλευτικών υπηρεσιών καθώς και αναβάθμιση στατιστικών συστημάτων για την συνεχή αξιολόγηση των μέτρων πολιτικής που εφαρμόζονται για τις γυναίκες»¹⁹, η εφαρμογή και υλοποίηση προγραμμάτων απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (STAGE) πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας»²⁰ κα.

Αναφορικά με την ισχύουσα νομοθεσία, προβλέφθηκε μετατροπή του επιδόματος ανεργίας σε επιδότηση εργασίας²¹. Επιπλέον, αναμένονται ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τη νομιμοποίηση, παραμονή και απασχόληση των μεταναστών²². Επιπλέον, με την Κοινή Υπουργική Απόφαση²³ ορίστηκε η παροχή κινήτρων για την γεωγραφική κινητικότητα για την οικονομική ενίσχυση των ανέργων που μετακινούνται από τον τόπο διαμονής τους μέσω της επιδότησης ενοικίου.

Επίσης στη λογική των προγραμματικών συμβάσεων, προβλεπόταν ο επανασχεδιασμός των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων του ΟΑΕΔ, με Ενώσεις Επαγγελματιών και Βιοτεχνών και μεγάλων επιχειρήσεων. Τέλος το ΕΣΔΑ 2004 περιλαμβάνει και την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε θεσμούς και οργανισμούς όπως ο ΟΑΕΔ, το ΕΚΕΠΙΣ, ο ΟΕΚ, ο ΟΕΕ, η Υποεπιτροπή Ανθρώπινων Πόρων και βεβαίως η Εθνική Επιτροπή για την Απασχόληση.

Τέλος σε γενικότερες γραμμές άλλες παρεμβάσεις που προβλέφθηκαν σύμφωνα με τα ΕΣΔΑ 2003 και 2004 ήταν οι εξής:

1. Προγράμματα παρεμβάσεων για την ενθάρρυνση των νέων στην αγορά εργασίας όπως το «Youthstart», «Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας» για τους ανέργους

---

¹⁹ βλ. ΕΣΔΑ 2004 σελ. 5.

²⁰ Βλ. ΕΣΔΑ 2004 σελ. 17-20.

²¹ Βλ. Ν. 3227/2004

²² Βλ. Ν. 3202/2003 και Ν. 3242/2004

²³ Βλ. Κ.Υ.Α 50233/5-2004

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου που δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση, «Ενίσχυση Νεανικής Επιχειρηματικότητας» προγράμματα Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών με σκοπό την τόνωση και οικονομική ενίσχυση των νέων που επιθυμούν να εργαστούν ως επιχειρηματίες, προγράμματα κοινωνικού αποκλεισμού για άτομα με αναπηρίες, παλιννοστούντες ή και άτομα απομακρυσμένων περιοχών.

2. Ειδικές παρεμβάσεις για τους μακροχρόνια ανέργους.
3. Ειδικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας όπως δημιουργία Κάρτας Απασχόλησης, λειτουργία «Θυρίδων Νεανικής Επιχειρηματικότητας».
4. Ειδικές παρεμβάσεις για την ενθάρρυνση των εταιρικών σχέσεων όπως Τοπικά Σύμφωνα απασχόλησης, Τοπικά Γραφεία Ενημέρωσης Εργοδοτών, Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις.
5. Ειδικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης όπως κατάρτιση ανέργων και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης στα ΚΕΚ, Σχολές Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. και στα ΙΕΚ²⁴.
6. Ειδικές παρεμβάσεις για τις γυναίκες²⁵ (ΕΣΔΑ 2003:38) και τα άτομα με ειδικές ανάγκες²⁶.

1.4. Μεταβατικές Αγορές Εργασίας (Transitional Labour Markets). Μια Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης- Συσχετισμοί με το ελληνικό ΕΣΔΑ

Οι μεταβατικές αγορές εργασίας βασίζονται στην ρυθμιστή αρχή (regulation idea) ότι δεν υπάρχουν αγορές εργασιών αλλά αναλύοντας κομμάτια των αγορών προτείνονται οι τρόποι εφαρμογής τους(από διάλεξη Διονύση Γράβαρη). Οι μεταβατικές αγορές εργασίας αντιπαρατίθενται κυρίως στην ιδέα της Πλήρους

²⁴ βλ. ΕΣΔΑ 2000 σελ.24.

²⁵ βλ. από το ΕΣΔΑ 2003:38 το προβλεπόμενο πρόγραμμα «Απασχόληση-Κατάρτιση» κα

²⁶ βλ. από www.oaed.gr προγράμματα «Επαγγελματικής κατάρτισης και ψυχοκοινωνικής στήριξης».

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου Απασχόλησης. Θετικό στοιχείο αυτού του είδους αγορών είναι *ότι όλα τα άτομα έχουν πρόσβαση σε ένα εισόδημα και ότι η αγορά εργασίας είναι ο κύριος όρος η συνιστά την πολιτική κατά του κοινωνικού αποκλεισμού.*

Οι μεταβατικές αγορές εργασίας (transitional labor market)έχουν δημιουργηθεί για να αποτελέσουν το συμπληρωματικό στοιχείο στη στρατηγική καινοτομίας και επένδυσης που απαιτείται για να επιλυθεί η κρίση στην απασχόληση στην Ευρώπη. Ορίζονται ως οι θεσμοποιημένες ρυθμίσεις, οι οποίες επιτρέπουν ή υποστηρίζουν την αλλαγή της παρούσας κατάστασης της απασχόλησης καθώς και το συνδυασμό του τρόπου λειτουργίας της αγοράς εργασίας με άλλες χρήσιμες κοινωνικές δραστηριότητες (και ως ένα βαθμό οικονομικές). Σημαντικά στοιχεία μιας τέτοιας στρατηγικής είναι ο συνδυασμός μείωσης του χρόνου απασχόλησης με τη δια βίου μάθηση, τα επιδόματα για τους χαμηλόμισθους ή για τα άτομα εκείνα που έχουν δυσκολία όσο αφορά την τοποθέτησή τους στην αγορά εργασίας και την απόκτηση των νόμιμων ή θεσμοθετημένων δικαιώματα στη μεταβατική απασχόληση. (Günther Schmid 1998:17).

Ειδικότερα οι μεταβατικές αγορές εργασίας χαρακτηρίζονται από τέσσερις βασικές αρχές:

- Από οργανωτική άποψη, αποτελούν ένα συνδυασμό κερδοφόρας απασχόλησης και με άλλες χρήσιμες κοινωνικές δραστηριότητες.
- Από εισοδηματική άποψη, είναι συνδυασμός μισθών, μεταφοράς επιδομάτων και άλλες πηγών εισοδήματος.
- Από άποψη κοινωνικής πολιτικής αποτελούν κατοχυρωμένο δικαίωμα.
- Από δημοσιονομική άποψη, οι μεταβατικές αγορές εργασίας χρηματοδοτούν την απασχόληση και άλλες χρήσιμες δραστηριότητες ενάντια στην ανεργία.

κατηγορίες(Günther Schmid 1998:10-11):

1. Μεταβάσεις μεταξύ βραχυπρόθεσμης εργασίας η μερικής απασχόλησης και πλήρους απασχόλησης.
2. Μεταβάσεις μεταξύ της ανεργίας και της απασχόλησης.
3. Μεταβάσεις μεταξύ της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης και της απασχόλησης.
4. Μεταβάσεις μεταξύ ιδιωτικών δραστηριοτήτων εργασίας και της επικερδούς απασχόλησης.
5. Μεταβάσεις από την απασχόληση στην αποχώρηση.

Σε συνάφεια με το αντικείμενο της παρούσας εργασίας δεν θα δοθεί έμφαση στις μεταβάσεις (1^η κατηγορία) μεταξύ βραχυπρόθεσμης εργασίας ή μερικής απασχόλησης και πλήρους απασχόλησης, μεταξύ ιδιωτικών δραστηριοτήτων εργασίας και της επικερδούς απασχόλησης (4^η κατηγορία) και μεταβάσεις από την απασχόληση στην αποχώρηση(5^η κατηγορία). Αντίθετα θα γίνει μια σύντομη ανάλυση των μεταβάσεων από την ανεργία στην απασχόληση(2^η κατηγορία) και για τις μεταβάσεις μεταξύ της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης και της απασχόλησης(3^η κατηγορία).

Στην δεύτερη κατηγορία μεταβάσεων και συγκεκριμένα μεταβάσεις μεταξύ της ανεργίας και της απασχόλησης οι προτεινόμενες πολιτικές είναι η δημιουργία υπηρεσιών τοποθέτησης ανέργων σε θέσεις εργασίας με σκοπό την ενίσχυση της σύζευξης προσφοράς και ζήτησης παράλληλα όμως «*συμπληρώνουν τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης σε μικρό βαθμό για να ανοίξει δρόμος για ενίσχυση της εργασιακής εμπειρίας, της σταθερότητας της οικονομίας και τέλος της ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων καθώς και στον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών*».(Gunder 1998:14).

Στην δεύτερη κατηγορία μεταβάσεων και συγκεκριμένα μεταβάσεις από την ανεργία στην απασχόληση προβλέπεται η δημιουργία Υπηρεσιών Τοποθέτησης Προσωρινής εργασίας. Για παράδειγμα η PSA (Ackim Kemmerling, Oliver Bruttel, 2005:3) στην Γερμανία λαμβάνοντας πληρωμές από την Δημόσια Υπηρεσία για την Απασχόληση εύρισκε προσωρινή εργασία σε ανέργους χρησιμοποιώντας παράλληλα την προσωρινή εργασία ως εργαλείο μετάβασης για εύρεση μόνιμης δουλειά για τους ανέργους. Οι Δημόσιες Αντιπροσωπείες Προσωρινής Εργασίας PSA δημιουργήθηκαν για να διευκολύνουν τη μετάβαση από την ανεργία στην προσωρινή εργασία.

Στην ίδια κατηγορία μεταβατικών πολιτικών από την Ανεργία στην Απασχόληση εντάσσεται η προσπάθεια χορήγησης εξατομικευμένης βοήθειας στους ανέργους. Ειδικότερα οι πολιτικές αυτές προτείνουν επιχειρηματικά επιδόματα²⁷ με στόχο την τόνωση των νέων επιχειρηματικών και την ενίσχυση για επιτάχυνση της μετάβασης των νέων από την ανεργία στην πλήρη απασχόληση. Τέλος στην κατηγορία αυτή των πολιτικών ως μέτρο μετάβασης θεωρείται και η παροχή επιδομάτων κατάρτισης η επαναπρόσληψης με σκοπό την μείωση της ανεργίας των νέων αλλά και την παροχή κινήτρων για τους απολυμένους εργαζόμενους να επαναπροσληφθούν στην προηγούμενη τους εργασία.

Στην τρίτη κατηγορία μεταβάσεων και συγκεκριμένα μεταβάσεις μεταξύ της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης και της απασχόλησης οι προτεινόμενες πολιτικές είναι η καθιέρωση εναλλακτικών συστημάτων μαθητείας (Gunder 1998:17). Αυτό κατά τον Gunder σημαίνει ότι η χρηματοδότηση της πρακτικής άσκησης πρέπει να γίνεται εν μέρει από εταιρίες και κυρίως από το κράτος ενώ ταυτόχρονα οι εκπαιδευόμενοι

---

²⁷ Για παράδειγμα στην Γερμανία τέτοια είδη παροχών είναι Τέτοια όργανα στη Γερμανία είναι το *Ich AG* τυπικά ονομαζόμενο *Existenzgründungszuschuss* (υπεύθυνο για την επιχορήγηση της οργάνωση των επιχειρήσεων), και οι *Mini-Jobs*. Το όργανο που ήταν υπεύθυνο για την επιχορήγηση των επιχειρήσεων είχε ως στόχο την μετάβαση από την ανεργία στην αυτό-απασχόληση και την ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

θα πρέπει να συμμετέχουν στην χρηματοδότηση με την αποδοχή χαμηλών επιδομάτων κατά την διάρκεια κατάρτισης.

1.4.1. Η εφαρμογή των «μεταβατικών πολιτικών στην Ελλάδα». Συσχετισμοί με τα Ελληνικά ΕΣΔΑ

Στην Ελλάδα ο όρος «Μετάβαση», ενώ παλαιότερα εξέφραζε τον παραδοσιακό δρόμο μετακίνησης από το σχολείο στον κόσμο της εργασίας, σήμερα έχει διευρυνθεί και εκφράζει «ποικίλους δρόμους που ακολουθούν οι νέοι μετακινούμενοι μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα την κατάρτιση και την αγορά εργασίας»²⁸. Σήμερα ο όρος «Μετάβαση από την εκπαίδευση αρχική κατάρτιση στην εργασία» αναφέρεται στη χρονική περίοδο κατά την οποία οι νέοι μετακινούνται από μια κατάσταση όπου κύρια δραστηριότητα είναι η σχολική φοίτηση (γενική ή επαγγελματική εκπαίδευση) σε μια κατάσταση όπου κυριαρχεί η εργασία²⁹.

Ειδικότερα η περίοδος μετάβασης ξεκινάει από τα πρώτα ακόμη χρόνια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης την εκτείνεται έως δύο-τρία χρόνια πριν από την ηλικία των 30. Κατά έναν άλλο ορισμό, «η περίοδος μετάβασης αρχίζει το πρώτο ηλικιακό έτος που ποσοστό μικρότερο του 75% του πληθυσμού βρίσκεται στην εκπαίδευση και τελειώνει με το πρώτο ηλικιακό έτος που το 50% του πληθυσμού βρίσκεται στην εργασία και όχι στην εκπαίδευση» (OOSA 1998:11).

Η «μετάβαση» όμως, πέραν του Υπουργείου Παιδείας, αποτελεί αντικείμενο ενδιαφέροντος και άλλων φορέων, οι οποίοι άμεσα ή έμμεσα χαράσσουν και ασκούν εκπαιδευτική και εργασιακή πολιτική: Υπουργείο Εργασίας, Τοπική Αυτοδιοίκηση, διάφοροι Οργανισμοί, Ινστιτούτα, Ενώσεις Εργοδοτών και Εργαζομένων, κτλ. Όλοι

---

²⁸ βλ. <http://hrdc-drhc.gc.ca/arb/research/school95/engdoc/c1.htm>

²⁹ Ο ορισμός αυτός έχει διατυπωθεί και επικρατήσει στο πρόγραμμα "The transition from initial education to working life" που αποτελεί συγκριτική μελέτη μεταξύ ευρωπαϊκών χωρών στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ. OECD "Thematic Review: The transition from initial education to working life" Interim comparative report, 1998, p. 8

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
αυτοί οι φορείς χρειάζονται έγκυρες και τεκμηριωμένες πληροφορίες για να μπορέσουν να συμβάλουν ουσιαστικά με την πολιτική τους στη βελτίωση της μετάβασης, στην εξέλιξη της αγοράς εργασίας, τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης που προσφέρονται και τις συνέπειες που συνεπάγονται οι διάφορες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές κτλ.

α) Νομοθεσία που διέπει το καθεστώς των μεταβάσεων στην Ελλάδα

Το 1990 με βάση το νομοσχέδιο «Μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και άλλες διατάξεις» στο οποίο συμπεριλήφθησαν 28 άρθρα η ελληνική κυβέρνηση, ψήφισε το νόμο 1892/1990 για τον «εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη».

Συγκεκριμένα με το νόμο ³⁰1892/1990 για πρώτη φορά θεσμοθετήθηκε η μερική απασχόληση με το βασικό επιχείρημα, ότι η συγκεκριμένη μορφή απασχόλησης θα έπρεπε να νομιμοποιηθεί. Επίσης με τον ίδιο νόμο διευθετήθηκε ο χρόνος εργασίας σε τρίμηνη βάση (9 ώρες εργασίας ημερησίως, 48 ώρες την εβδομάδα) και ελαστικοποιήθηκαν τα ωράρια και οι αμοιβές κ.λπ.

Στην ίδια κατεύθυνση με το παραπάνω νομοσχέδιο κινήθηκαν και οι πολιτικές ρυθμίσεις των μεταγενέστερων κυβερνήσεων. Ειδικότερα με το νόμο 2434/1996³¹ θεσμοθετήθηκε η επιχορήγηση των επιχειρήσεων από τον Ο.Α.Ε.Δ. για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και εκείνη των εργοδοτών για την κάλυψη του "μη μισθολογικού κόστους εργασίας για την πρόσληψη νέων 20-29 ετών".

Ειδικότερα με το νόμο αυτό σημειώθηκε μια σημαντική στροφή από τις "παθητικές", στις "ενεργητικές" πολιτικές³² για την καταπολέμηση της ανεργίας και

---

³⁰ Βλ. Ν 1892/1990

³¹ Βλ. Ν 2434/1996

³² Οι ενεργητικές πολιτικές ειδικότερα στόχο έχουν:

- ⇒ την στήριξη των ανέργων εξυπηρετώντας τις δικές τους ανάγκες και με βάση τα δικά τους προσόντα να παραμένουν ενεργοί εντός του εργατικού δυναμικού (προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και συμβουλευτικής).
- ⇒ την αύξηση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

την προώθηση της απασχόλησης. Τόσο οι Παθητικές (ΠΠΑ) όσο και οι Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (ΕΠΑ) προσανατολίζονται στα αίτια-γενεσιουργές αιτίες της ανεργίας και εστιάζουν στην καταπολέμηση της. (Γράβαρης 2003:15). Η μετατόπιση αυτή των πολιτικών από παθητικές σε ενεργητικές βασίστηκε στο γεγονός ότι η ανάγκη τις κοινωνίας ήταν πλέον διαφορετικές. Συγκεκριμένα, οι παθητικές πολιτικές είχαν την μορφή οικονομικής ενίσχυσης για τους ανέργους ενώ οι ενεργητικές πολιτικές περιλαμβάνουν τρία είδη κρατικής παρέμβασης: επιδοτήσεις επιχειρήσεων και των εργοδοτών με σκοπό την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, κατάρτιση ή επανακατάρτιση των ανέργων εν γένει η τιμήμα του εργατικού δυναμικού και τέλος πολιτικές σύζευξης της προσφοράς και της σύζευξης.

Στη συνέχεια προωθήθηκαν νομοθετικά οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, καθώς ψηφίστηκε ο νόμος 2639/1998³³ με τον οποίο προβλεπόταν η διευθέτηση του χρόνου εργασίας με την εισαγωγή της μερικής απασχόλησης στο δημόσιο τομέα (σε βοηθητικές εργασίες) και εγκρίθηκε η λειτουργία ιδιωτικών γραφείων Συμβούλων Εργασίας, αρχικά για 10 κατηγορίες επαγγελμάτων. Ακολουθεί ο νόμος 2874/2000³⁴ για την "προώθηση της απασχόλησης και άλλες διατάξεις". Ο νόμος αυτός ήταν ο πιο γνωστός, αφού προκάλεσε και τις μεγαλύτερες αντιδράσεις, γιατί εκτός των άλλων (διευθετήσεις του χρόνου εργασίας σε ετήσια βάση, μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για όσους αμείβονται με λιγότερο από 200.000 δρχ. το μήνα), προέβλεπε τον «εξορθολογισμό» των ορίων για τις ομαδικές απολύσεις, έτσι ώστε και οι επιχειρήσεις με προσωπικό μέχρι 50 εργαζόμενους να έχουν τη δυνατότητα να απολύουν μέχρι 5 άτομα το μήνα.

⇒ την δημιουργία ευκαιριών προσωρινής απασχόλησης για ευπαθής κοινωνικές ομάδες καθώς και την ενθάρρυνση νέων επιχειρηματιών στην αγορά εργασίας.

³³ Βλ. Ν2639/1998 (ΦΕΚ 205 /Α/2-9-98)

³⁴ Βλ. Ν2874/2000

Στη συνέχεια ψηφίστηκε ένας άλλος νόμος ο 2956/2001³⁵ για την "αναδιάρθρωση του Ο.Α.Ε.Δ. και άλλες διατάξεις", σύμφωνα με τον οποίο ο Ο.Α.Ε.Δ. αναδιάρθρωθηκε και επανιδρύθηκε ως ΝΠΔΔ. Παράλληλα, διασπάστηκε στις ακόλουθες 3 θυγατρικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα: "Υπηρεσία Υποστήριξης Ανθρωπίνου Δυναμικού Α.Ε.", "Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε." και "Παρατηρητήριο για την Απασχόληση Ερευνητική - Πληροφορική Α.Ε.". Τέλος με βάση τον ίδιο νόμο ρυθμίστηκαν οι όροι λειτουργίας των εταιρειών προσωρινής απασχόλησης με αντικείμενο δραστηριότητας την παροχή εργασίας από μισθωτούς της εταιρείας σε άλλον εργοδότη (έμμεσος εργοδότης), με τη μορφή της προσωρινής απασχόλησης. Ουσιαστικά, πρόκειται για το περίφημο μέτρο δανεισμού εργαζομένων.

β) Συσχετισμοί των μεταβατικών πολιτικών με τα Ελληνικά ΕΣΔΑ

Στην Ελλάδα οι συσχετισμοί που μπορούν να γίνουν μεταξύ των αρχών των μεταβατικών πολιτικών και των αρχών που διέπει το πλαίσιο πολιτικής των Εθνικών Σχεδίων για την Απασχόληση στην Ελλάδα είναι οι ακόλουθες:

- Η Οργανωτική και ποιοτική αναβάθμιση του Ο.Α.Ε.Δ. προκειμένου να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας αποτελεί βασική προτεραιότητα στο ΕΣΔΑ.
- Η λήψη συγκεκριμένα μέτρα για την μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας για διασφάλιση της δημοσιονομική εξυγίανση (παροχή φορολογικών μειώσεων, με στόχο τις γυναίκες και τις μονογονεϊκές οικογένειες, προκειμένου να παραμείνουν ή να ενσωματωθούν στην αγορά εργασίας όπως επίσης και με στόχο τα άτομα με αναπηρία και τους ανέργους. Η μετατροπή του επιδόματος ανεργίας σε επιδότηση της θέσης απασχόλησης, αποτελεί σημαντικό βήμα για την αύξηση της

---

³⁵ Βλ. 2956/2001

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

ελκυστικότητας της εργασίας, αλλά ταυτόχρονα και η έμμεση μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας διασφαλίζει τη δημοσιονομική εξυγίανση.

- Η δημιουργία 71 Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης, στα οποία προσλήφθηκαν 471 εργασιακοί σύμβουλοι οι οποίοι παρέχουν εξατομικευμένη προσέγγιση στους ανέργους, σε περιορισμένη κλίμακα μέχρι σήμερα.

Επίσης τα ΚΠΑ, (τα οποία θα τηρούν ανά δήμο τα δημογραφικά χαρακτηριστικά κάθε ανέργου εντοπίζουν τις ανάγκες για το είδος της κατάρτισής τους και εμφανίζουν την ανάγκη για αποκεντρωμένη προσέγγιση όσο αφορά τις αρμοδιότητες. (η περίπτωση ίδρυση των Κέντρων Εργασίας, τα οποία οργανώνονται από τις κοινοπραξίες μεταξύ των τοπικών γραφείων και των δήμων έτσι συμβαίνει και στην Γερμανία με την λειτουργία των PES).

- Η λειτουργία του θεσμού των Εταιριών Προσωρινής Απασχόλησης (ΕΠΑ.)
- Η ενίσχυση και ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας τόσο στο ΕΣΔΑ της Ελλάδας.
- Η προώθηση προγραμμάτων κατάρτισης, ενίσχυση του θεσμού της Δια Βίου Μάθησης και η ίδρυση και λειτουργία των Σχολών Τ.Ε.Ε. Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ..

2. ΜΕΡΟΣ

2.1. Οργάνωση και λειτουργία των δομών κατάρτισης στην Ελλάδα

Στο δεύτερο μέρος της παρούσας εργασίας κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια περιγραφή και ανάλυση της λειτουργίας των δομών κατάρτισης και συγκεκριμένα των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης, των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Κέντρων Προώθησης για την Απασχόληση του Ο.Α.Ε.Δ. στον νομό Ρεθύμνου. Η χαρτογράφηση των δομών κατάρτισης σκοπό έχει να εμφανίσει τις λειτουργίες και δραστηριότητες των δομών κατάρτισης στο Νομό Ρεθύμνου έτσι ώστε να γίνει μια αξιολόγηση το έργο τους και να εντοπιστούν οι τομές μεταξύ των φορέων κατάρτισης.

την ανάγκη για συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση. Η επιτυχία της επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα, σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα του εθνικού συστήματος δομών επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και την σχέση του με το σύστημα εκπαίδευσης και απασχόλησης.

Τα κύρια θεματικά πεδία με τα οποία σχετίζεται η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση σχετίζονται με την ομάδα στόχο στην οποία απευθύνονται και περιλαμβάνουν:

1. Τη δομή, τους αναλυτικούς στόχους και το περιεχόμενο του προγράμματος που υλοποιείται, την διαδοχή και σύνδεση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην οποία αναφέρονται.
2. Τη μεθοδολογία ανάπτυξης του.
3. Το εκπαιδευτικό υλικό που προτείνεται ως υποστηρικτικό από τους εκπαιδευτές των επιμέρους ενοτήτων που πραγματοποιούνται στο πρόγραμμα κατάρτισης (σημειώσεις, βιβλία, έρευνες, μελέτες, βιβλιογραφία κ.α.).
4. Την πρακτική άσκηση των καταρτιζομένων, την διαδικασία υλοποίησης της και την αξιολόγηση της.
5. Την αποτίμηση της διαδικασίας υλοποίησης και τις προοπτικές ανάπτυξης και διεύρυνσης του εκπαιδευτικού πακέτου.

Τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης³⁶ που αφορούν την αρχική επαγγελματική κατάρτιση των νέων διοικούνται ή εποπτεύονται από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.)³⁷. Τα ινστιτούτα αυτά έχουν σαν απώτερο σκοπό την παροχή κάθε τύπου επαγγελματικής κατάρτισης,

³⁶ βλ. από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως νόμος 2009/1992

³⁷ βλ. www.oEEK.gr μέσα στα πλαίσια του Ε.Σ.Ε.Κ. του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ιδρύθηκε και ο Ο.Ε.Ε.Κ.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου αρχικής ή συμπληρωματικής(επιδοτούμενα σεμινάρια των Κ.Ε.Κ.) έτσι ώστε να εξασφαλίσουν στους καταρτιζόμενους τα ανάλογα προσόντα παρέχοντας τους επιστημονικές, τεχνικές, επαγγελματικές και πρακτικές γνώσεις και δίνοντας σε αυτούς τη δυνατότητα να αναπτύξουν αντίστοιχες δεξιότητες για να είναι ομαλότερη η επαγγελματική ένταξή τους στην κοινωνία.

Τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. δημιουργήθηκαν μετά το 1984 ως εξειδικευμένες υπηρεσίες σύζευξης της προσφοράς, οι οποίες όμως κρίθηκαν αναποτελεσματικές για να βοηθήσουν τους νέους να εισαχθούν στην αγορά εργασίας εξαιτίας της έλλειψης υλικοτεχνικής υποδομής, του κατάλληλα εκπαιδευμένου και εξειδικευμένου προσωπικού και της ανυπαρξία μηχανισμού ανίχνευσης και καταγραφής των αναγκών των τοπικών αγορών εργασίας.

Μετά το 2001 σημειώθηκε μια σημαντική αναδιοργάνωση στη λειτουργία του Ο.Α.Ε.Δ.³⁸. Κύριος άξονας για την καταπολέμηση της ανεργίας ήταν η εξατομικευμένη παρέμβαση και στήριξη του εργατικού δυναμικού, αλλά και της αποτελεσματικότερης σύζευξης της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας.

Σήμερα οι αρμοδιότητες γενικότερα που έχουν τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. είναι οι παρακάτω:

- ο Ο επαγγελματικός προσανατολισμός και η συμβουλευτική στήριξη των ανέργων και ατόμων απειλούμενων με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.
- ο Η τοποθέτηση ανέργων σε θέσεις εργασίας.
- ο Η πληροφόρηση και ο προσανατολισμός σχετικά με τις δυνατότητες επαγγελματικής κατάρτισης.

---

³⁸ βλ. από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως νόμος 2956/2001. Συγκεκριμένα σύμφωνα με τον νόμο αυτό ο ΟΑΕΔ αναδιαρθρώθηκε και επανιδρύθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ. Διασπάστηκε σε 3 θυγατρικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα: την Εταιρεία "Υπηρεσίας Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού Α.Ε.", την Εταιρεία, "Επαγγελματικής Κατάρτισης Α.Ε." και την Εταιρεία "Παρατηρητήριο - Απασχόληση Ερευνητική - Πληροφορική Α.Ε."

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

- ο Η εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.
- ο Η προώθηση της κινητικότητας των απασχολούμενων εντός του χώρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ο Η υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

2.1.1. Η ταυτότητα των φορέων

Ειδικότερα στο Νομό Ρεθύμνου και επιλέγοντας δύο από βασικές μονάδες Κέντρων Κατάρτισης το ΚΕΑ (Κέντρο Επαγγελματικής Ανάπτυξης Ρεθύμνου) και το Κ.Ε.ΚΑ.Ν.Α.Ρ.- Ν.Ε.Λ.Ε. (Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης- Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης) θα γίνει παρουσίαση του πλέγματος δραστηριοτήτων τους.

Συγκεκριμένα, το **Κέντρο Επαγγελματικής Ανάπτυξης(ΚΕΑ)**³⁹ συστάθηκε στο Νομό Ρεθύμνου ως ιδιωτικός οργανισμός στις αρχές του 1994 έχοντας σαν κύριους στόχους την συμβολή του στην τοπική ανάπτυξη μέσω της προσαρμογής των διαφόρων ομάδων εργατικού δυναμικού στους μετασχηματισμούς του τεχνολογικού, οικονομικο-κοινωνικού και εργασιακού περιβάλλοντος, την βελτίωση των υπάρχοντων δεξιοτήτων και την ενσωμάτωση νέων, την ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο και την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης.

Η εσωτερική διοίκηση όσο και για τη διαχείριση των επιμέρους έργων στηρίζεται στην εφαρμογή αρχών όπως είναι ο οριζόντιος καταμερισμός αρμοδιοτήτων, ανάθεση πρωτοβουλίας και εφαρμογή ευελιξίας στην διαδικασία εργασίας, η οργάνωση της εργασίας σε ομάδες παραγωγής και κύκλους ποιότητας, η ανάπτυξη δεξιοτήτων του προσωπικού σύμφωνα με τις έννοιες του Οργανισμού

³⁹ Οι πληροφορίες προκύπτουν από στοιχεία που συλλέχθηκαν από το ΚΕΑ Ρεθύμνου.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
Μάθησης, η παρουσίαση και μετάδοση των εσωτερικών μεθόδων και γνώσεων (π.χ. σε μέλη εταίρων οργανισμών ή σε φοιτητές Ινστιτούτων Κατάρτισης και Πανεπιστημίων).

Το Κ.Ε.ΚΑ.Ν.Α.Ρ.-Ν.Ε.Λ.Ε. (Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης- Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης) είναι ένας φορέας εκπαίδευσης και ανάπτυξης που υπάγεται στη Διεύθυνση Πολιτισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου. Ιδρύθηκε με την απόφαση του Νομαρχιακού συμβουλίου⁴⁰ και πιστοποιήθηκε από το Ε.ΚΕ.Π.Ι.Σ.⁴¹. Παράλληλα επιδεικνύει πλούσια δράση στον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ενηλίκων και προγραμμάτων κοινοτικών πρωτοβουλιών που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από Εθνικούς πόρους.

Τα θεματικά πεδία στα οποία είναι πιστοποιημένο είναι:

- Επαγγέλματα Υγείας & Πρόνοιας
- Επαγγέλματα Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Παιδαγωγικά Επαγγέλματα
- Επαγγέλματα Οικονομίας & Διοίκησης
- Επαγγέλματα Πληροφορικής
- Επαγγέλματα Τουριστικά & Παροχής Υπηρεσιών
- Αγροτικά Επαγγέλματα
- Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών

---

⁴⁰ Από στοιχεία του ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ με βάση την απόφαση 4 /7-2-1995 του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ρεθύμνης.

⁴¹ Από στοιχεία του ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ πιστοποιήθηκε με βάση την απόφαση 4923/19-6-98 και σύμφωνα με τις διατάξεις των υπ. αριθμ. 111232/12-12-97, 111313/17-12-97 και 11312/17-12-97 Υ.Α.

Τέλος το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης λειτούργησε για πρώτη φορά στο Ρέθυμνο το 1994 προσφέροντας μαθητεία και κατάρτιση σε αποφοίτους των Λυκείων και των Τ.Ε.Ε.

2.1.2. Παρεχόμενες υπηρεσίες

Οι κύριες λειτουργίες του ΚΕΑ σε γενικές γραμμές είναι η υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης, Διακρατικά Προγράμματα Κατάρτισης Τοποθετήσεων-Ανταλλαγών, Προγράμματα Κ.Ε.Κ. (Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης), Ευρωπαϊκά - Διακρατικά Προγράμματα, Συμβουλευτική και Τεχνική Στήριξη και Μελέτες.

Στο τμήμα Κ.Ε.Κ. του ΚΕΑ σχεδιάζονται και υλοποιούνται επιδοτούμενα προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης Ανέργων, Εργαζομένων και Αυτοαπασχολούμενων στους παρακάτω θεματικούς τομείς, (σύμφωνα με την πιστοποίηση από το Υπουργείο Εργασίας):

- Οικονομία και Διοίκηση
- Υγεία - Πρόνοια
- Πληροφορική
- Τεχνικά και Μεταφορών
- Τουρισμός
- Αγροτικά Επαγγέλματα
- Περιβάλλον
- Πολιτισμός & Αθλητισμός

Επιπλέον το ΚΕΑ διοργανώνει και υλοποιεί σεμινάρια κατάρτισης που αφορούν επαγγελματικές ειδικότητες, όπως είναι τα ακόλουθα:

- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 100 ωρών για την χορήγηση άδειας ασκήσεως

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου επαγγέλματος τεχνίτη αυτοκινήτων μοτοσικλετιστών- μοτοποδηλάτων⁴².

- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 36 ωρών «Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων»⁴³.
- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 10 ωρών «Επιμόρφωσης εργοδοτών επιχειρήσεων Γ' κατηγορίας» για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας⁴⁴.
- Πρόγραμμα εκπαίδευσης «Προσωπικού Επιχειρήσεων Τροφίμων» με πιστοποίηση από τον ΕΦΕΤ⁴⁵.

Παρακάτω θα παρουσιάσουμε προηγούμενα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιήθηκαν από το ΚΕΑ Ρεθύμνου από 1999 έως και το 2006 και είναι τα ακόλουθα⁴⁶:

---

⁴² βλ. υπουργική απόφαση 73102/715/88

⁴³ βλ. υπουργική απόφαση 19197/1483/25.8.1997

⁴⁴ βλ. υπουργική απόφαση 130272/3-4-2003

⁴⁵ βλ. σύμφωνα με νομοθετική απαίτηση της ΚΥΑ 487/2000

⁴⁶ από επίσημα στοιχεία του ΚΕΑ

A/A	Όνομα προγράμματος	Θεματικό πεδίο	Χρονική Περίοδος Υλοποίησης	Περιεχόμενο προγράμματος
1	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	Τεχνικά Μεταφορών	17/02/99 - 26/04/99	Κατάρτιση σε θέματα μεταλλικών κατασκευών και κατασκευών προσφέροντας στους καταρτιζόμενους μία πολυεπίπεδη με αναβαθμισμένα προσόντα και τεχνικές δεξιότητες.
2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	Υγείας - Πρόνοιας	10/05/99 - 20/05/99	Κατάρτιση στελεχών και κοινωνικών λειτουργών στην πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση προβλημάτων χρηστών ψυχοτρόπων ουσιών, κακοποιημένων ατόμων και ατόμων με Aids.
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ - ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΑΗΤΩΝ	Περιβάλλοντος	23/02/99 - 15/05/99	Κατάρτιση εξειδικευμένων στελεχών πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πάνω στα συστήματα διαχείρισης στερεών απορριμμάτων παραδοσιακής και σύγχρονης τεχνολογίας.
4	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΚΤΙΣΜΑ ΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗΣ	Τουριστικά και Παροχής Υπηρεσιών	31/03/99 - 18/06/99	Αναπαλαίωση παραδοσιακών κτισμάτων - τεχνικές αναστύλωσης, χρήση παραδοσιακών και σύγχρονων υλικών σε παραδοσιακά μνημεία κα κτίρια.
5	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ	Τεχνικά Μεταφορών	24/04/99 - 03/06/99	Κατάρτιση σε θέματα Λειτουργίας / Συντήρησης των διαφόρων τύπων Ηλεκτρικών μηχανών και επίδειξη χρήσης αυτών σε διάφορους παραγωγικούς τομείς
6	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Περιβάλλοντος	10/05/99 - 12/07/99	Κατάρτιση ανέργων σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος.
7	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ Α.Μ.Ε.Α.	Τουριστικά και Παροχής Υπηρεσιών	18/10/99 - 20/11/99	Κατάρτιση ατόμων που εργάζονται στο τομέα τουρισμού πάνω στο αντικείμενο της μέριμνας των ατόμων με ειδικές ανάγκες με σκοπό την βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους
8	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ - ΦΥΣΙΚΟΙ ΒΙΟΤΟΠΟΙ	Περιβάλλοντος	19/10/99 - 05/11/99	Ειδίκευση και κατάρτιση εργαζομένων σε Τουριστικές επιχειρήσεις στις εναλλακτικές και σύγχρονες μορφές τουρισμού.
9	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΠΕ	Περιβάλλοντος	06/03/00 - 02/06/00	Ειδίκευση 15 ανέργων στην διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων και σύνταξη μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων
10	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ	Τεχνικά Μεταφορών	14/03/00 - 09/06/00	Ειδίκευση ανέργων αποφοίτων Γυμνασίου - Λυκείου - Ι.Ε.Κ. στις τεχνολογίες κινητής τηλεφωνίας
11	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ	Τεχνικά Μεταφορών	14/03/00 - 09/06/00	Ειδίκευση ανέργων αποφοίτων Γυμνασίου - Λυκείου - Ι.Ε.Κ. στις τεχνολογίες κινητής τηλεφωνίας
12	ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ - ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	Υγείας - Πρόνοιας	30/10/00 - 26/09/00	Εξειδικευμένη κατάρτιση αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στους τομείς των εφαρμογών της νοσηλευτικής
13	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ GAMBRIDGE	Πληροφορική	03/07/03 - 12/08/03	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων χρήσης ΤΠΕ
14	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ GAMBRIDGE	Πληροφορική	03/07/03 - 12/08/03	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων χρήσης ΤΠΕ
15	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	Υγείας - Πρόνοιας	12/12/03 - 23/03/04	Κατάρτιση και εξειδίκευση ανέργων αποφοίτων ΤΕΙ _ ΑΕΙ σε ειδικότητες σχετικές με το θεματικό αντικείμενο με στόχο την απόκτηση και αναβάθμιση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες των δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης στην Κρήτη.

16	ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΙΚΤΥΩΝ Η/Υ	Πληροφορική	19/12/03 - 26/03/04	Κατάρτιση ανέργων σε θέματα συντήρησης και αποκατάστασης επικοινωνιακών συστημάτων και δικτύων.
	Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακρίβρωμα στην περίπτωση του Ρεθύμνου			
17	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	Υγείας - Πρόνοιας	23/06/04 - 27/10/04	Κατάρτιση και εξειδίκευση ανέργων αποφοίτων ΤΕΙ _ ΑΕΙ σε ειδικότητες σχετικές με το θεματικό αντικείμενο με στόχο την απόκτηση και αναβάθμιση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες των δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης στην Κρήτη.
18	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΤΡΑΣ ΩΣ ΔΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ - ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΝΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	Τεχνικά Μεταφορών	09/08/04 - 04/11/04	Κατάρτιση ανέργων στον τομέα της ανασύλωσης παραδοσιακών κτιρίων και τεχνικών επεξεργασίας πέτρας ως δομικού υλικού με σκοπό την ανάδειξη τους σε τεχνίτες.
19	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ	Επαγγέλματα Περιβάλλοντος	16/02/05 - 23/03/05	Κατάρτιση νέων επιχειρηματιών (νέοι ,γυναίκες, Αμέα)με σκοπό την απόκτηση γνώσης στη διαχείριση και λειτουργία της σύγχρονης επιχείρησης στους τομείς του ηλεκτρονικού - επιχειρείν και του εξαγωγικού marketing.
20	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΙΙ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ GAMBRIDGE	Πληροφορική	16/09/05 - 11/11/05	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων χρήσης ΤΠΕ
21	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΙΙ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ GAMBRIDGE	Πληροφορική	26/09/05 - 21/11/05	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων χρήσης ΤΠΕ
22	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΙΙ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ GAMBRIDGE	Πληροφορική	16/11/05 - 27/12/05	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων χρήσης ΤΠΕ
23	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	Υγείας - Πρόνοιας	10/4/06 - 26/06/06	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων Ι.Ε.Κ. _ ΤΕΕ _ ΤΕΙ _ ΑΕΙ ειδικότητες σχετικές με το θεματικό αντικείμενο με στόχο την απόκτηση και αναβάθμιση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες των δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης στην Κρήτη
24	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	Οικονομία	12/07/06 - 29-09/06	Κατάρτιση ανέργων αποφοίτων Γυμνασίου_Λυκείου _ ΤΕΕ _ ΤΕΙ _ ΑΕΙ σε ειδικότητες σχετικές με το θεματικό αντικείμενο με στόχο την απόκτηση και αναβάθμιση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων

Το ΚΕΑ εκτός από τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων υλοποιεί και διακρατικά προγράμματα κατάρτισης όπως το Leonardo Da Vinci Mobility⁴⁷, τα οποία υπάγονται στις ενέργειες κινητικότητας, νέων εργαζομένων ή ανέργων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, εκπαιδευτών, σχεδιαστών και διαχειριστών προγραμμάτων κατάρτισης σε αρχική ή συνεχιζόμενη κατάρτιση.

Συγκεκριμένα, από το 1994 μέχρι και σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί μέσα από τα προγράμματα κατάρτισης τοποθετήθηκαν περισσότεροι από 1.000 νέοι⁴⁸ από Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία, Σουηδία, Φιλανδία, Ισπανία, Μεγ. Βρετανία, Σλοβακία, Εσθονία στο Ρέθυμνο, ενώ αντίστοιχα έχουν τοποθετηθεί πάνω από 800 Έλληνες (εργαζόμενοι, άνεργοι και επαγγελματίες εκπαιδευτές) στις προαναφερθείσες χώρες. Οι κύριες θεματικές των διακρατικών αυτών προγραμμάτων αφορούν συγκεκριμένους τομείς όπως: Τουρισμός και εναλλακτικές μορφές, Υγεία – Πρόνοια, Υφαντουργία – Ενδυματολογία, Φυσικά πάρκα, Τηλεπικοινωνίες, Τεχνολογίες πληροφορικής, Μάρκετινγκ).

Το ΚΕΑ υλοποιώντας αυτά τα προγράμματα στοχεύει στην ενίσχυση ευρωπαϊκής διάστασης στην αρχική και στην συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, στην προώθηση της πρακτικής εξάσκησης στο χώρο εργασίας, στην ανάπτυξη επαγγελματικών και γλωσσικών δεξιοτήτων, στην καλλιέργεια δευτερογενών προσόντων και ικανοτήτων κορμού και τέλος στην προαγωγή συνεργασίας μεταξύ οργανισμών στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της διευκόλυνσης μεταφοράς τεχνογνωσίας στις επιχειρήσεις.

Τέλος θα πρέπει να τονιστεί ότι οι συμμετέχοντες στα προγράμματα αυτά

⁴⁷ Το κοινοτικό πρόγραμμα Leonardo Da Vinci Mobility από το 2000 και μετά βρίσκεται στη δεύτερη φάση του με στόχο την προώθηση νέων πρακτικών προσεγγίσεων στις πολιτικές για την επαγγελματική κατάρτιση. Βλ. από www.kea.gr «Διακρατικά Προγράμματα Κατάρτισης-Τοποθετήσεων και Ανταλλαγών».

⁴⁸ Μέσω τοποθετήσεων-ανταλλαγών.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
παρακολουθούν μαθήματα ελληνικής και αγγλικής γλώσσας, απασχολούνται στα πλαίσια πρακτικής άσκησης σε τοπικές επιχειρήσεις και συμμετέχουν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Μια άλλη δραστηριότητα του ΚΕΑ είναι η συμμετοχή του σε διακρατικά προγράμματα⁴⁹ είτε ως συντονιστής εταίρος είτε ως διακρατικός εταίρος. Χαρακτηριστικά θα αναφερθούν ενδεικτικά προγράμματα όπως:

1. Το πρόγραμμα ARGO⁵⁰ που αφορούσε δράσεις προώθησης στον τομέα της παράκτιας αλιείας στην περιοχή του Ρεθύμνου. Αποδέκτες ή Υπεύθυνη Αρχή αυτού του προγράμματος ήταν η General Secretariat of Equality, ενώ αντικείμενο του προγράμματος ήταν η δημιουργία ενός εκθεσιακού κέντρου για την λειτουργία του οποίου υπεύθυνες θα ήταν γυναίκες με στόχο την βελτίωση του κοινωνικό-οικονομικού επιπέδου και την αύξηση της επιχειρηματικής ικανότητας τους για προώθηση προϊόντων. Βασικό εργαλείο του προγράμματος ήταν η κατάρτιση και η εκπαίδευση, ενώ παράλληλα το ΚΕΑ συμμετείχε ως Συντονιστής εταίρος.

2. Το πρόγραμμα BEST⁵¹ για την ένταξη παιδιών με νοητική καθυστέρηση σε κανονικά σχολεία για ίσες ευκαιρίες με τα κανονικά παιδιά με στόχο την εύρεση μεθόδων ένταξης παιδιών με νοητική καθυστέρηση σε κανονικά σχολεία και την παροχή ίσων ευκαιριών με κατάρτιση καθηγητών και ενημέρωση των εμπλεκόμενων μερών. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα ήταν η ανάπτυξη παιδαγωγικού πλαισίου και διδακτικής μεθοδολογίας καθώς και η επαγγελματική κατάρτιση καθηγητών στον συγκεκριμένο τομέα. Το ΚΕΑ στο πρόγραμμα αυτό συμμετείχε ως Διακρατικός εταίρος, ενώ υπεύθυνη αρχή η αποδέκτες αυτού του προγράμματος ήταν European

---

⁴⁹ βλ. www.kea.gr «Ευρωπαϊκά – Διακρατικά Προγράμματα».

⁵⁰ από στοιχεία που δόθηκαν από το ΚΕΑ το πρόγραμμα ARGO πραγματοποιήθηκε την χρονική περίοδο 1/06/1998 - 31/12/1999.

⁵¹ από στοιχεία που δόθηκαν από το ΚΕΑ το πρόγραμμα BEST πραγματοποιήθηκε την χρονική περίοδο 1/01/2000 - 31/12/2000.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου Initiative Connect pr, DG Education, Training and Youth⁵².

Τέλος μια εξίσου σημαντική δραστηριότητα του ΚΕΑ είναι η συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη⁵³ που παρέχει σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς⁵⁴ όσο αφορά την οργάνωση και το περιεχόμενο προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης. Η υποστήριξη αυτή παρέχεται κυρίως μέσω μελετών που διεξάγονται από τα ΚΕΑ και που αφορούν τις μεταβολές και εξελίξεις στην αγορά εργασίας του Ρεθύμνου⁵⁵.

Οι κύριες δραστηριότητες του Κ.Ε.Κ.ΑΝΑΡ-Ν.Ε.Λ.Ε. είναι η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης, προγραμμάτων κοινοτικής πρωτοβουλίας(διακρατικά προγράμματα) και προγραμμάτων φιλοξενίας.

Πρόσφατα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται είναι τα ακόλουθα:

α/α	Τίτλος Προγράμματος	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	Καταρτιζόμενοι		Διάρκεια σε ώρες	Περίοδος Υλοποίησης	Ε.Π.
			Κατηγορία	Αριθμός			
	Εκπαίδευση Εκπαιδευτών θεωρίας	Εκπαίδευση Εκπαιδευτών	Πιστοποιημένοι εκπαιδευτές προγραμμάτων Σ.Ε.Κ.	20	300	12/07/06- 25/02/07	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙ ΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
	Εκπαίδευση Εκπαιδευτών θεωρίας	Εκπαίδευση Εκπαιδευτών	Πιστοποιημένοι εκπαιδευτές προγραμμάτων Σ.Ε.Κ.	20	300	30/10/06- 06/05/07	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙ

⁵² Υπεύθυνη αρχή Ευρωπαϊκής Ένωσης για την διεξαγωγή προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης.

⁵³ Βλ. www.kea.gr «Συμβουλευτική και Τεχνική Υποστήριξη».

⁵⁴ Τέτοιοι οργανισμοί που επωφελούνται από το ΚΕΑ είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου(Δημόσιος οργανισμός). Μελέτη με τίτλο « Κοινωνικό - οικονομικά χαρακτηριστικά των οικογενειών των αλιέων, Πρόγραμμα: Αργώ - Δράσεις πρόωθησης στον τομέα της παράκτιας αλιείας στο Ν. Ρεθύμνης» ή για ιδιωτικές επιχειρήσεις μελέτη με τίτλο «Αντιμετώπιση της καθυστέρησης πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, Πρόγραμμα: Κατάρτιση και υποστηρικτικές υπηρεσίες για μικρομεσαίες επιχειρήσεις», 2000.

⁵⁵ Βλ. από κατάλογο με τις μελέτες του ΚΕΑ «Μεταβολές και εξελίξεις στην αγορά εργασίας και το μέλλον της γυναικείας απασχόλησης. Η περίπτωση του Νομού Ρεθύμνης» ,Κοινοτική Πρωτοβουλία NOW Πρόταση Αριάδνη, για λογαριασμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης, 1998.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

							ΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν σε προηγούμενα έτη είναι τα παρακάτω:

α/α	Τίτλος Προγράμματος	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΛΔΙΟ	Καταρτιζόμενοι		Διάρκεια σε ώρες	Περίοδος Υλοποίησης	Ε.Π.
			Κατηγορία	Αριθμός			
	Εφαρμογές και πρακτικές τήρησης λογιστικών βιβλίων, λογαριασμών και τιμολόγησης με χρήση Η/Υ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ- ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Άνεργοι	20	400	14/06/04- 08/09/04	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
	Αυτοματισμός γραφείου με τη χρήση Η/Υ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Εργαζόμενοι- Αυτοαπασχολ.	23	300	12/12/03- 03/04/04	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
	Αυτοματισμός γραφείου με τη χρήση Η/Υ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Άνεργοι	24	400	14/06/04- 08/09/04	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
	Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Εργαζόμενοι- Αυτοαπασχολ.	21	300	12/12/03- 20/03/04	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
	Υποδοχή και εξυπηρέτηση πελατών ξενοδοχειακών μονάδων	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Εργαζόμενοι- Αυτοαπασχολ.	22	300	27/09/04- 15/12/2004	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
	Οργάνωση και Διοίκηση Μικρών, Μεσαίων και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΜΕ & ΠΜΕ)	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ- ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εργαζόμενοι	15	150	10/01/05- 21/02/05	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝ ΙΣΤΙΚΟΤΗ ΤΑ
	Νέες Τεχνολογίες στη σύγχρονη διοίκηση Μικρών, Μεσαίων και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΜΕ & ΠΜΕ)	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ- ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εργαζόμενοι	13	150	10/01/05- 21/02/05	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝ ΙΣΤΙΚΟΤΗ ΤΑ

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

Χρηματοοικονομικό Management	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ- ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εργαζόμενοι	10	150	04/04/05- 17/05/2005	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝ ΙΣΤΙΚΟΤΗ ΤΑ
Χρήση Η/Υ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Εργαζόμενοι	17	150	04/04/05- 17/05/2005	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝ ΙΣΤΙΚΟΤΗ ΤΑ
Εκπαίδευση στην παραδοσιακή μαγειρική-γαστρονομία	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	(εποχιακά) Εργαζόμενοι- Αυτοαπασχολούμενοι στον τουρισμό	20	120	17/02/2005- 29/03/2005	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝ ΙΣΤΙΚΟΤΗ ΤΑ

Το Κ.Ε.Κ.ΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ εκτός από τα προγράμματα αυτά κατάρτισης υλοποιεί και προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας⁵⁶. Τέτοια διακρατικά προγράμματα είναι:

➤ Το πρόγραμμα SYNERGY⁵⁷(πilotικό σχέδιο πληροφόρησης) ιδέα της ανάπτυξης ενός τοπικού δικτύου, το οποίο να δραστηριοποιεί όλους τους τοπικούς φορείς που σχετίζονται με τα θέματα αυτά, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα από ένα και μόνο σημείο σταθμό για τις δράσεις όλων των τοπικών φορέων να δίνονται πληροφορίες για θέματα. Σε πρώτη φάση, το πρόγραμμα αυτό του οποίου η ολοκλήρωση υλοποιήθηκε στις 31/12/2004 ενώ σε δεύτερη φάση θα επακολουθήσει και η εκπαίδευση προσωπικού του SIP (SYNERGY INFO POINTS).

⁵⁶ βλ. www.synergy-actions.org

⁵⁷ το παρόν πρόγραμμα εγκρίθηκε από το ευρωπαϊκό ταμείο, ενώ συνεργαζόμενοι φορείς είναι ΚΕΚΑΝΑΡ- ΝΕΛΕ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ως Συντονιστής Φορέας, το ΚΕΑ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ, το ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΑΝΙΩΝ, EUROPA FORMAZIONE (ΙΤΑΛΙΑ), IMPULSE (ΓΕΡΜΑΝΙΑ), VEB CONSULT S.r.l (ΙΤΑΛΙΑ), CO.RI.S.S. (ΙΤΑΛΙΑ)

Το Ι.Ε.Κ. Ρεθύμνου ως κύριες δραστηριότητες έχει την παροχή γνώσεων σε καταρτιζόμενους. Ειδικότερα δεκτοί γίνονται οι απόφοιτοι Λυκείων και Γυμνασίων. Η κατάρτιση διαρκεί έως 4 εξάμηνα, για τους κατόχους Απολυτηρίου Λυκείου, και 2 εξάμηνα για τους κατόχους Απολυτηρίου Γυμνασίου. Κάθε έτος κατάρτισης αποτελείται από δύο αυτοτελή εξάμηνα κατάρτισης, το χειμερινό και το εαρινό, που το καθένα περιλαμβάνει 14 πλήρεις εβδομάδες κατάρτισης. Το χειμερινό εξάμηνο κατάρτισης αρχίζει τον Οκτώβριο και τελειώνει το Φεβρουάριο και το εαρινό εξάμηνο κατάρτισης αρχίζει το Φεβρουάριο και τελειώνει τον Ιούνιο. Η κατάρτιση στα Δημόσια Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας ΥΠ.Ε.Π.Θ. πραγματοποιείται κυρίως τις απογευματινές ώρες.

Οι καταρτιζόμενοι παρακολουθούν υποχρεωτικά θεωρητικά, εργαστηριακά και μικτά μαθήματα⁵⁸. Κατά τη διάρκεια της κατάρτισης, η αξιολόγηση των καταρτιζομένων γίνεται, τόσο με τη διενέργεια εξετάσεων προόδου, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, όσο και με τη διενέργεια τελικών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Οι καταρτιζόμενοι που ολοκληρώνουν επιτυχώς την κατάρτισή τους στα Δημόσια και Ιδιωτικά Ι.Ε.Κ., λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η Βεβαίωση αυτή, τους δίνει το δικαίωμα να συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης για την απόκτηση Διπλώματος Επαγγελματικής Κατάρτισης επιπέδου μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης.

Αξιολογή προσφορά των Ι.Ε.Κ. είναι και η πρακτική άσκηση⁵⁹ που παρέχεται στους φοιτητές. Ειδικότερα, η πρακτική άσκηση των φοιτητών εγκρίνεται από τον Διευθυντή των Ι.Ε.Κ.. Στη συνέχεια ο Διευθυντής κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση όσον αφορά την ειδικότητα του ασκούμενου εποπτεύει τον ασκούμενο φοιτητή και συντονίζει το έργο του. Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης είναι 40 ώρες

⁵⁸ βλ. www.iek-reth.sch.gr από τον Κανονισμό ΙΕΚ Ρεθύμνου άρθρο 1

⁵⁹ βλ. www.iek-rehtymn.sch.gr Πρακτική άσκηση των φοιτητών

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου εβδομαδιαίως, ενώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι κατά την διάρκεια αυτής ο ασκούμενος φοιτητής είναι ασφαλισμένος από το Ι.Κ.Α. κατά κινδύνου ατυχήματος στο χώρο εργασίας⁶⁰. Η πρακτική άσκηση επιδοτείται ύστερα από επιλογή και εφόσον συντρέχουν ειδικές συνθήκες όπως: α) οικονομική κατάσταση ασκούμενου, β) οικογενειακή κατάσταση (πολυτεκνία), γ) κτήση κάρτας ανεργίας από τον Ο.Α.Ε.Δ. Τέλος θα πρέπει να τονιστεί ότι μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης χορηγείται στον ασκούμενο Βεβαίωση Προϋπηρεσίας⁶¹, εφόσον η εξάμηνη διάρκεια της πραγματοποιηθείσης Πρακτικής Άσκησης θεωρείται ως αναγνωρισμένη προϋπηρεσία για χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος.

Παράλληλα όμως μια άλλη δραστηριότητα που παρέχουν τα Ι.Ε.Κ. σε καταρτιζόμενους άνεργους είναι η δυνατότητα συμμετοχής σε επιδοτούμενα σεμινάρια που πραγματοποιούνται από τα Κ.Ε.Κ. Εν συντομία τα Ι.Ε.Κ. ουσιαστικά αποτελούν την αρχική επαγγελματική κατάρτιση των νέων ανέργων από το σχολείο στην εξειδίκευση ενώ Κ.Ε.Κ. τα παρέχουν κατάρτιση σεμιναριακού τύπου κυρίως σε αποφοίτους Ι.Ε.Κ. για να βελτιώσουν την αρχική επαγγελματική κατάρτιση και να ενισχυθούν τα εφόδια τους έτσι ώστε να αποτελέσουν οι άνεργοι ένα πλήρως καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Την τρέχουσα περίοδο μέσα στα πλαίσια συνεργασίας των Ι.Ε.Κ. και Κ.Ε.Κ. (Κ.Ε.Κ.ΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ) προσφέρονται τα ακόλουθα σεμιναριακά προγράμματα κατάρτισης σε 75 απόφοιτους Ι.Ε.Κ. διάρκειας 400 ωρών:

---

⁶⁰ σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Ν. 2009/92

⁶¹ βλ. Υπουργική Απόφαση Ζ/1802/6-2-96

A/A	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤ/ΝΩΝ	ΕΚΠΑΙΔ. ΕΠΙΠΕΔΟ
1	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ-ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΛΑΔΙΟΥ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	25	ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ
2	ΥΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	25	ΛΥΚΕΙΟ-Ι.Ε.Κ.
3	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ-ΕΚΦΟΡΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	25	ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ-ΤΕΕ-ΙΕΚ

Μέσα στα πλαίσια λειτουργιών των Ι.Ε.Κ. και με βάση τα στοιχεία που συλλέχθηκαν οι προσφερόμενες ειδικότητες⁶² που έχουν ολοκληρωθεί από την έναρξη λειτουργίας των Ι.Ε.Κ.(1994) έως το 2006 είναι οι ακόλουθες:

A/a Ειδικοτήτων που έχουν λειτουργήσει στο Ι.Ε.Κ. Ρεθύμνου	Εξάμηνο έναρξης	
1	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (1 ^ο τμήμα)	Εαρινό 1994-1995 (1995Α)
2	Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής	Εαρινό 1994-1995 (1995Α)
3	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (2 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1995-1996 (1995Β)
4	Διοικητικό & Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων (1 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1995-1996 (1995Β)
5	Ειδικός Φοροτεχνικού Γραφείου (1 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1995-1996 (1995Β)
6	Διοικητικό & Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων (2 ^ο τμήμα)	Εαρινό 1995-1996 (1996Α)
7	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (3 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1996-1997 (1996Β)

⁶² βλ. από www.iek-rehtymn.sch.gr την ιστοσελίδα «Ειδικότητες»

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

8	Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου (1 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1996-1997 (1996B)
9	Ειδικός εμπορίας, διαφήμισης και προώθησης προϊόντων (Marketing)	Χειμερινό 1996-1997 (1996B)
10	Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου (2 ^ο τμήμα)	Εαρινό 1996-1997 (1997A)
11	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (4 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
12	Ειδικός Φοροτεχνικού Γραφείου (2 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
13	Προσχολικής αγωγής: δραστηριοτήτων δημιουργίας & έκφρασης	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
14	Νοσηλευτικής - τραυματολογίας	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
15	Ειδικός τουριστικού πρακτορείου	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
16	Τεχνικός διακόσμησης	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
17	Γραμματέας νομικών επαγγελματιών (1ο τμήμα)	Χειμερινό 1997-1998 (1997B)
18	Ειδικός εμπορικών επιχειρήσεων	Εαρινό 1997-1998 (1998A)
19	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (5 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1998-1999 (1998B)
20	Διοικητικό & Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων (3 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1998-1999 (1998B)
21	Προσχολικής αγωγής: ημερήσιας φροντίδας παιδιών με ειδικές ανάγκες	Χειμερινό 1998-1999 (1998B)
22	Στέλεχος τουρισμού υπαιθρίων δραστηριοτήτων	Χειμερινό 1998-1999 (1998B)
23	Σχεδιαστής μέσω συστημάτων Η/Υ	Χειμερινό 1998-1999 (1998B)
24	Τεχνικός εγκαταστάσεων ψύξης - αερισμού - κλιματισμού	Χειμερινό 1998-1999 (1998B)
25	Ειδικός τραπεζικών εργασιών	Εαρινό 1998-1999 (1999A)
26	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (6 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
27	Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου (3 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
28	Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου (4 ^ο τμήμα)	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
29	Τεχνικός Η/Υ & Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
30	Τεχνικός τοπογραφικών εφαρμογών	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
31	Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής με Πολυμέσα (Multimedia)	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

32	Τεχνικός γραφίστας ηλεκτρονικής σχεδίασης εντύπου	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
33	Ειδικός Χρηματιστηριακών εργασιών	Χειμερινό 1999-2000 (1999B)
34	Γραμματέας Διεύθυνσης	Εαρινό 1999-2000 (2000A)
35	Ειδικός Ασφαλιστικών Εργασιών	Χειμερινό 2000-2001 (2000B)
36	Γραμματέας νομικών επαγγελμάτων (2ο τμήμα)	Χειμερινό 2000-2001 (2000B)
37	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (7ο τμήμα)	Χειμερινό 2000-2001 (2000B)
38	Ειδικός εφαρμογών πληροφορικής (2ο Τμήμα)	Εαρινό 2000-2001(01A)
39	Ειδικός φοροτεχνικού γραφείου (3ο Τμήμα)	Φθινοπωρινό 2001-2002(01B)
40	Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών & Τροφοδοσίας (8ο τμήμα)	Φθινοπωρινό 2001-2002(01B)
41	Σχεδιαστής μέσω συστημάτων Η/Υ (2ο Τμήμα)	Φθινοπωρινό 2001-2002(01B)
42	Τεχνικός Τηλεπληροφορικής (1ο Τμήμα)	Εαρινό 2001-2002(02A)
43	Τεχνικός συντήρησης έργων Τέχνης (1ο Τμήμα)	Φθινοπωρινό 2002-2003(02B)
44	Ειδικός εφαρμογών αισθητικής (1ο Τμήμα)	Φθινοπωρινό 2002-2003(02B)
45	Ειδικός ξενοδοχειακών υπηρεσιών και τροφοδοσίας (9ο Τμήμα)	Φθινοπωρινό 2002-2003(02B)
46	Ειδικός Μηχανογραφημένου λογιστηρίου (5ο τμήμα)	Φθινοπωρινό 2003-2004(03B)
47	Υπεύθυνος φιλοξενίας και υποδοχής(1ο Τμήμα)	Φθινοπωρινό 2003-2004(03B)
48	Τεχνικός τεχνολογίας Internet (1ο τμήμα)	Φθινοπωρινό 2003-2004(03B)

Τέλος τα κύρια προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται από τα ΚΠΑ του Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου είναι:

Προγράμματα Ετεροαπασχόλησης - Νέων Θέσεων Εργασίας έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (πχ. Τριετές πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη και απασχόληση ατόμων με πλήρες ωράριο, Τριετές πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη με καθεστώς μερικής

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου απασχόλησης ατόμων, που έχουν περιορισμένες δυνατότητες πλήρους απασχόλησης⁶³.

Προγράμματα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας (STAGE) για άνεργους καθώς και για άνεργες γυναίκες. Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι να δοθεί η δυνατότητα απασχόλησης σε άνεργες γυναίκες ή σε νέους άνεργους (πτυχιούχους ΑΕΙ, Τ.Ε.Ι. ή αποφοίτους Ι.Ε.Κ.) ηλικίας 18-33 ετών.

Προγράμματα Απασχόλησης Χρηματοδοτούμενα από το Ε.Κ.Τ έχοντας ως κύριο στόχο την κατάρτιση ατόμων των ειδικών κοινωνικών ομάδων⁶⁴ όπως(επιχορήγησης επιχειρήσεων για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας, (διάρκειας 18 μηνών), επιχορήγησης Νέων Ελευθέρων Επαγγελματιών, επιχορήγησης επιχειρήσεων για την δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας (διάρκειας 24 μηνών).

Τα προγράμματα «STAGE» που υλοποιήθηκαν την περίοδο 2000-2006 μέσα στα πλαίσια του επιχειρηματικού σχεδίου (Γ' Κοινοτικό πλαίσιο Στήριξης)⁶⁵ στο Νομό Ρεθύμνου είναι τα ακόλουθα:

- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) 2000.
- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) 2001.
- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) σε ειδικότητες πληροφορικής και επικοινωνιών για άνεργους πτυχιούχους (2002).
- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) σε ειδικότητες πληροφορικής και επικοινωνιών για άνεργους πτυχιούχους (2004).

---

⁶³ Πρόκειται για απασχόληση που αφορά στο ήμισυ των ωρών κανονικής απασχόλησης - 36 μήνες με επιδότηση και 10 μήνες, χωρίς επιδότηση.

⁶⁴ Πρόγραμμα «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» περιόδου 1996-1999. Τέτοια άτομα θεωρούνται οι αποφυλακισμένοι, απεξαρτημένοι και τα ΑΜΕΑ.

⁶⁵ Βλ. από την επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Κρήτης www.crete-region.gr την ιστοσελίδα www.mmec.gr/ergorama –Νομός Ρεθύμνου: Υλοποιούμενες Δράσεις.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) και Επιχορηγήσεις Επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων (Ν.Θ.Ε.) στο Μέτρο 3.5. ΤΟΥ Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας (ΦΑΣΗ Α)(2005).

- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) στο πλαίσιο του μέτρου 6,3 στην Περιφέρεια Κρήτης.

Τέτοια πρόσφατα προγράμματα που υλοποιούνται είτε θα υλοποιηθούν⁶⁶ είναι:

- Πρόγραμμα για ανέργους(διάρκειας 18 μηνών): «Απόκτηση Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων (STAGE) σε υπηρεσίες και φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα».

- Πρόγραμμα για ανέργους(διάρκειας 12 μηνών): «Απόκτηση Εργασιακής Εμπειρίας στους τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου πολιτισμού».

- Πρόγραμμα επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (NEE) έτους 2006 «Επιχειρηματικότητα Πολυμελών Οικογενειών».

- Πρόγραμμα «Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες έτους 2006».

- Πρόγραμμα επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (NEE) έτους 2006 «Επιχειρηματική Αποκέντρωση».

Τα προγράμματα «Πρόγραμμα επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών» και «Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες έτους 2006» πρέπει να τονιστεί ότι υλοποιούνται και μέσω του προγράμματος Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «ΕΡΓΑΝΗ»⁶⁷. Σκοπός του σχεδίου αυτού είναι η προώθηση στην απασχόληση ανέργων που κατοικούν στο Νομό Ρεθύμνου, με το συνδυασμό ενεργειών

⁶⁶ Βλ. www.prosonolotahos.gr

⁶⁷ Το πρόγραμμα «ΕΡΓΑΝΗ» εντάσσεται στο πλαίσιο του Μέτρου 6.3 «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης» του Π.Ε.Π. Κρήτης 2000-2006, χρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο και υλοποιείται από Ομάδα Συνεργαζόμενων Φορέων (Ο.Σ.Φ.) του Ν. Ρεθύμνου, που απαρτίζεται από τριάντα τοπικούς φορείς με Συντονιστή Φορέα τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
συμβουλευτικής υποστήριξης, κατάρτισης, επανακατάρτισης και επιδότησης της απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης.

Το Σχέδιο «ΕΡΓΑΝΗ» αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας του Νομού Ρεθύμνης αναμένεται να ωφελήσει τις υφιστάμενες επιχειρήσεις του Νομού:

- 1) μέσω της επιδότησης (κάλυψη μέρους του μισθολογικού κόστους) πρόσληψης καταρτισμένου προσωπικού (Πρόγραμμα Νέες Θέσεις Εργασίας).
- 2) μέσω της απασχόλησης καταρτισμένων νέων ανέργων για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας χωρίς κόστος για τις επιχειρήσεις (Πρόγραμμα STAGE).

Τέλος σημαντικό κομμάτι των λειτουργιών του Ο.Α.Ε.Δ. αποτελούν και Σχολές Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ.⁶⁸ που λειτουργούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Κύριος στόχος των σχολών αυτών είναι να συνδυάσουν την γενική παιδεία με την εξειδικευμένη τεχνική και επαγγελματική γνώση διευκολύνοντας έτσι τους αποφοίτους να ενταχθούν ομαλότερα στην αγορά εργασίας. Η διάρκεια φοίτησης στις σχολές μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. είναι τρία έτη και το πρόγραμμα διδασκαλίας περιλαμβάνει βασικά μαθήματα Γενικής Παιδείας, καθώς και Τεχνολογικά (θεωρητικά και εργαστηριακά) μαθήματα των επιμέρους Τομέων και Ειδικοτήτων.

Οι Τομείς που λειτουργούν και στους δύο κύκλους σπουδών είναι οι ακόλουθοι: Μηχανολογικός, Ηλεκτρονικός, Ηλεκτρολογικός, Εφαρμοσμένων Τεχνών, Κλωστοϋφαντουργίας και Ένδυσης, Κατασκευών, Οικονομίας και Διοίκησης, Γεωπονίας - Τροφίμων – Περιβάλλοντος, Υγείας και Πρόνοιας, Χημικών εργαστηριακών εφαρμογών, Ναυτικός και Ναυτιλιακός, Πληροφορικής και Δικτύων Η/Υ, Κομμωτικής και Αισθητικής. Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι σχολές

---

⁶⁸ βλ. από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ν. 2640/1998.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. στους σπουδαστές τους είναι ότι Οι απόφοιτοι του Α΄ κύκλου σπουδών στα Τ.Ε.Ε. μπορούν να αποκτήσουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ανάλογα με την ειδικότητα που έχουν ακολουθήσει είτε να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Β΄ κύκλο του Τ.Ε.Ε. Παράλληλα συνεχίζοντας τον Β΄ κύκλο του Τ.Ε.Ε. έχουν την δυνατότητα να πάρουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ανάλογα με την ειδικότητα είτε να εγγραφούν σε μεταδευτεροβάθμιο Ι.Ε.Κ. φοιτώντας στο 3ο εξάμηνο σπουδών σε αντίστοιχη ειδικότητα ή στο 1ο εξάμηνο σε οποιαδήποτε άλλη ειδικότητα. Επίσης τους δίνεται η δυνατότητα να εισαχθούν στα Τ.Ε.Ι. σε τμήματα αντίστοιχης ή συναφούς ειδικότητας, κατόπιν εξετάσεων σε πανελλαδικό επίπεδο σε 2 μαθήματα γενικής παιδείας.

Μετά την ολοκλήρωση του Β΄ κύκλου σπουδών οι μαθητές παίρνουν, κατόπιν εξετάσεων που διενεργούνται εντός του σχολείου σε όλα τα διδαχθέντα μαθήματα, Πτυχίο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 3 και θεωρούνται ικανοί να εκτελέσουν τεχνική εργασία που μπορεί να εκτελεστεί αυτόνομα ή και να συνεπάγεται ευθύνες πλαισίωσης και συντονισμού. Για όσους επιθυμούν συνέχιση των σπουδών τους σε Τ.Ε.Ι. δίνουν εξετάσεις, σε πανελλαδικό επίπεδο, σε 2 μαθήματα Γενικής Παιδείας (Μαθηματικά και Νέα Ελληνικά) και 1 μάθημα Ειδικότητας, Μαθηματικά και Νέα Ελληνικά) και 1 μάθημα ειδικότητας.

Στο Ρέθυμνο δεν λειτουργούν τμήματα Τ.Ε.Ε. αλλά λειτουργούν στο Ηράκλειο και στα Χανιά. Ειδικότερα, στο Ηράκλειο το έτος 2006 ορίστηκε η εισαγωγή 175 μαθητών-τριών στους τομείς μηχανολογίας, ηλεκτρολογίας, οικονομίας και διοίκησης, υγείας και πρόνοιας, εφαρμοσμένων τεχνών και αισθητικής-κομμωτικής.

Τέλος, στο Τ.Ε.Ε. Χανίων το έτος 2006 ορίστηκε η εισαγωγή 150 μαθητών-τριών στους τομείς μηχανολογίας, ηλεκτρολογίας, γεωπονίας, τροφίμων και περιβάλλοντος και πληροφορικής και δικτύων Η/Υ.

2.1.3. Το ανθρώπινο δυναμικό

Η τρίτη ενότητα αναφέρεται σε έναν πολύ σημαντικό παράγοντα για την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών, το ανθρώπινο δυναμικό που εμπλέκεται από την πλευρά του φορέα στην παροχή των υπηρεσιών αυτών.

Ειδικότερα με βάση τον παρακάτω πίνακα στο ΚΕΑ λειτουργούν τα τμήματα:

Διευθυντής
Τμήμα Ανάπτυξης Ροής προγραμμάτων και Διαχείρισης Μελετών(πχ. Κατάρτισης, Κινητικότητας Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων)
Τμήμα Υλοποίησης Προγραμμάτων Κατάρτισης
Τμήμα Υλοποίησης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Τμήμα Υλοποίησης Προγραμμάτων Κινητικότητας
Τμήμα Γραμματείας

Επίσης ορίζονται υπεύθυνοι Ποιότητας, Δημοσίων Σχέσεων και Οικονομικών, ενώ εξωτερικοί συνεργάτες ορίζονται Συνεργάτες Νομικής, Λογιστικής και Τεχνικής Υποστήριξης.

Επίσης η δομή της διοίκησης του Κ.Ε.Κ.ΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ παρουσιάζεται σχηματικά παρακάτω και είναι η ακόλουθη:

Διευθυντής Κατάρτισης
Υπεύθυνος Κοινωνικά Ευάλωτων Ομάδων
Συντονιστής Ενεργειών Κατάρτισης
Διοικητικό Προσωπικό

- Ο **Διευθυντής Κατάρτισης** έχει ως κύριες αρμοδιότητες την έγκριση και λήψη αποφάσεων αναφορικά με την προσαρμογή του εργατικού δυναμικού του νομού αλλά και της περιφέρειας σ' αυτές στις αλλαγές της αγοράς εργασίας (σύζευξη προσφοράς-ζήτησης επαγγελμάτων), την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης αξιοποιώντας ορθολογικά πλεονεκτήματα του νομού και τέλος την συνεργασία με εξωτερικούς φορείς κατάρτισης.
- Ο **Συντονιστής Ενεργειών Κατάρτισης** σε συνεργασία με τον Διευθυντή Κατάρτισης είναι υπεύθυνος για την παροχή επαγγελματικής κατάρτισης, εξειδικευμένων συμβουλών και μεταφοράς τεχνογνωσίας που οδηγούν στην βελτίωση αλλά και στην εισαγωγή καινοτόμων δεξιοτήτων, την προώθηση καινοτόμων πρωτοβουλιών τόσο στην δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση όσο και σε άλλες δραστηριότητες με Ευρωπαϊκή σπουδαιότητα και επίδραση και τέλος την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών με διάφορους οργανισμούς, αρχές και ειδικούς επιστήμονες που βασίζονται στην ιδέα της ενεργού ανταλλαγής προβληματισμών για την βελτίωση της ποιότητας των κοινωνικών και οικονομικών δυνατοτήτων.
- Ο **Υπεύθυνος Κοινωνικά Ευάλωτων Ομάδων** έχει ως κύριες αρμοδιότητες την Προώθηση πρωτοβουλιών για «ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ» στην κατάρτιση και την απασχόληση και τον εντοπισμό των αιτιών που οδηγούν σε κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, ειδικών κοινωνικών ομάδων με σκοπό την καταπολέμησή τους (μέσω προγραμμάτων κατάρτισης) που εγκρίνονται από τον Διευθυντή Κατάρτισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αντίστοιχα και η δομή της διοίκησης του ΙΕΚ Ρεθύμνου είναι η ακόλουθη:

Διευθυντής
Αναπληρωτής Διευθυντής
Γραφείο Οικονομικού
Γραμματεία

Ο **Διευθυντής**(1 άτομο) έχει ως κύρια αρμοδιότητα την εποπτεία και τον έλεγχο όλων των τμημάτων (γραμματείας και γραφείου οικονομικού). Παράλληλα έχει στην δικαιοδοσία του την λήψη αποφάσεων σχετικά με οποιοδήποτε πρόγραμμα κατάρτισης, των ορισμό ειδικοτήτων του τρέχοντος εξαμήνου και είναι αρμόδιος για τις συνεργασίες με εξωτερικούς φορείς κατάρτισης (πχ. Κ.Ε.Κ., ΥΠΕΠΘ, Υπουργείο Εργασίας).

Ο **Αναπληρωτής Διευθυντής**(1 άτομο) έχει τις ίδιες αρμοδιότητες με τον Διευθυντή και τον υποκαθιστά σε περίπτωση απουσίας του Διευθυντή.

Ο υπεύθυνος του **Γραφείου Οικονομικών**(1 άτομο) έχει ως κύριες αρμοδιότητες την παροχή πληροφοριών στους εκπαιδευτές (όπως πχ. Μισθοδοσία). Τέλος **το τμήμα της Γραμματείας**(3 άτομα) σε συνεργασία με τους εκπαιδευτές είναι υπεύθυνο για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ καταρτιζόμενων με τη διεύθυνση, τον εντοπισμό ενδεχομένων προβλημάτων που προκύπτουν αναφορικά με την πρόοδο των καταρτιζόμενων.

Το Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου λειτούργησε το 1999. Με βάση τον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται Τέλος η οργάνωση των τμημάτων που είναι η ακόλουθη:

Διευθυντής
Τμήμα Απασχόλησης
Εργασιακοί Σύμβουλοι
Τμήμα έκδοσης καρτών ανεργίας
Τμήμα Υποστήριξης Λογιστηρίου

Ο **Διευθυντής**(1 άτομο) έχει ως κύρια λειτουργία τη λήψη αποφάσεων και τον έλεγχο λειτουργίας όλων των τμημάτων καθώς και την εναρμόνιση των σχέσεων της υπηρεσίας με εξωτερικούς φορείς και συνεργάτες.

Το **Τμήμα Απασχόλησης**(4 άτομα) έχει ως κύρια λειτουργία την εκπόνηση επιδοτούμενων προγραμμάτων που αφορούν τις νέες θέσεις εργασίας(Προγράμματα Ν.Ε.Ε. και Ν.Θ.Ε.), τα προγράμματα απασχόλησης για τα ΑΜΕΑ (άτομα με ειδικές ανάγκες), και προγράμματα Λ.Α.Ε.Κ⁶⁹).

Οι **Εργασιακοί Σύμβουλοι**(2 άτομα) που ουσιαστικά είναι υπεύθυνοι για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ανέργους ως νέος θεσμός στο καθεστώς αγοράς εργασίας έχουν τις εξής δραστηριότητες:

1. Προσωπική Επαφή Ανέργου- Εργασιακού Συμβούλου(Εξατομικευμένη Προσέγγιση). Αυτή η επαφή περιλαμβάνει καταγραφή των ατομικών στοιχείων του ανέργου στο λεγόμενο Ατομικό Σχέδιο Δράσης του(πχ. Προσόντα, ηλικία, προηγούμενη εργασιακή εμπειρία κλπ).

2. Εντοπισμό αναγκών πρόσληψης προσωπικού από επιχειρήσεις, εταιρίες, κοινοτικά προγράμματα κλπ.

⁶⁹ Η εργοδοτική εισφορά 0,45% που καθορίστηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2224/94. Στο πρόγραμμα μπορούν να λάβουν μέρος ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α. που επιθυμούν να καταρτίσουν το προσωπικό τους. Το προσωπικό το οποίο έχουν δικαίωμα να καταρτίσουν πρέπει να είναι ασφαλισμένο στο Ι.Κ.Α. και να υπάγεται έστω και σε ένα κλάδο ασφάλισης του Ο.Α.Ε.Δ.

3. Μεσολάβηση για να φέρουν σε επαφή τους ανέργους με τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες ή οργανισμούς που αναζητούν προσωπικό.

Το **Τμήμα Έκδοσης Καρτών Ανεργίας**(2 άτομα) ασχολείται με την έκδοση καρτών σε ανέργους που είτε είναι απόφοιτοι Γυμνασίου, Λυκείου, ΑΕΙ, Τ.Ε.Ι. είτε σε υπαλλήλους που έχουν απολυθεί και αποζητούν εργασία μέσω Ο.Α.Ε.Δ. είτε αποζητούν να μπουν στο ταμείο ανεργίας εφόσον συντρέχουν οι ειδικές συνθήκες(να διαθέτουν δηλαδή τα απαιτούμενα ένσημα από την προηγούμενή τους εργασία κα).

2.1.4. Η δικτύωση των δομών

Στην τέταρτη ενότητα του πρώτου μέρους παρουσιάζονται τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για την δικτύωση των φορέων, ακολουθώντας την ίδια δομή όπως και στα προηγούμενα μέρη.

Ειδικότερα στις δύο δομές των ΚΕΚ (ΚΕΑ και ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ) συνεργάζονται με το Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ., με το Εργατικό Κέντρο, το Γραφείο Ενημέρωσης του Πολίτη και Επιμελητήρια, κρατικούς φορείς, πανεπιστήμια, εταιρίες, επιχειρήσεις και άλλες ενώσεις⁷⁰. Βασικά αντικείμενα συνεργασίας είναι η συλλογή στοιχείων για την αγορά εργασίας, ο εντοπισμός ανέργων και η επιλογή καταρτιζομένων.

Η δομή του ΙΕΚ συνεργάζεται με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Εργασίας, τα ΚΕΚ, τα ΚΠΑ του Ο.Α.Ε.Δ. καθώς και άλλους φορείς. Τα κύρια αντικείμενα συνεργασίας είναι προσφορά προγραμμάτων

⁷⁰ Ειδικότερα τέτοιοι φορείς συνεργασίας με τα ΚΕΚ και ειδικότερα με το ΚΕΑ είναι Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας, Γραφείο Συμβουλευτικής 10ου Τ.Ε.Ε. Ρεθύμνου, Επιμελητήριο Ρεθύμνου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας (Ε.Ι.Ε.) Πειραματικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης & Απασχόλησης (Ω.Ι.Ε.κ.ΣΑ), Περιφέρεια Κρήτης, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνης Τμήμα Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ρεθύμνου, ΚΕΚ Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.), Διεύθυνση Γεωργίας, Περιφερειακή Διοίκηση Ρεθύμνου, 13η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ρεθύμνου, Δήμος Χανίων - Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΔΕ.ΔΙ.ΣΑ), Ινστιτούτο Υποτροπικών και Ελαίας Χανίων (Ι.Υ.Ε.), Δήμος Ρεθύμνης.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου κατάρτισης(επιδοτούμενα σεμινάρια ΚΕΚ ή σχολές μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ.) σε ανέργους (αποφοίτους των ΙΕΚ).

Τέλος το Κέντρο Προώθησης απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. συνεργάζονται με αρκετούς άλλους φορείς είτε για την παροχή συνοδευτικών υπηρεσιών, είτε για την ενημέρωση του κοινού, είτε για υποβοήθηση στην εγγραφή των ανέργων. Το επίπεδο συνεργασίας κρίνεται σε γενικές γραμμές πολύ καλό. Στους συνεργαζόμενους φορείς βρίσκονται, ΚΕΚ, ΙΕΚ, δήμοι, εκπαιδευτικοί φορείς, εταιρίες, κέντρα ψυχικής υγείας, κέντρα φροντίδας παιδιού και οικογένειας καθώς και φορείς απεξάρτησης.

Παράλληλα όμως με τις μεταξύ τους συνεργασίες εντοπίστηκαν και κοινές δραστηριότητες και στις τρεις δομές κατάρτισης. Αυτές οι δραστηριότητες είναι:

Κατάρτιση, εκπαίδευση (επιδοτούμενη ή μη), απασχόληση (δυνατότητες ετεροαπασχόλησης ή ετεροαπασχόλησης, μερικής απασχόλησης και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας) και συμβουλευτική που λειτουργεί και στις 3 δομές (στον Ο.Α.Ε.Δ. υπεύθυνοι για την υπηρεσία αυτοί είναι οι εργασιακοί σύμβουλοι), στα ΚΕΚ είναι το αρμόδιο Τμήμα από τον Υπεύθυνο Κατάρτισης και στα ΙΕΚ υπάρχει και λειτουργεί το Γραφείο Ενημέρωσης και Σταδιοδρομίας το οποίο παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής στους αποφοίτους του ΙΕΚ⁷¹.

2.2. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας των δομών κατάρτισης με αριθμούς

Εξετάζοντας δύο έρευνες με ερωτηματολόγια που διεξήχθησαν από το Κ.Ε.Κ.Α.Ν.Α.Ρ-ΝΕΛΕ και το Ι.Ε.Κ Ρεθύμνου θα προσπαθήσουμε να αξιολογήσουμε την αποδοτικότητα και λειτουργικότητα που είχαν τα προγράμματα κατάρτισης στις δυο αυτές δομές. Στην συνέχεια θα γίνει παρουσίαση για την έκβαση και την

---

⁷¹ Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν προέκυψε η πληροφορία ότι είχαν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για την ίδρυση ενός γραφείου Συμβουλευτικής ονομαζόμενο (Career Development) το οποίο όμως τελικά δεν λειτούργησε.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

αποτελεσματικότητα του προγράμματος απόκτησης εργασιακής εμπειρίας «Stage» στον Νομό Ρεθύμνου με βάση τα στατιστικά στοιχεία της έρευνας του ΠΑΕΠ.

Η πρώτη έρευνα διεξήχθη από το ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ⁷² σε καταρτιζόμενους που ολοκλήρωσαν τα προγράμματα εντός του 2004 «Εφαρμογές και πρακτικές τήρησης λογιστικών βιβλίων, λογαριασμών και τιμολόγησης με χρήση Η/Υ» και «Αυτοματισμός γραφείου με τη χρήση Η/Υ».

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

➤ *Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος στο οποίο συμμετείχατε που κατατάσσετε τον εαυτό σας;*

Πίνακας Ι.

a/a	Τίτλος Προγράμματος	Αριθμός Καταρτισθέντων Που Απασχολούνται Σε Επιχείρηση	Αριθμός Καταρτισθέντων Που Έχουν Ενταχθεί Σε Ενεργητική Πολιτική Απασχόλησης	Αριθμός Καταρτισθέντων Που Είναι Άνεργοι	Σύνολο καταρτισθέντων	Περίοδος Υλοποίησης Προγράμματος
	Εφαρμογές και πρακτικές τήρησης λογιστικών βιβλίων, λογαριασμών και τιμολόγησης με χρήση Η/Υ	5	0	15	20	14/06/04-08/09/04
	Αυτοματισμός γραφείου με τη χρήση Η/Υ	6	1	17	24	12/12/03-03/04/04

Στο πρώτο πρόγραμμα «Εφαρμογές και πρακτικές τήρησης λογιστικών βιβλίων, λογαριασμών και τιμολόγησης με χρήση Η/Υ» και ειδικότερα στο σύνολο 20 (n=20) καταρτισθέντων οι 15 παρέμειναν άνεργοι μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, ενώ 5 άτομα απασχολήθηκαν σε επιχείρηση. Ενώ στο δεύτερο πρόγραμμα «Αυτοματισμός γραφείου με τη χρήση Η/Υ» σε σύνολο 24(n=24) καταρτισθέντων οι 17 δήλωσαν άνεργοι ενώ 6 άτομα απασχολήθηκαν σε επιχείρηση.

⁷² Στοιχεία επίσημη έρευνα από που δόθηκαν ύστερα από έγκριση από το ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ ΡΕΘΥΜΝΗΣ. Η παρούσα έρευνα ολοκληρώθηκε στις 21-03-2006.

Ρεθύμνου⁷³ σε μια έρευνα που διεξήχθη το Δεκέμβριο του 2003 σε 80 αποφοίτους των Ι.Ε.Κ.(n=80) διαφορετικών ειδικοτήτων ελέγχθηκε ο βαθμός αποτελεσματικότητας και λειτουργικότητας των Ι.Ε.Κ. μετά την αποφοίτηση των καταρτιζόμενων από το Ι.Ε.Κ. Ρεθύμνου(το 1997).

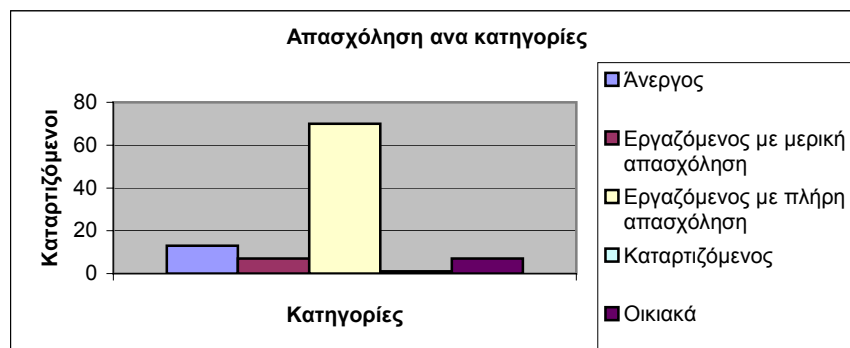
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- *Μετά την αποφοίτηση σας από το Ι.Ε.Κ. σε ποια από τις παρακάτω κατηγορίες ανήκετε;*
- *Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η ειδικότητάς σας σχετίζεται με την εργασία σας;*
- *Με ποιόν τρόπο βρήκατε εργασία;*

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου εμφανίζονται στα παρακάτω γραφήματα και είναι τα εξής:

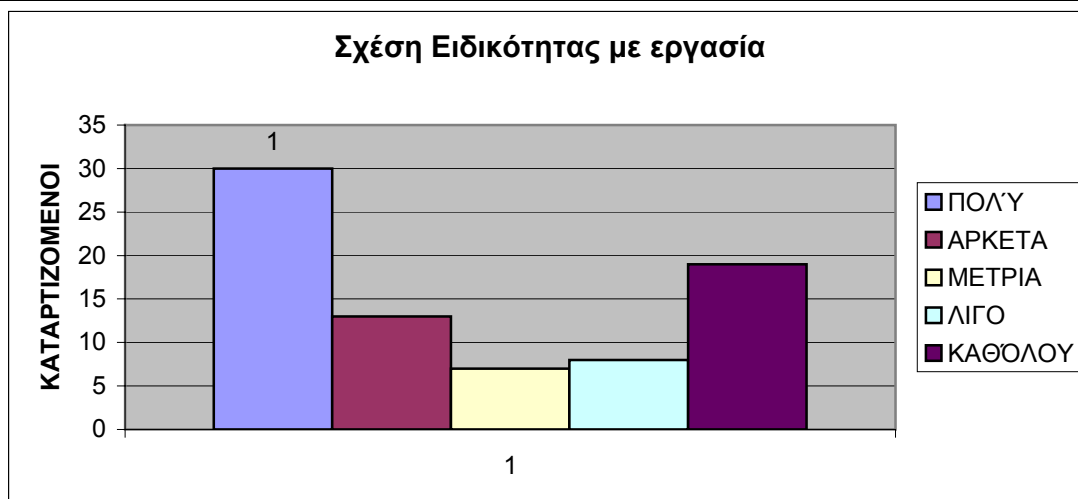
Γράφημα Ι.

Στο πρώτο ερώτημα της έρευνας το μεγαλύτερο ποσοστό των καταρτιζόμενων(70 άτομα) απάντησε ότι εργάζεται με πλήρη απασχόληση, ενώ οι άνεργοι ήταν σε αρκετά χαμηλά επίπεδα (13 άτομα). Στο ίδιο επίπεδο βρίσκονται αυτοί που απάντησαν ότι δουλεύουν μερική απασχόληση ή οικιακά ενώ καταρτιζόμενος συνέχισε να είναι μόνο ένας εκ των ερωτηθέντων.

Γράφημα ΙΙ.

⁷³ Η έρευνα αυτή διεξήχθη από το ΙΕΚ Ρεθύμνου τον Δεκέμβριο του 2003 σε αποφοίτους του ίδιου του ΙΕΚ του 1997.

Στη δεύτερη ερώτηση της έρευνας αναφορικά με τη σχετικότητα της ειδικότητας με την εργασία το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησε «πολύ» (30 άτομα), ενώ το μικρότερο ποσοστό(7 άτομα) απάντησε «μέτρια». Ένας δεύτερος αρκετά μεγάλος αριθμός(19 άτομα) απάντησε «καθόλου». Τέλος, το τρίτο μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων-καταρτιζομένων απάντησε ότι εργασία του σχετίζεται «αρκετά» με την ειδικότητα που έχει τελειώσει, ενώ «λίγο» απάντησε ένα μικρό ποσοστό καταρτιζομένων και συγκεκριμένα 8 άτομα.

Γράφημα III.

Στην τρίτη ερώτηση της έρευνας για τον τρόπο εύρεσης εργασίας το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων-καταρτιζομένων 53% απάντησε από γνωστούς και φίλους, ενώ μόλις το 1% απάντησε μέσω γραφείων ευρέσεως εργασίας

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου και μέσω διαγωνισμών. Το 6% απάντησε μέσω Ι.Ε.Κ., ενώ το 17% το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου απάντησε ότι μέσω άλλου τρόπου βρήκε εργασία.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της πρώτης έρευνας(Έρευνα ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ) γίνεται αντιληπτό ότι οι καταρτιζόμενοι παρέμειναν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους άνεργοι και μετά το πέρας του προγράμματος στο οποίο συμμετείχαν ενώ «κανένας» ή «μόνο ένας» στο δεύτερο πρόγραμμα δήλωσε ότι εντάχθηκε σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης μετά την ολοκλήρωση του προγράμματός του. Το γεγονός αυτό μας οδηγεί στα εξής συμπεράσματα:

- Έλλειψη αποδοτικότητας του συγκεκριμένου προγράμματος όσον αφορά την απορρόφηση των καταρτιζόμενων στην αγορά εργασίας
- Απουσία ενεργητικών πολιτικών είτε αδυναμία ένταξης καταρτιζόμενων σε ενεργητικές πολιτικές για την απασχόληση.

Με βάση τα αποτελέσματα της δεύτερης έρευνας(Έρευνα ΙΕΚ Ρεθύμνου) γίνεται εμφανές ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων των ΙΕΚ απάντησαν ότι εργάζονται με πλήρη απασχόληση θεωρούν κατά κύριο λόγο άμεσα συνδεδεμένη την ειδικότητα τους με την μετέπειτα εργασία τους ενώ τέλος ισχυρίζονται ότι η κύρια πηγή εύρεσης εργασίας μέσα στα πλαίσια μια κλειστής κοινωνίας είναι οι «γνωριμίες» που έχουν.

Παράλληλα γίνεται εμφανές ότι το μικρότερο ποσοστό των ερωτήσεων απαντάει ότι εργάζεται με σύμβαση μερικής απασχόλησης είτε κάνει οικιακά μετά την αποφοίτηση του, πιστεύει εν μέρει στην συνάφεια της σχέσης ειδικότητα(κατάρτιση)-απασχόληση, ενώ εμφανίζεται να έχουν ασήμαντο ρόλο τα γραφεία εύρεσης εργασίας ή διαγωνισμοί του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στην απορρόφησης τους στην τοπική αγορά εργασίας του Ρεθύμνου.

ειδικότητας(εξειδίκευση) με το επάγγελμα των αποφοίτων. Ειδικότερα:

- Επιβεβαιώνεται η καταλληλότητα του επαγγέλματος με το προφίλ του ατόμου γεγονός που χαρακτηρίζει το καθεστώς των ΙΕΚ εφόσον οι ειδικότητες επιλέγονται από τα άτομα που αποφασίζουν να φοιτήσουν στα ΙΕΚ(σε αντίθεση με το σύστημα πανελλαδικών εξετάσεων που σε αρκετές περιπτώσεις οδηγεί τους νέους σε λάθος ειδικότητες και κατευθύνσεις είτε σε επαγγέλματα που παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα).

- Γίνεται εμφανές ο καταλυτικός ρόλος που παίζουν οι διαπροσωπικές σχέσεις (πελατειακές σχέσεις στο καθεστώς των προσλήψεων) καθώς τονίζεται ιδιαίτερα η απουσία δομών συμβουλευτικής ή παραπληροφόρησης για τρόπους εύρεσης εργασίας. Το γεγονός αυτό ενδεχομένως συνάδει με το μορφωτικό επίπεδο του Νομού που στο μεγαλύτερο ποσοστό είναι σχετικά χαμηλό (έλλειψη παροχής κινήτρων από τις οικογένειες για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης).

Τέλος σύμφωνα με έκθεση του ΠΑΕΠ – Πληροφορική του Ο.Α.Ε.Δ.⁷⁴ σε μια Έρευνα που διεξήχθη τον Μάρτιο του 2004 θα γίνει μια προσπάθεια αξιολόγησης και αποτίμησης του προγράμματος στο Νομό Ρεθύμνου.

Ειδικότερα το πρόγραμμα για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας (STAGE) στον τομέα της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών, ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2002 με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών,⁷⁵ η οποία εκδόθηκε την 26η Ιουλίου 2002.

---

⁷⁴ Βλ. www.paep.gr

⁷⁵ βλ 31128 /26-7-2002

Σκοπός του προγράμματος αυτού ήταν η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και δεξιοτήτων στους τομείς Πληροφορικής και Επικοινωνιών, για την βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης των ανέργων πτυχιούχων με συναφείς ειδικότητες, και επομένως την διευκόλυνση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας. Ειδικότερα οι ομάδες- στόχοι αυτού του προγράμματος ήταν οι άνεργοι και των δύο φύλων, πτυχιούχους ΑΕΙ- ΤΕΙ στον τομέα της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών, αλλά επίσης και θετικών ή οικονομικών επιστημών, καθώς επίσης και πτυχιούχοι ΑΕΙ και ΤΕΙ που είχαν παρακολουθήσει πρόγραμμα κατάρτισης στον τομέα της πληροφορικής, διάρκειας τουλάχιστον 300 ωρών, σε πιστοποιημένο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και έχοντας ως ανώτατο όριο ηλικίας το 35^ο έτος τους.

Οι προβλεπόμενες από τον ΟΑΕΔ θέσεις κάλυψης ανέρχονταν σε 4,100 σε όλη την Ελλάδα. Από αυτές 2000 προορίζονταν για τον ιδιωτικό τομέα, 2000 για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και 100 για τον τελικό δικαιούχο, δηλαδή τον ΟΑΕΔ.

Παραλληλα δικαιούχοι φορείς του προγράμματος ως υποδοχείς των ασκουμένων ήταν οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα⁷⁶, οι ΟΤΑ μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών(ΚΕΠ) και ο ΟΑΕΔ..

⁷⁶ Ως προς τις επιχειρήσεις, εξαιρέθηκαν:

α) Όλες οι επιχειρήσεις που διέπονται από τον Ν.2190/94 όσον αφορά προσλήψεις,

β) Οι ΔΕΚΟ και οι θυγατρικές τους εταιρίες

γ) Η ΕΠΑΕ, οι ΠΑΕ, και όλα τα αθλητικά σωματεία

δ) Οι πολιτικές οργανώσεις

ε) Οι μητροπόλεις, θρησκευτικά ιδρύματα και γραφεία τελετών

στ) Επιχειρήσεις που έχουν σχέση με ψυχαγωγικά ή ηλεκτρονικά παιχνίδια και πρακτορεία λαχείων ή στοιχημάτων

ζ) Φροντιστήρια και εκπαιδευτικά ιδρύματα μόνο για τις ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού

η) Ατομικές επιχειρήσεις για άτομα που είναι σύζυγοι ή συνδέονται με α' βαθμού συγγένειας με τον επιχειρηματία

θ) Οι Ο.Ε, Ε.Ε, Α.Ε και ΕΠΕ για τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε και Ε.Ε, για τα μέλη Δ.Σ. στις Α.Ε και για τους εταίρους στις ΕΠΕ, καθώς επίσης και οι σύζυγοι και συγγενείς τους, α' βαθμού.

ι) Οι Συνεταιρισμοί για τα μέλη τους

κατανεμήθηκαν στους 54 Νομούς της χώρας είχαν τα εξής ποσοστά: τα μεγαλύτερα ποσοστά ωφειλούμενων ήταν στους νομούς 15,32% η Αθήνα και 12,22% η Θεσσαλονίκη, με 237 και 189 τοποθετήσεις αντίστοιχα. Το Ρέθυμνο ανήκε μεταξύ άλλων νομών στο 1% (8 άτομα) των νομών σε ποσοστά οφειλούμενων στο σύνολο (1537) άτομα. Στις τελευταίες θέσεις και κάτω της μονάδας σε ποσοστιαία συμμετοχή βρίσκονται οι Νομοί Κεφαλονιάς, Δωδεκανήσου, Χαλκιδικής, Σάμου, Ευρυτανίας και Φωκίδας. Από αυτούς 6 ωφελούμενους ο καθένας έχουν η Κεφαλονιά, τα Δωδεκάνησα και η Χαλκιδική, ενώ μία (1) τοποθέτηση έχει η Φωκίδα.

Με βάση το φύλο (βλέπε πίνακα Ι) οι άντρες ωφελούμενοι (276 άτομα) τα υψηλότερα ποσοστά για τους άνδρες, στη σύνθεση των τοποθετήσεων είχαν οι Νομοί Ευρυτανίας με 50% και μόνον 1 ωφελούμενο, και η Σάμος με 67% και 2 ωφελούμενους. Στο Νομό Ρεθύμνου το ποσοστό ωφειλούμενων ήταν κοντά στη μονάδα και συγκεκριμένα από 1,09% (3 άτομα σε σύνολο 276 ατόμων). Ενώ μηδενική συμμετοχή είχαν οι άνδρες στους Νομούς Φωκίδας, Δωδεκανήσου, Έβρου, Φλώρινας και Καστοριάς.

Στην περίπτωση των γυναικών τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής σε σύνολο 1271 γυναικών είχε η Αθήνα με 14% (181 γυναίκες) και η Θεσσαλονίκη με 12% (157 γυναίκες). Το Ρέθυμνο συμμετείχε με ποσοστό κάτω της μονάδας και συγκεκριμένα 0.39 % (5 γυναίκες) ενώ μηδενική συμμετοχή είχε η Ζάκυνθος.

Πίνακας Ι
ΩΦΕΙΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΦΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΟΜΑΔΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

κ) Οι εταιρίες προσωρινής απασχόλησης

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

ΝΟΜΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%
ΑΧΑΪΑΣ	15	27.78	39	72.22
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	4	12.12	29	87.88
ΗΛΕΙΑΣ	2	6.90	27	93.10
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	1	6.67	14	93.33
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2	11.76	15	88.24
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	9	29.03	22	70.97
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	6	31.58	13	68.42
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1	7.69	12	92.31
ΑΡΤΑΣ	2	22.22	7	77.78
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	5	16.67	25	83.33
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	3	20.00	12	80.00
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2	25.00	6	75.00
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	9	23.68	29	76.32
ΛΑΡΙΣΑΣ	4	7.02	53	92.98
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	8	17.78	31	82.22
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5	12.50	35	87.50
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2	20.00	8	80.00
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	1	16.67	5	83.33
ΔΕΥΚΑΛΟΣ	4	44.44	5	55.56
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0.00	0	0.00
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	2	10.53	17	89.47
ΕΥΒΟΙΑΣ	1	3.57	21	96.43
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1	50.00	1	50.00
ΦΩΚΙΔΟΣ	0	0.00	1	100.00
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	5	21.74	18	78.26
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	11	22.45	38	77.55
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	4	30.77	9	69.23
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	3	37.50	5	62.50
ΧΑΝΙΩΝ	2	12.50	14	87.50
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0	0.00	6	100.00
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	3	33.33	6	66.67
ΣΑΜΟΥ	2	66.67	1	33.33
ΧΙΟΥ	3	25.00	9	75.00
ΛΕΣΒΟΥ	1	4.76	20	95.24
ΕΒΡΟΥ	0	0.00	25	100.00
ΡΟΔΟΠΗΣ	4	17.39	19	82.61
ΞΑΝΘΗΣ	5	31.25	11	68.75
ΚΑΒΑΛΑΣ	2	5.26	36	94.74
ΔΡΑΜΑΣ	7	18.92	30	81.08
ΑΘΗΝΩΝ	56	23.63	181	76.37
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1	12.50	7	87.50
ΑΝΑΤΤΙΚΗΣ	1	12.50	7	87.50
ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	1	10.00	9	90.00
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	0	0.00	15	100.00
ΚΟΖΑΝΗΣ	11	21.57	40	78.43
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	3	25.00	9	75.00
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0	0.00	12	100.00
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	32	16.93	157	83.07
ΚΙΛΙΚΙΑΣ	3	18.75	13	81.25
ΠΙΕΡΙΑΣ	2	5.41	35	94.59
ΣΕΡΡΩΝ	10	18.52	44	81.48
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	1	16.67	5	83.33
ΗΜΑΘΙΑΣ	3	10.00	27	90.00
ΠΕΛΛΑΣ	11	31.43	24	68.57
ΣΥΝΟΛΟ	276	17.84	1271	82.16

ΠΗΓΗ: ΠΑΕΠ-ΠΛΗΡΟΦΙΚΗ 2004

Οι ωφειλούμενοι με βάση την ηλικία(βλ. Πίνακας ΙΙ) στο σύνολό τους ήταν κάτω των 25 ετών(304 άτομα) και οι ωφελούμενοι από 25 έως 35 ετών(1243 άτομα). Η δεύτερη κατηγορία ήταν και η πολυπληθέστερη στο πρόγραμμα, με 1243 άτομα

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου και ποσοστό 80% στο σύνολο, σε σχέση με τους ωφελούμενους κάτω των 25 που έφθασαν με 304 άτομα και ποσοστό 20% στο σύνολο των ωφελουμένων.

Πιο συγκεκριμένα οι νομοί με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο σύνολο της κατηγορίας η Αθήνα με 57 ωφελούμενους κάτω των 25 ετών και ποσοστό 19%, η Θεσσαλονίκη 35 ωφελούμενους και ποσοστό 12%, η Κοζάνη 20 ωφελούμενους και ποσοστό 7% και η Αχαΐα 12 ωφελούμενους με ποσοστό 4%. Το Ρέθυμνο έδειξε ποσοστό κάτω των 25 με 1 ωφελούμενο να συγκαταλέγεται στις τελευταίες θέσεις με ποσοστό συμμετοχής μικρότερο της μονάδας και με αριθμό τοποθετήσεων από μία έως τρεις. Επίσης για την κατηγορίας ωφειλούμενων μεταξύ 25 και 35 ετών η ομάδα αυτή ανέρχονταν στο σύνολο των 1243 ατόμων και αντιστοιχούσε στο 80% του συνόλου των ωφελουμένων. Η συμμετοχή των νομών στο σύνολο των ωφελουμένων του προγράμματος της κατηγορίας αυτής εμφανίζει τα μεγαλύτερα ποσοστά την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, οι οποίες είχαν 180 και 154 ωφελούμενους αντίστοιχα και ποσοστά 14% και 12% στο σύνολο. Το Ρέθυμνο εμφάνιζε μεταξύ άλλων νομών ποσοστό κάτω της μονάδας και συγκεκριμένα 7 άτομα. Ενώ μηδενική συμμετοχή είναι η Ζάκυνθος.

Πίνακας II				
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ				
ΝΟΜΟΣ	ΚΑΤΩ ΤΩΝ 26 ΕΤΩΝ	%	26-35ΕΤΩΝ	%
ΑΧΑΪΑΣ	12	22.22	42	77.78
ΑΠΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	10	30.30	23	69.70
ΗΛΕΪΑΣ	3	10.34	26	89.66
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	9	60.00	6	40.00
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	6	35.29	11	64.71
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	9	29.03	22	70.97
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	3	15.79	16	84.21
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	5	38.46	8	61.54
ΑΡΤΑΣ	0	0.00	9	100.00
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	9	30.00	21	70.00
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1	6.67	14	93.33
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2	25.00	6	75.00
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0	0.00	38	100.00
ΛΑΡΙΣΑΣ	0	0.00	57	100.00

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

ΤΡΙΚΑΛΩΝ	7	15.56	38	84.44
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5	12.50	35	87.50
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	10.00	9	90.00
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	2	33.33	4	66.67
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0	0.00	9	100.00
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0.00	0	0.00
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1	5.26	18	94.74
ΕΥΒΟΙΑΣ	8	28.57	20	71.43
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0	0.00	2	100.00
ΦΩΚΙΔΟΣ	0	0.00	1	100.00
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	2	8.70	21	91.30
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	4	8.16	45	91.84
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	3	23.08	10	76.92
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1	12.50	7	87.50
ΧΑΝΙΩΝ	5	31.25	11	68.75
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2	33.33	4	66.67
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	3	33.33	6	66.67
ΣΑΜΟΥ	0	0.00	3	100.00
ΧΙΟΥ	1	8.33	11	91.67
ΛΕΣΒΟΥ	0	0.00	21	100.00
ΕΒΡΟΥ	4	16.00	21	84.00
ΡΟΔΟΥ	3	13.04	20	86.96
ΞΑΝΘΗΣ	3	18.75	13	81.25
ΚΑΒΑΛΑΣ	3	7.89	35	92.11
ΔΡΑΜΑΣ	9	24.32	28	75.68
ΑΘΗΝΩΝ	57	24.05	180	75.95
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3	37.50	5	62.50
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	1	12.50	7	87.50
ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	3	30.00	7	70.00
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	4	26.67	11	73.33
ΚΟΖΑΝΗΣ	20	39.22	31	60.78
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1	8.33	11	91.67
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	4	33.33	8	66.67
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	35	18.52	154	81.48
ΚΙΑΚΙΣ	0	0.00	16	100.00
ΠΕΡΙΑΣ	10	27.03	27	72.97
ΣΕΡΡΩΝ	9	16.67	45	83.33
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	1	16.67	5	83.33
ΗΜΑΘΙΑΣ	10	33.33	20	66.67
ΠΕΛΛΑΣ	10	28.57	25	71.43
ΣΥΝΟΛΑ	304	19.65	1243	80.35

ΠΗΓΗ: ΠΑΕΠ- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 2004

Οι ωφειλούμενοι με βάση τη διάρκεια ανεργίας(Πίνακας ΙΙΙ)(βραχυπρόθεσμα άνεργοι και μακροπρόθεσμα άνεργοι) βρισκόταν στα ίδια περίπου επίπεδα. Συγκεκριμένα, οι βραχυχρόνια άνεργοι ανέρχονταν σε 759 άτομα ή ποσοστό 49% και οι μακροχρόνια άνεργοι σε 788 άτομα ή ποσοστό 51% επί του συνόλου των ωφελουμένων. Τα υψηλότερα ποσοστά των βραχυχρόνια ανέργων κατά νομό, στο σύνολο του προγράμματος στις πρώτες θέσεις τους νομούς Αθηνών και Θεσσαλονίκης, οι οποίοι είχαν 143 και 93 ωφελούμενους αντίστοιχα και ποσοστά 19% και 12%. Το Ρέθυμνο βρισκόταν κάτω από τη μονάδα σε ποσοστό και

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου ειδικότερα στο 0,39% με 7 ωφελούμενους βραχυπρόθεσμα άνεργους. Τέλος το μικρότερο ποσοστό το είχε ο Νομός Λάρισας ο οποίος εμφανίζει 8 ωφελούμενους και ποσοστό κατηγορίας στους ωφελούμενους του προγράμματος 14%.

Στην δεύτερη κατηγορία ανέργων και ειδικότερα στους μακροχρόνια άνεργους οι νομοί Θεσσαλονίκης και Αθηνών με 12,06% και 11,93% βρισκόταν στις δύο πρώτες θέσεις, έχοντας από 95 και 94 ωφελούμενους αντίστοιχα, στο σύνολο των 788 του προγράμματος. Το Ρέθυμνο βρισκόταν κάτω της μονάδας και ειδικότερα με 2 ωφελούμενους μακροχρόνια άνεργους στα χαμηλότερα δηλαδή ποσοστά μακροχρόνιων ανέργων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ				
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑ & ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ				
ΝΟΜΟΣ	ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΟΙ	%	ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΟΙ	%
ΑΧΑΪΑΣ	16	29.63	38	70.37
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	13	39.39	20	60.61
ΗΛΕΙΑΣ	15	51.72	14	48.28
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	4	26.67	11	73.33
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	14	82.35	3	17.65
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	17	54.84	14	45.16
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	11	57.89	8	42.11
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	10	76.92	3	23.08
ΑΡΤΑΣ	2	22.22	7	77.78
ΙΟΑΝΝΙΝΩΝ	14	46.67	16	53.33
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	2	13.33	13	86.67
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	5	62.50	3	37.50
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	14	36.84	24	63.16
ΛΑΡΙΣΑΣ	8	14.04	49	85.96
ΤΡΙΚΑΛΛΩΝ	20	44.44	25	55.56
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	18	45.00	22	55.00
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	5	50.00	5	50.00
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	4	66.67	2	33.33
ΔΕΥΚΑΛΟΣ	4	44.44	5	55.56
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0.00	0	0.00
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	9	47.37	10	52.63
ΕΥΒΟΙΑΣ	17	60.71	11	39.29
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1	50.00	1	50.00
ΦΩΚΙΔΟΣ	0	0.00	1	100.00
ΦΘΙΩΤΙΑΟΣ	5	21.74	18	78.26
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	25	51.02	24	48.98
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	9	69.23	4	30.77
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	6	75.00	2	25.00
ΧΑΝΙΩΝ	11	68.75	5	31.25
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	4	66.67	2	33.33
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	7	77.78	2	22.22

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

ΣΑΜΟΥ	3	100.00	0	0.00
ΧΙΟΥ	6	50.00	6	50.00
ΛΕΣΒΟΥ	4	19.05	17	80.95
ΕΒΡΟΥ	11	44.00	14	56.00
ΡΟΔΟΠΗΣ	13	56.52	10	43.48
ΞΑΝΘΗΣ	14	87.50	2	12.50
ΚΑΒΑΛΑΣ	25	65.79	13	34.21
ΔΡΑΜΑΣ	26	70.27	11	29.73
ΑΘΗΝΩΝ	143	60.34	94	39.66
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	7	87.50	1	12.50
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	7	87.50	1	12.50
ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	4	40.00	6	60.00
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	5	33.33	10	66.67
ΚΟΖΑΝΗΣ	19	37.25	32	62.75
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	4	33.33	8	66.67
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	4	33.33	8	66.67
ΘΕΣΣΑΛΛΟΝΙΚΗΣ	94	49.74	95	50.26
ΚΙΑΚΙΣ	11	68.75	5	31.25
ΠΕΡΙΔΑΣ	11	29.73	26	70.27
ΣΕΡΡΩΝ	27	50.00	27	50.00
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	3	50.00	3	50.00
ΗΜΑΘΙΑΣ	10	33.33	20	66.67
ΠΕΛΛΑΣ	18	51.43	17	48.57
ΣΥΝΟΛΑ	759	49.06	788	50.94

ΠΗΓΗ: ΠΑΕΠ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 2004

Έπειτα σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας οι φορείς υποδοχής(Πίνακας IV) εμφανίζονται τα ΚΕΠ και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις Το σύνολο των ατόμων που εντάχθηκαν στα ΚΕΠ ως ασκούμενοι έφθασε τα 1105 άτομα ή ποσοστό 71% ενώ 442 άτομα εντάχθηκαν στις ιδιωτικές επιχειρήσεις και αντιστοιχούσαν σε ένα ποσοστό του 29%. Το Ρέθυμνο μεταξύ άλλων ανήκε στο 100% ποσοστού των νομών των οποίων οι τοποθετήσεις έγιναν αποκλειστικά και μόνο στα ΚΕΠ (τοποθέτηση 8 ατόμων)και όχι σε επιχειρήσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ IV				
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΕΠ & ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ				
ΝΟΜΟΣ	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ, ΣΕ		ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΕ	
	ΚΕΠ	%	ΙΔΙΩΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	%
ΑΧΑΪΑΣ	36	66.67	18	33.33
ΑΠΟΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	26	78.79	7	21.21
ΗΛΕΪΑΣ	18	62.07	11	37.93
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	12	80.00	3	20.00
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	15	88.24	2	11.76
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	23	74.19	8	25.81
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	13	68.42	6	31.58
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	13	100.00	0	0.00
ΑΡΤΑΣ	9	100.00	0	0.00
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	20	66.67	10	33.33
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	15	100.00	0	0.00
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	7	87.50	1	12.50

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	33	86.84	5	13.16
ΛΑΡΙΣΣΑΣ	48	84.21	9	15.79
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	42	93.33	3	6.67
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	32	80.00	8	20.00
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	9	90.00	1	10.00
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	5	83.33	1	16.67
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	9	100.00	0	0.00
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0.00	0	0.00
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	17	89.47	2	10.53
ΕΥΒΟΙΑΣ	19	67.86	9	32.14
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	2	100.00	0	0.00
ΦΩΚΙΑΟΣ	1	100.00	0	0.00
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	23	100.00	0	0.00
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	32	65.31	17	34.69
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	12	92.31	1	7.69
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	8	100.00	0	0.00
ΧΑΝΙΩΝ	16	100.00	0	0.00
ΑΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	6	100.00	0	0.00
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	9	100.00	0	0.00
ΣΑΜΟΥ	3	100.00	0	0.00
ΧΙΟΥ	11	91.67	1	8.33
ΛΕΣΒΟΥ	20	95.24	1	4.76
ΕΒΡΟΥ	22	88.00	3	12.00
ΡΟΔΩΠΗΣ	23	100.00	0	0.00
ΞΑΝΘΗΣ	16	100.00	0	0.00
ΚΑΒΑΛΑΣ	26	68.42	12	31.58
ΔΡΑΜΑΣ	15	40.54	22	59.46
ΑΘΗΝΩΝ	166	70.04	71	29.96
ΗΒΡΑΙΩΣ	6	75.00	2	25.00
ΑΝ.ΑΠΙΚΗΣ	7	87.50	1	12.50
ΔΥΤ.ΑΠΙΚΗΣ	8	80.00	2	20.00
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	15	100.00	0	0.00
ΚΟΖΑΝΗΣ	34	66.67	17	33.33
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	10	83.33	2	16.67
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	9	75.00	3	25.00
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	80	42.33	109	57.67
ΚΙΛΚΙΣ	13	81.25	3	18.75
ΠΕΡΙΑΣ	19	51.35	18	48.65
ΣΕΡΡΩΝ	25	46.30	29	53.70
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	4	66.67	2	33.33
ΗΜΑΘΙΑΣ	19	63.33	11	36.67
ΠΕΛΛΑΣ	24	68.57	11	31.43
ΣΥΝΟΛΑ	1105	71.43	442	28.57

Πηγή: ΠΑΕΠ –ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 2004

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ STAGE ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Το Πρόγραμμα αυτό που εκπονήθηκε το 2002 για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας ατόμων από 18 έως και 35 ετών κάνει εμφανέστερες τις τάσεις που συνδέονται με την αγορά εργασίας στο νομό του Ρεθύμνου και οι οποίες είναι οι εξής:

- Μεγαλύτερη συμμετοχή του ανδρικού πληθυσμού(1% επί του συνόλου) σε σχέση με τον γυναικείο πληθυσμό(κάτω της μονάδας) γεγονός που ουσιαστικά

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
καταμαρτυρεί τον υψηλότερα ποσοστά ανεργίας για τους άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες.

➤ Παρόμοια επίπεδα συμμετοχής μεταξύ των ηλικιών που τείνουν να εντάσσονται σε τέτοιου είδους προγράμματα. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν ποσοστά συμμετοχής κάτω της μονάδας και σε ηλικίες κάτω αλλά και άνω των 25 ετών με μικρή υπεροχή των ηλικιών από 25 έως και 35. Η συμμετοχή από ηλικίες μεταξύ 25 έως και 35 ετών δείχνει τάσεις για αλλαγή επαγγελματικής πορείας ή στροφή στον δημόσιο τομέα.

➤ Μικρό ποσοστό μακροχρόνιων ανέργων που συμμετέχουν προγράμματα STAGE και μεγαλύτερο ποσοστό βραχυπρόθεσμων ανέργων(7 άτομα) γεγονός που δείχνει το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας(1 άτομο) σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με το ποσοστό βραχυπρόθεσμης ανεργίας.

➤ Τέλος η απόλυτη συμμετοχή των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών(4 ΚΕΠ) δείχνει την ουσιαστική ανάγκη των τοπικών δημοσίων υπηρεσιών για κάλυψη έκτακτων και πάγιων αναγκών και την ύπαρξη κενών θέσεων σε σχέση με τις επιχειρήσεις που έδειξαν μηδενική συμμετοχή ως φορείς υποδοχής στον συγκεκριμένο νομό.

Σε γενικότερα πλαίσια όσον αφορά την λειτουργικότητα του stage(ΠΑΕΠ,2004) κάποιες γενικές παραδοχές είναι οι εξής:

- Ο πληθυσμός στόχος του STAGE 2002 περιορίζει τις δυνατότητες μέτρησης της επίδρασης του Προγράμματος στους ανέργους σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Η έλλειψη πληροφοριών σχετικά με την κατηγοριοποίηση των ιδιωτικών Επιχειρήσεων φορέων υποδοχής ανά μέγεθος και παραγωγική δραστηριότητα, καθώς επίσης και ο μη διαθέσιμος αριθμός εκείνων που υπέβαλαν αίτηση(προσφορά

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου (θέσεων) δεν παρέχει τη δυνατότητα σχετικών εκτιμήσεων ως προς την προσφορά θέσεων άσκησης από τον ιδιωτικό τομέα.

- Η έλλειψη αντίστοιχων πληροφοριών για τους ωφελούμενους σχετικά με το αντικείμενο των θέσεων άσκησης, τον χρόνο παραμονής τους και τη συνάφεια μεταξύ προσφερόμενης θέσης και αντικειμένου, δεν παρέχει την δυνατότητα αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του STAGE ως πρόγραμμα απόκτησης εμπειρίας και βελτίωσης των δεξιοτήτων στον συγκεκριμένο τομέα.
- Η έλλειψη στοιχείων των ωφελουμένων για παρακολούθηση της πορείας τους μετά το πρόγραμμα, δεν παρέχει την δυνατότητα αξιολόγησης των πιθανοτήτων μόνιμης απασχόλησης σε θέσεις εργασίας.

3. ΜΕΡΟΣ

3.1 Η έννοια της συμβουλευτικής και η πορεία εξέλιξης του θεσμού στην Ελλάδα

3.1.1 Ο εννοιολογικός ορισμός της συμβουλευτικής

Ο όρος συμβουλευτική έχει ερμηνευτεί και αποσαφηνιστεί με πολλούς ορισμούς⁷⁷ όμως οι περισσότεροι ορισμοί συγκλίνουν στο γεγονός ότι η συμβουλευτική αποτελεί μια εξειδικευμένη διαδικασία μέσω της οποίας παρέχονται βοηθητικές πληροφορίες σε άτομα. Σήμερα με τον όρο «συμβουλευτική «*counseling*» εννοούμε τη διαδικασία εκείνη κατά την οποία είτε κατά τρόπο ατομικό, είτε κατά τρόπο ομαδικό ένας ειδικός, που υπό ορισμένες προϋποθέσεις λέγεται Σύμβουλος συνεξετάζει με ένα άτομο(ή με κάποια άτομα) θέματα ή προβλήματα που απασχολούν τα άτομα και διευκολύνει τη λύση τους»(Δημητρόπουλος, 1994).

---

⁷⁷ Κατά τον Tyler (1961) «Συμβουλευτική είναι μια βοηθητική διαδικασία που στοχεύει, όχι στο να αλλάξει τον άνθρωπο, αλλά να τον βοηθήσει να χρησιμοποιεί τα προσόντα που διαθέτει για να αντιμετωπίσει με επιτυχία τη ζωή...είναι διαδικασία που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει στο ερώτημα: «Τι κάνω;». Αργότερα ο Patterson (1973) έδωσε το δικό του ορισμό λέγοντας ότι «Συμβουλευτική είναι η διαδικασία που περιλαμβάνει ένα ιδιαίτερο είδος σχέσης μεταξύ ενός ανθρώπου που ζητάει βοήθεια, επειδή αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα, και ενός άλλου ανθρώπου που έχει εκπαιδευτεί για να παρέχει τέτοιου είδους βοήθεια».

Σήμερα ο όρος συμβουλευτική προσδιορίζεται ανάλογα με τον χώρο στον οποίο ασκείται. Ειδικότερα η συμβουλευτική στον χώρο της Απασχόλησης διακρίνεται στην Συμβουλευτική για την Σταδιοδρομία(Career Counselling), στην Συμβουλευτική για την Απασχόληση (Employment Counselling) και στην Επαγγελματική Συμβουλευτική (Vocational Counselling) ενώ αντίστοιχα όταν εφαρμόζεται και στο χώρο της εκπαίδευσης συχνά χρησιμοποιείται με τον όρο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός(Κασσωτάκης 2003:51).

Οι στόχοι της Συμβουλευτικής γενικότερα ως θεσμός είναι οι εξής:

- Η παροχή βοήθειας σε άτομα για αυτογνωσία των δεξιοτήτων και δυνατοτήτων τους και εντοπισμός των αδυναμιών τους με στόχο την ορθή επαγγελματική τους επιλογή.
- Η διευκόλυνση των ατόμων κάθε ηλικίας να γνωρίσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται σε κάθε περίοδο της ζωής τους, κατά την οποία οφείλουν να λάβουν κρίσιμες αποφάσεις για την επιλογή σπουδών ή επαγγέλματος ή για την αλλαγή των κατευθύνσεων που έχουν ήδη επιλέξει.
- Η δημιουργία προσωπικοτήτων ικανών να λαμβάνουν αποφάσεις για το μέλλον τους, έχοντας πλήρη συναίσθηση των συνεπειών για τον εαυτό τους και για το κοινωνικό σύνολο.
- Η μείωση της σχολικής αποτυχίας και η ενίσχυσης της σχολικής διαρροής, μέσω της διεύρυνσης των εκπαιδευτικών οριζόντων των ατόμων.
- Η ενίσχυση του συναισθήματος «ικανοποίηση από την εργασία» σε σχέση με τις αρχικές φιλοδοξίες του κάθε ατόμου.
- Η αξιοποίηση του ανθρώπινου εργατικού δυναμικού για ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

- Η παρακολούθηση και καταγραφή της εξέλιξης και λήψης επαγγελματικών αποφάσεων των ατόμων μέσω της διαδικασίας της ανατροφοδότησης για να καθίστανται τα άτομα ικανά με τη σειρά τους να προβούν σε αναθεωρήσεις και αναπροσαρμογές.
- Η συνεχής μελέτη και έρευνα των αναγκών της αγοράς εργασίας και η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες δεξιότητες των κάθε ατόμου.

3.1.2. Η εξέλιξη του θεσμού της συμβουλευτικής στο χώρο της εκπαίδευσης και της απασχόλησης από τη δεκαετία του 50' μέχρι σήμερα

A) Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1950 ΕΩΣ ΤΟ 2000

Η ανάπτυξη και ενίσχυση του θεσμού της συμβουλευτικής ήταν ραγδαία από τα μέσα του 90 στον χώρο της εκπαίδευσης και της απασχόλησης. Ειδικότερα στο χώρο της εκπαίδευσης⁷⁸:

Το 1953 καθιερώνεται ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός ως μάθημα στη Σχολή Επιμόρφωσης των Δασκάλων, με στόχο *«την ανίχνευση των κλίσεων και καταλληλοτήτων και την ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου για τα επαγγέλματα»* ενώ παράλληλα την ίδια εποχή στο Υπουργείο Παιδείας ιδρύθηκε το *"Πρότυπο Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού"*, το οποίο πρόσφερε τις υπηρεσίες του σε περιορισμένη κλίμακα.

Το 1976⁷⁹ νομοθετήθηκε η εισαγωγή του θεσμού στον Α' κύκλο Σπουδών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο).

---

⁷⁸ βλ. [http:// www.paep.gr](http://www.paep.gr)

⁷⁹ βλ. Ν.309/1976

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

Το 1985⁸⁰ επεκτάθηκε η εφαρμογή του θεσμού σε όλα τα Γυμνάσια και Λύκεια της χώρας ενώ παράλληλα καθιερώθηκε ο ρόλος του Υπεύθυνου ΣΕΠ, ο οποίος είχε την ευθύνη εφαρμογής του ΣΕΠ σε Νομαρχιακό επίπεδο.

Το 1997⁸¹ ο θεσμός του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού απέκτησε ιδιαίτερη σημασία, καθώς αναγνωρίστηκε η συμβολή του στην αναβάθμιση του ρόλου της Εκπαίδευσης και στην εναρμόνισή της με τα σύγχρονα κοινωνικο-οικονομικά προβλήματα. Συγκεκριμένα, εισήχθησαν οι εξής καινοτομίες στη λειτουργία του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού:

- Ιδρύθηκε το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.).
- Ιδρύθηκαν 68 Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.) στις έδρες των νομών της χώρας και σε μεγάλες πόλεις και 200 Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡ Α.Σ.Ε.Π.) σε μεγάλες ή συστεγαζόμενες σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Ιδρύθηκαν δύο Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού με ιδιαίτερο χαρακτήρα. Το πρώτο λειτούργησε στη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού & Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (ΣΕΠΕΔ) του ΥΠΕΠΘ⁸².
- Υλοποιήθηκαν προγράμματα «Αγωγής Σταδιοδρομίας» και διοργανώθηκαν «Ημέρες Σταδιοδρομίας» στα σχολεία.

Το 1998 στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο λειτούργησε Γραφείο ΣΕΠ για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες και κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα ενώ ταυτόχρονα λειτούργησαν τα Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων και των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων ως φορείς συμβουλευτικής σε φοιτητές και ανέργους όλης της χώρας. Τέλος, την ίδια

---

⁸⁰ βλ. Ν.1566/1985

⁸¹ βλ. Ν.2525/1997

⁸² Το ΥΠΕΠΘ κεντρικό συντονιστικό όργανο των ΚΕ.ΣΥ.Π. και ΓΡ Α.Σ.Ε.Π. της χώρας και κέντρο πρότυπης λειτουργίας, και το δεύτερο, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, υπεύθυνο για την επιστημονική στήριξη των ΚΕ.ΣΥ.Π. και ΓΡ Α.Σ.Ε.Π. της χώρας.

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
χρονιά ιδρύεται ένας νέος οργανισμός στο χώρο της εκπαίδευσης ο Ο.Ε.Ε.Κ.

σύμφωνα με τον οποίο λειτούργησαν Κέντρα Σταδιοδρομίας και Απασχόλησης σε περιφερειακό επίπεδο, το πρώτο εκ των οποίων λειτούργησε στη Λαμία. Σε συνεργασία με τα τοπικά ΓΡ Α.Σ.Ε.Π. κύριο στόχο είχαν την παροχή Επαγγελματικού Προσανατολισμού και την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής στους σπουδαστές των δημοσίων Ι.Ε.Κ. όπως την ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών τους.

Η εξέλιξη της συμβουλευτικής στο χώρο της εκπαίδευση συνδέθηκε με την γένεση του θεσμού τα πρώτα χρόνια ενώ ο θεσμός της συμβουλευτικής εξελίσσεται και ενισχύεται με ιδιαίτερα γρήγορους ρυθμούς στο χώρο της απασχόλησης. Συγκεκριμένα:

Το 1954 το Υπουργείο Εργασίας ιδρύει ειδική σχολή εκπαίδευσης Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και το Κέντρο Ψυχοτεχνικών Ερευνών, ενώ το 1957 αρχίζει η ουσιαστική εφαρμογή του θεσμού από τον Οργανισμό Απασχόλησης και Ασφάλισης της Ανεργίας (Ο.Α.Α.Α.), σημερινό Ο.Α.Ε.Δ ενώ το 1960 το Υπουργείο Εργασίας ανέθεσε στον Ο.Α.Ε.Δ. την εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στον τομέα της Απασχόλησης. Η εφαρμογή του θεσμού ουσιαστικά σήμαινε την κατάρτιση κατάλληλων στελεχών, την επιλογή προσωπικού και την παραγωγή ψυχοτεχνικού υλικού που αφορούσαν το θεσμό.

Το 1971 λειτούργησαν στον Ο.Α.Ε.Δ. προγράμματα κατάρτισης με 30 Συμβούλους τα οποία είχαν χρονική διάρκεια έξι έως εννέα μήνες συμπεριλαμβάνοντας θεωρία και πρακτική άσκηση.

Το 1978 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα διεθνές συνέδριο τα πρακτικά του οποίου έδωσαν έναυσμα για την έναρξη εφαρμογής του θεσμού στην Ελλάδα. Έτσι το 1981 πραγματοποιήθηκε πρόγραμμα μορφωτικών ανταλλαγών μεταξύ των ελληνικών

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
Υπηρεσιών Απασχόλησης και του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Ιδρύματος Εργασίας

και το 1983 υλοποιήθηκε το μεγαλύτερο έως τότε πρόγραμμα κατάρτισης στελεχών για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό διάρκειας εννιακοσίων ωρών στο οποίο συμμετείχαν τριάντα άτομα εκ των οποίων τα είκοσι τρία των ολοκλήρωσαν.

Β) Η ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Δ.(2001) ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ. ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ «ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ»

Μέχρι τα τέλη του 2000 η εξέλιξη της συμβουλευτικής πραγματοποιήθηκε σταδιακά ενώ αξιόλογες προσπάθειες καταγράφονται με την αναδιάρθρωση του Ο.Α.Ε.Δ. και την ανάδυση ενός νέου θεσμού στον χώρο της συμβουλευτικής- το θεσμό του εργασιακού συμβούλου. Συγκεκριμένα, με νόμο⁸³ που ψηφίστηκε το 2001 συντελείται ουσιαστική αναδιάρθρωση στον τρόπο λειτουργίας του Ο.Α.Ε.Δ. με κύρια καινοτομία την δημιουργία Κέντρων Προώθησης για την Απασχόληση τα οποία θα αναλάμβαναν ενέργειες εξατομικευμένης παρέμβασης και στήριξης του ανθρώπινου δυναμικού γενικότερα.

Οι λόγοι αναδιάρθρωσης του οργανωτικού πλαισίου του Ο.Α.Ε.Δ.(Τσιώλης 2005:42) ήταν η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής, η έλλειψη καταρτισμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, η αποδιοργάνωση των Γραφείων εργασίας σε σχέση με τα κύρια αντικείμενα τους, η έλλειψη συμβουλευτικών υπηρεσιών και τέλος η απουσία μηχανισμών αντίχτυσης και καταγραφής των αναγκών των τοπικών αγορών εργασίας.

Μετά την αναδιάρθρωση του Ο.Α.Ε.Δ. τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του οργανισμού ανέλαβαν μια νέα δέσμη δραστηριοτήτων όπως: τοποθέτηση ανέργων σε θέσεις εργασίας, υποστήριξη και παροχή συμβουλών σε ανέργους, επιχειρηματίες και σε άτομα που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό από την

---

⁸³ Βλ. Ν. 2956/2001

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου αγορά εργασίας, προώθηση της κινητικότητας εντός του Ευρωπαϊκού Χώρου και τέλος πληροφόρηση σχετικά με τις δυνατότητες επαγγελματικής κατάρτισης σε ανέργους.

Επίσης η νέα φιλοσοφία παρέμβασης των Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης που υιοθετήθηκε και ουσιαστικά συντονίζει το καθεστώς λειτουργίας και οργάνωσης του Ο.Α.Ε.Δ. είναι η μεμονωμένη προσέγγιση του κάθε ατόμου (ανέργου, εργοδότη, επιχειρηματία) με βάση τις ιδιαίτερες δυνατότητες και τις ανάγκες του «εξατομικευμένη προσέγγιση». Γενικότερα «ως εξειδικευμένη παρέμβαση για την υποστήριξη αναζητούντος εργασία νοείται η – με βάση τη διάγνωση των προσωπικών χαρακτηριστικών, ικανοτήτων, γνώσεων και επιδιώξεων του αναζητούντος εργασία από εργασιακό σύμβουλο- εκπόνηση ατομικού σχεδίου δράσης για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών διαφόρων μορφών και η παρακολούθηση της υλοποίησής του, με τελικό σκοπό την ένταξη ή και επανένταξη και παραμονή του στην αγορά εργασίας»⁸⁴.

Γ) Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ- ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ο όρος «εργασιακός σύμβουλος» η «σύμβουλος απασχόλησης» αναφέρεται στα στελέχη των φορέων, των δομών, των οργανισμών ή των επιχειρήσεων δημοσίου και ιδιωτικού χαρακτήρα καθώς και των εθελοντικών ή μη κυβερνητικών οργανώσεων που αποσκοπούν να εντάζουν ή να επανεντάζουν ανέργους στην αγορά εργασίας μέσα από τη συμβουλευτική στήριξη και μέσα από συγκεκριμένες στρατηγικές προώθησης της απασχόλησης(ΚΕΚ-ΙΝΕ/ΓΣΕΕ 2005:13).

Ο ρόλος του εργασιακού συμβούλου καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικός γιατί οι δραστηριότητες που έχει στην δικαιοδοσία του ο κάθε σύμβουλος απασχόλησης

⁸⁴ βλ. Μονογυιού Μ. (2001) (Συντονίστρια), «Μελέτη Πλαισίου Λειτουργίας Προτύπου ΚΠΑ.ΟΑΕΔ.ΑΘΗΝΑ, σελ. 23 στο Τσιώλης Γ., (2005), «Προς μια Νέα Ηθική της Εργασίας», σελ. 43

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
αποτελούν λειτουργήματα και προκύπτουν μέσα από την καταλληλότητα του ίδιου του ατόμου για να το ασκήσει. Ειδικότερα όσον αφορά το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και το επαγγελματικό προφίλ του εργασιακού σύμβουλου διακρίνουμε σε δυο κατηγορίες τα τυπικά και τα άτυπα προσόντα του που είναι τα εξής(ΚΕΚ-ΙΝΕ/ΓΣΕΕ 2005:100-101):

- ◆ Πτυχίο ΤΕΙ ή ΑΕΙ (απόφοιτοι σχολών Ψυχολογίας, Κοινωνιολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Εκπαιδευτικοί).
- ◆ Επαρκείς Γνώσεις Συμβουλευτικής, Ψυχολογίας και Τεχνικής Συνεντεύξεων και γενικότερα γνώσεις μεθοδολογικών εργαλείων της έρευνας.
- ◆ Κάτοχος Διπλώματος Ξένης Γλώσσας (Καλή Γνώση της Αγγλικής ή άλλων γλωσσών).
- ◆ Γνώσεις Η/Υ (Word, Excel, Powerpoint).
- ◆ Βασικές γνώσεις διοικητικών θεμάτων(management), κατάρτιση ενηλίκων και γνώσεις οικονομικών και επιχειρηματικών θεμάτων.
- ◆ Προϋπηρεσία ενός έτους σε θέματα συναφή με τις παρεχόμενες υπηρεσίες απασχόλησης, όπως συμβουλευτική ανέργων, διαχείριση σταδιοδρομίας, θέσεις εργασίας.

Τα άτυπα προσόντα(επαγγελματικές δεξιότητες) που πρέπει να κατέχει ο σύμβουλος απασχόλησης είναι:

- ◆ Αποτελεσματική και ουσιαστική επικοινωνία με τους επωφελούμενους(καλή χρήση προφορικού λόγου, αντίληψη, σωστή ερμηνεία λεκτικών και μη λεκτικών μηνυμάτων.
- ◆ Ικανότητα συμβουλευτικής προσέγγισης⁸⁵.
- ◆ Οργανωτικότητα και καλή χρήση του χρόνου.

---

⁸⁵ Οι ικανότητες συμβουλευτικής προσέγγισης είναι κυρίως η προσεκτική ακρόαση, ενσυναίσθηση, αντανάκλαση συναισθήματος, παροχή οδηγιών, πληροφόρηση, στοιχειώδης ενθάρρυνση-στήριξη, κλειστές και ανοικτές ερωτήσεις, παράφραση-αναπλαισίωση, επιβεβαίωση, περίληψη κλπ.

- ♦ Αυτοπαρατήρηση, αυτοέλεγχος και αυτοαξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εργασίας.
- ♦ Ευελιξία στην συμπεριφορά(ανεκτικότητα) και προσαρμοστικότητα σε δύσκολες καταστάσεις ανέργων.

Δ) Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Ο ρόλος του εργασιακού συμβούλου⁸⁶ γενικότερα είναι: συμβουλευτικός εξαιτίας της σχέσης εμπιστοσύνης που αναπτύσσεται, επιτυγχάνεται η διάγνωση των ατομικών αναγκών και ικανοτήτων του κάθε ανέργου και προσδιορίζεται ο επαγγελματικός στόχος του, παιδαγωγικός γιατί ο άνεργος εκπαιδεύεται σε τεχνικές ένταξης στην αγορά εργασίας και τέλος είναι διαμεσολαβητικός γιατί αποτελεί κρίκο για την σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας ενώ παράλληλα συνδέει το επαγγελματικό προφίλ του ανέργου με το προφίλ της κενής θέσης μιας επιχείρησης, ενός οργανισμού κλπ.

Επίσης παράλληλα με το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και το επαγγελματικό προφίλ που πρέπει να διαθέτει ο εργασιακός σύμβουλος για να παρέχει αποτελεσματικά υπηρεσίες συμβουλευτικής σε ανέργους, επιχειρήσεις και οργανισμούς καταλυτικό ρόλο έχουν τα «μεθοδολογικά εργαλεία» ή αλλιώς οι μέθοδοι προσέγγισης των επωφελούμενων (ομάδες στόχοι).

Ειδικότερα η αναγκαιότητα ύπαρξης σωστών μεθοδολογικών εργαλείων συνιστούν και εξασφαλίζουν την ορθή ανάλυση και αξιοποίηση των πληροφοριών σε όλα τα στάδια της συμβουλευτικής διαδικασίας, την ενίσχυση και καθιέρωση του ρόλου των συμβούλων, την διασφάλιση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης και απασχόλησης, την εμπειριστατωμένη

---

⁸⁶ βλ. www.prosonolotaxos.gr

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
αξιολόγηση των αποτελεσμάτων συμβουλευτικής και την εντατικοποίηση της παρακολούθησης της πορείας επαγγελματικής ένταξης, επανένταξης και εξέλιξης των επωφελούμενων μέσα σε ένα καθεστώς ίσων ευκαιριών για όλους(ΚΕΚ/ΙΝΕ-ΓΣΕΕ 2005: 16).

Τα κύρια στάδια στα οποία χωρίζεται η διαδικασία διερεύνησης και κατασκευής προφίλ του επωφελούμενου είναι έξι(ΚΕΚ/ΙΝΕ-ΓΣΕΕ 2005: 17-18):

α) Υποδοχή και γνωριμία με τον επωφελούμενο. Το στάδιο αυτό αποτελεί το μέσο για εξοικείωση του επωφελούμενου με το σύμβουλο δημιουργώντας ένα φιλικό κλίμα μέσα στο οποίο θα καταγραφούν οι προσδοκίες του επωφελούμενου και θα επακολουθήσει η συμπλήρωση του ατομικού σχεδίου δράσης του(προσδιορισμός προσόντων και δεξιοτήτων).

β) Διάγνωση και συμφωνία(συμβόλαιο) με τον επωφελούμενο. Στο δεύτερο στάδιο πραγματοποιείται μια συζήτηση όπου ο σύμβουλος ακούει με προσοχή το αίτημα του επωφελούμενου και στην συνέχεια ζητάει περιγραφή της επαγγελματικής και βιογραφικής πορείας του ατόμου χρησιμοποιώντας ανοιχτές και άμεσες ερωτήσεις. Τέλος θέτει τους όρους του «συμβολαίου» όπως τήρηση απορρήτου, ισότιμη συμμετοχή και στην συνέχεια εξηγεί την διαδικασία και την πορεία των συναντήσεων που θα επακολουθήσει μέχρι την επίτευξη του αρχικού αιτήματος του επωφελούμενου.

γ) Διερεύνηση και ενίσχυση δεξιοτήτων. Στο παρόν στάδιο ο σύμβουλος ενθαρρύνει τον επωφελούμενο για ενίσχυση της εικόνας του και τον βοηθάει στην ανίχνευση των τυπικών και άτυπων δεξιοτήτων του. Τέλος αφού σκιαγραφηθούν τα ιδιαίτερα προσόντα και ικανότητες του επωφελούμενου εντοπίζονται και οι ουσιαστικές ανάγκες και οι επαγγελματικές του φιλοδοξίες.

δ) Καθορισμός και δόμηση επαγγελματικού σχεδίου. Στο τέταρτο στάδιο μετά

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
από τον εντοπισμό και καταγραφή των δεξιοτήτων και αναγκών ο σύμβουλος προχωράει στην κατασκευή του επαγγελματικού σχεδίου δηλαδή επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς προς υλοποίηση του σχεδίου. Παράλληλα στο στάδιο αυτό οι μέθοδοι και τεχνικές που ακολουθούνται είναι η σύνταξη και κατάθεση βιογραφικού, τρόποι επαφής με εργοδότη, role- playing (παίξιμο ρόλων) για συνέντευξη επιλογής.

ε)Υλοποίηση του επαγγελματικού σχεδίου. Στο στάδιο αυτό ο επωφελούμενος αφού σε πρώτο έχει ξεκαθαρίσει το προφίλ του στην συνέχεια συμμετέχει ενεργητικά στη διαδικασία «προβολής» του εαυτού του και διεκδίκησης απασχόλησης στην αγορά εργασίας.

στ) Follow up (Μεταπαρακολούθηση). Στο τελευταίο αυτό στάδιο ακολουθεί ένα follow up (μεταπαρακολούθηση) που μπορεί να πραγματοποιηθεί με συνάντηση μετά το πέρας των έξι μηνών ή ενός έτους αφού προηγουμένως έχει πραγματοποιηθεί μια σειρά συναντήσεων.

Γενικότερα γίνεται αντιληπτό ότι η αποτελεσματικότητα της συμβουλευτικής στην προώθηση των ανέργων στην αγορά εργασίας είναι αρκετά ενισχυμένη από την έναρξη εφαρμογής του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στην Ελλάδα αλλά η λειτουργικότητα του ίδιου του θεσμού γεννά ερωτήματα. Τέτοιου είδους ερωτήματα είναι πόσο καρποφόρα μπορεί να αποβεί η επαφή συμβούλου- επιχειρηματία; Υπάρχει ένα σύστημα πληροφόρησης που να προωθεί τέτοιου είδους υπηρεσίες; Κατά πόσον το μορφωτικό υπόβαθρο της ομάδας-στόχου ευνοεί στην κατανόηση της σπουδαιότητας της συμβουλευτικής καθοδήγησης; Για το λόγο αυτό στο επόμενο μέρος θα κάνουμε ενδεικτικά μια περιγραφή και καταγραφή των δομών πληροφόρησης και συμβουλευτικής στο Νομό Ρεθύμνου.

3.2. Αποτύπωση υπάρχουσας κατάστασης παροχής προσανατολισμού και συμβουλευτικής στο νομό Ρεθύμνου

Στο νομό Ρεθύμνου ύστερα από στοιχεία που προέκυψαν θα παρουσιαστούν παρακάτω φορείς, υπηρεσίες, ενώσεις, σχολεία και πανεπιστήμια, ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα οποία έχουν ως πεδίο δράσης την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τον πολιτισμό.

Από τα αποτελέσματα του Project του Κέντρου Επαγγελματικής Ανάπτυξης(ΚΕΑ) Ρεθύμνου(2004) εμφανίστηκε ότι στην προσπάθεια καταγραφής της μεταξύ των φορέων σύνδεσης και επικοινωνίας τους εντός του τοπικού πλαισίου του τοπικού δικτύου προσανατολισμού και ενημέρωσης, το πρώτο στοιχείο που έγινε άμεσα αντιληπτό είναι η απουσία της ουσιαστικής μεταξύ τους συνεργασίας, επικοινωνίας και ενημέρωσης. Η έλλειψη μιας σφαιρικής και έγκυρης αντίληψης για το τι διαδραματίζεται σε τοπικό επίπεδο γύρω από τα θεματικά πεδία είναι έντονη. Το γεγονός αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι παρ' όλες τις φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλλονται από όλους τους φορείς για την εξομάλυνση της παρούσας κατάστασης, το πρόβλημα παραμένει και επιτείνεται με την σύγχρονη αύξηση των αναγκών για πληροφόρηση.

Παράλληλα θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΚΕΑ κατά την διάρκεια της διαδικασίας για την συλλογή στοιχείων για την τεκμηρίωση της περιγραφής, δεν αντιμετωπίστηκε καμία δυσκολία στις κατ' ιδίαν επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν στους τοπικούς φορείς. Αντιθέτως, η συνεργασιμότητα που επέδειξαν και ο χρόνος που αφιέρωσαν κάλυψαν όλες τις προσδοκίες. Στα θεματικά επίπεδα όμως που αφορούσαν την έρευνα για τις παράλληλες δράσεις άλλων τοπικών φορέων πάνω σε συγγενή αναφορικά θέματα διαπιστώθηκε η έλλειψη τόσο επίσημης όσο και άτυπης πληροφόρησης.

Επίσης παρόλο που οι φορείς έρχονται σε καθημερινή επαφή εξαιτίας των διαδικασιών που τους δικτυώνουν η μεμονωμένη δραστηριοποίηση και οι σπασμωδικές προσπάθειες των φορέων να επιτελέσουν στο ακέραιο το έργο τους οδηγούν σε αρνητικά αποτελέσματα σε ότι αφορά την διάχυση της πληροφόρησης τόσο μέσα στον επίσημο κρατικό φορέα όσο και στο ευρύ κοινό. Η κοινοποίηση των δράσεων κάθε φορέα αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του ιδίου.

Ειδικότερα ενώ οι φορείς δραστηριοποιούνται έντονα στην καταγραφή και αξιοποίηση των πληροφοριών που συνδέονται με το αντικείμενο αναφοράς τους, χωλαίνουν στην διαχείριση και διασύνδεση της παραπάνω πληροφόρησης προς κάθε ενδιαφερόμενο. Συγκεκριμένα, εάν ένας πολίτης θελήσει να ενημερωθεί για προγράμματα κατάρτισης που λαμβάνουν χώρα στο νομό Ρεθύμνου, θα πρέπει να επισκεφθεί τουλάχιστον δύο δημόσιες υπηρεσίες και τρεις ιδιωτικές. Μόνο έτσι θα μπορέσει να έχει μια ξεκάθαρη αντίληψη γύρω από το θέμα που τον ενδιαφέρει. Η εν λόγω όμως διαδικασία είναι αρκετά επίπονη και χρονοβόρα και για τον λόγο αυτό δεν ακολουθείται από κανέναν. Το αποτέλεσμα θέλει πολλές αξιόλογες προσπάθειες των φορέων να μην τυγχάνουν της αναμενόμενης αποδοχής γιατί ποτέ δεν κοινοποιούνται στον σωστό τόπο και χρόνο καθώς δεν υπάρχει άμεση σύνδεση του φορέα με την ομάδα στόχο στην οποία απευθύνεται.

Από στοιχεία που προέκυψαν από την ανάλυση ερωτηματολογίων σε φορείς συμβουλευτικής του Ρεθύμνου η σπουδαιότητα των στοιχείων έγκειται στο γεγονός ότι αποτελούν τον ήδη υπάρχοντα πυρήνα συμβουλευτικής στο νομό Ρεθύμνου. Η ακριβής και λεπτομερειακή καταγραφή τους βοήθησε στην αποδοτική αξιοποίηση τους.

Ειδικότερα οι τομείς στους οποίους επικεντρώθηκε το project του ΚΕΑ μέσω του δικτύου παροχής συμβουλευτικής και πληροφοριών Synergy Joint Actions καθ'

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
όλη την διαδικασία συλλογής δεδομένων αφορούσαν τα θεματικά αντικείμενα των φορέων, την πηγή πληροφόρησης τους, την ομάδα - στόχο του κάθε φορέα, την μεθοδολογία επεξεργασίας και διαχείρισης πληροφοριών και την καταγραφή των συνεργαζόμενων φορέων.

Έτσι σε γενικότερες γραμμές η έρευνα αυτή της οποίας τα στοιχεία θα παρατεθούν παρακάτω βασίστηκε σε επτά στάδια:

1. Στον εντοπισμό και αποτύπωση των φορέων που διαχειρίζονται την πληροφόρηση για θέματα κατάρτισης, απασχόλησης και συμβουλευτικής.
2. Στην καταγραφή των παρεχόμενων θεματικών αντικειμένων πληροφόρησης.
3. Στην καταγραφή των ομάδων στόχου πληροφόρησης.
4. Στην αποτύπωση της διαδικασίας και μεθοδολογίας της επεξεργασίας και διαχείρισης των πληροφοριών και υπηρεσιών που παρέχονται.
5. Στην καταγραφή των συνεργαζόμενων φορέων.
6. Στον δημιουργία σχεδιαγράμματος ροής πληροφοριών μεταξύ των φορέων και τέλος,
7. Στην εκτίμηση των υπάρχοντων δικτύων, μεθοδολογιών και διαδικασιών της παρεχόμενης συμβουλευτικής.

Σύμφωνα με το πρώτο στάδιο του project οι υπεύθυνοι φορείς πληροφόρησης για θέματα κατάρτισης, απασχόλησης και συμβουλευτικής είναι οι εξής:

1. Τα Γραφεία Διασύνδεσης

Συγκεκριμένα, τα Γραφεία Διασύνδεσης συμπεριλαμβανόμενο και το γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης αποτελούν ένα καινούργιο θεσμό και λαμβάνουν χώρα σε όλα τα ΑΕΙ και ΤΕΙ, και ως κύριο στόχο έχουν την σύνδεση των Α.Ε.Ι και των Τ.Ε.Ι με την κοινωνία. Βασικός σκοπός τους είναι να προσφέρουν

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
στους φοιτητές και στους απόφοιτους πληροφορίες τόσο σε θέματα που αφορούν τη σταδιοδρομία τους όσο και σε θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος για την νεολαία, ώστε η μετάβαση τους από το πανεπιστήμιο στην αγορά εργασίας να είναι αποτελεσματική.

2. Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) Νομού Ρεθύμνης

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ενημερώνουν και πληροφορούν τους πολίτες για θέματα σχετικά με τις συναλλαγές τους με την δημόσια διοίκηση. Επίσης δέχονται αιτήσεις για την διεκπεραίωση υποθέσεων και ειδοποιούν τηλεφωνικά τον ενδιαφερόμενο για την παραλαβή των αιτούμενων εγγράφων από το ΚΕΠ, επικύρωσης Δημοσίων Εγγράφων ενώ τέλος ενημερώνουν σε καθημερινά βάση τους πολίτες για προκηρύξεις του ΑΣΕΠ στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στο νομό Ρεθύμνου ειδικότερα.

3. Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων (ΣΣΝ) Νομού Ρεθύμνης

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων του νομού Ρεθύμνης προσφέρει κυρίως συμβουλευτική σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς που προσέρχονται αυτοβούλως ή παραπέμπονται ή συνοδεύονται από ευαισθητοποιημένους φίλους ή συγγενείς, καθώς και συμβάλλει στην επιμόρφωση των καθηγητών. Το πλαίσιο λειτουργίας του ΣΣΝ είναι: α) η σταθερή συνεργασία ψυχολόγου με σχολεία, β) η παρέμβαση στην κρίση, γ) η έγκαιρη διάγνωση και δ) το ευέλικτο δίκτυο συνεργασίας.

4. Εργατικό Κέντρο Ρεθύμνου

Τα Ελληνικά Εργατικά Κέντρα συστήθηκαν για να ενώσουν τις τοπικές οργανώσεις των εργαζομένων, με σκοπό την προστασία των οικονομικών, επαγγελματικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών τους. Με βάση αυτά τα

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου επαγγελματικά και κοινωνικά συμφέροντα, τα στελέχη των Εργατικών Κέντρων
αγωνίζονται για καλύτερες αμοιβές και συνθήκες ζωής και εργασία

5. Το Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ) του Νομού Ρεθύμνης

Συγκεκριμένα το Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού του Νομού Ρεθύμνης παρέχει πληροφόρηση σε θέματα συμβουλευτικής, κατάρτισης, επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και σε θέματα που αφορούν τις σπουδές και την αγορά εργασίας για τα οποία διαθέτει και προσφέρει ενημερωτικό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Το κέντρο στελεχώνεται κυρίως από εκπαιδευτικούς εξειδικευμένους στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, καθώς και από εκπαιδευτικούς εξειδικευμένους στην Τεκμηρίωση και στην Πληροφόρηση.

6. Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου

Ο Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου μεριμνά για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, την διευκόλυνση της επαφής μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, καθώς και για τις διάφορες παροχές, όπως τη με προϋποθέσεις επιδότηση ανέργων, τη συμπλήρωση των επιδομάτων κύησης και μητρότητας που παρέχει το ΙΚΑ κλπ.

7. Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας

Οι Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας αποτελούν δίκτυο δομών παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και υποστήριξης για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Οι κύριοι στόχοι των θυρίδων αυτών είναι η δημιουργία επιχειρηματικής κουλτούρας στους νέους μέσα από διαδικασίες ενημέρωσης και παροχής συμβουλευτικών

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου υπηρεσιών, καθώς και η ενθάρρυνση των νέων να στραφούν προς την επιχειρηματικότητα και την αυτοαπασχόληση.

Οι επιμέρους στόχοι των θυρίδων είναι η ενημέρωση των μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών σε θέματα επιχειρηματικότητας με σκοπό την ενίσχυση του επιχειρηματικού τους πνεύματος και την ενθάρρυνση τους προς την απασχόληση, η πληροφόρηση και ενημέρωση των νέων για το επιχειρηματικό γίνεσθαι, η υποστήριξη των ενδιαφερόμενων, σε επίπεδο επεξήγησης επιχειρηματικών όρων και εννοιών, με στόχο την κατανόηση από τους υποστηριζόμενους του σύγχρονου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η ενθάρρυνση και καθοδήγηση των νέων για την επιτυχή αντιμετώπιση των προβλημάτων που πιθανόν θα συναντήσουν στο ξεκίνημα της επιχειρηματικής τους προσπάθειας, η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την ενίσχυση της βιωσιμότητας και την περαιτέρω εξέλιξη νέων επιχειρήσεων που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο ανάπτυξής τους, η συνεργασία με δημόσιους και τοπικούς φορείς επιχειρηματικότητας (Υπουργεία, Επιμελητήρια, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σύνδεσμοι κτλ) για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών προς τους ενδιαφερόμενους και τέλος η ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών μέσω της διοργάνωσης εκδηλώσεων, ομιλιών, εργαστηρίων και συνεδρίων πάνω σε θέματα νεανικής επιχειρηματικότητας.

8. Γραφείο σύνδεσης με την αγορά εργασίας και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Το «Γραφείο σύνδεσης με την αγορά εργασίας και επαγγελματικού προσανατολισμού» δραστηριοποιείται στα πλαίσια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κύριο στόχο έχει την ενημέρωση και συμβουλευτική των μαθητών για τις επαγγελματικές τους επιλογές.

Στο δεύτερο στάδιο της παρούσας έρευνας τα ειδικότερα θεματικά αντικείμενα πληροφόρησης που αφορούν τον κάθε φορέα παρουσιάζονται ξεχωριστά. Ειδικότερα, τα Γραφεία Διασύνδεσης ως κύρια θεματικά αντικείμενα έχουν την κατάρτιση, την συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την προώθηση στην απασχόληση. Τα ΚΕΠ του Δήμου και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου έχουν ως κύρια θεματικά αντικείμενα την προώθηση στην απασχόληση, την συμβουλευτική, επικυρώσεις και διεκπεραίωση δημοσίων υποθέσεων. Επίσης ο Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων (ΣΣΝ) Νομού Ρεθύμνης ως έχει κύρια θεματικά αντικείμενα την συμβουλευτική, την κοινωνική πρόνοια και την επιμόρφωση των καθηγητών.

Το Εργατικό Κέντρο Ρεθύμνου ασχολείται κυρίως με την συμβουλευτική, την προώθηση στην απασχόληση, την Κοινωνική Πρόνοια και έμμεσα με την κατάρτιση. Το Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ) έχει ως κύρια θεματικά αντικείμενα την κατάρτιση, την συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, τις σπουδές και την αγορά εργασίας. Τα Κέντρα προώθησης απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου ασχολούνται κυρίως με την κατάρτιση, την συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την αγορά εργασίας και τις παροχές.

Παράλληλα οι Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας έχουν ως κύρια θεματικά αντικείμενα την κατάρτιση, την συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την αγορά εργασίας, τις παροχές και την ευαισθητοποίηση σε θέματα νεανικής επιχειρηματικότητας. Τέλος το Γραφείο Σύνδεσης της Αγοράς Εργασίας και του επαγγελματικού προσανατολισμού ασχολείται με την προώθηση στην απασχόληση, την συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την πρακτική άσκηση.

δηλαδή τα άτομα στα οποία απευθύνονται οι φορείς είναι οι εξής:

- Τα Γραφεία Διασύνδεσης απευθύνονται σε όλους του φοιτητές και απόφοιτους του Πανεπιστημίου συμβάλλοντας καθοριστικά στο σημαντικό πρώτο βήμα προς την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Στις επιχειρήσεις, με στόχο την ευαισθητοποίηση ως προς την πληροφόρηση για θέσεις εργασίας που αφορούν αποφοίτους ΑΕΙ και ΤΕΙ.
- Τα ΚΕΠ Ρεθύμνου απευθύνονται σε όλες τις ομάδες πολιτών.
- Ο Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων Ρεθύμνου (ΣΣΝ) απευθύνεται σε εργαζόμενους, ανέργους, επιχειρήσεις.
- Το Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ) απευθύνεται σε μαθητές, σε υποψήφιους για τα ΑΕΙ, Τ.Ε.Ι., Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), Προγράμματα Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ), καθώς και σε γονείς αλλά και σε καθηγητές που εφαρμόζουν τον ΣΕΠ στα σχολεία τους.
- Τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. απευθύνεται σε ανέργους, επιχειρήσεις και εργοδότες.
- Οι Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας απευθύνονται σε τρεις ομάδες στόχους. Ειδικότερα, σε νέες και νέους ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου, οι οποίοι στα πλαίσια της αυτοαπασχόλησής ενδιαφέρονται και επιθυμούν να προχωρήσουν στην έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε όλους τους τομείς της οικονομίας (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή), σε νέες και νέους επιχειρηματίες, οι οποίοι ήδη λειτουργούν τη δική τους επιχείρηση και αντιμετωπίζουν προβλήματα που εμπίπτουν στο πεδίο λειτουργίας των Θυρίδων ή απλά επιθυμούν την αναδιοργάνωση της επιχείρησής τους και τέλος σε σπουδαστές ΤΕΕ, φοιτητές Τ.Ε.Ι. - ΑΕΙ, οι οποίοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον ως προς την αυτοαπασχόληση και επιθυμούν να αναπτύξουν

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου επιχειρηματικό πνεύμα και μια ολοκληρωμένη άποψη για το επιχειρηματικό γίνεσθαι.

➤ Τέλος, το γραφείο σύνδεσης με την αγορά εργασίας και τον επαγγελματικό προσανατολισμό απευθύνεται σε μαθητές ΤΕΕ, μαθητές γυμνασίων και αποφοίτους ΤΕΕ.

Επίσης στο τέταρτο στάδιο της έρευνας αναφορικά με την αποτύπωση της διαδικασίας και μεθοδολογίας της επεξεργασίας και διαχείρισης των πληροφοριών και υπηρεσιών από τους φορείς το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης παρέχει πληροφορίες για μεταπτυχιακές σπουδές των φοιτητών και αποφοίτων στην Ελλάδα αλλά και στις χώρες του εξωτερικού. Επίσης τηρείται αρχείο Οδηγών Σπουδών Ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων και παρέχονται πληροφορίες για υποτροφίες και κληροδοτήματα από το υπουργείο Εθνικής Παιδείας, το I.K.Y, ιδρύματα και Πανεπιστήμια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς και πληροφορίες για τις ανάγκες στο Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα. Τέλος, διατηρεί αρχείο για τις προκηρύξεις των κενών θέσεων και για τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά εργασίας.

Παράλληλα ενημερώνει τους φοιτητές και απόφοιτους για σεμινάρια εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) και ευκαιρίες επαγγελματικής κατάρτισης στον Καναδά. Διοργανώνει εκδηλώσεις όπως ομιλίες, παρουσιάσεις, σεμινάρια και «ΗΜΕΡΕΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ» με στόχο την ενημέρωση των φοιτητών και αποφοίτων για τις επαγγελματικές τους προοπτικές, Αναπτύσσει ιστοσελίδα (web page) που έχει σχεδιαστεί για να διευκολύνει την αναζήτηση των πληροφοριών και να συμβάλει στην καλύτερη δυνατή κωδικοποίηση τους. Διεξάγει έρευνες για τις σπουδές και την επαγγελματική πορεία των πτυχιούχων του Πανεπιστημίου Κρήτης, και για το προφίλ των επιχειρήσεων οργανισμών και τα

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
χαρακτηριστικά της ζήτησής τους για νέο επιστημονικό δυναμικό. Τέλος διαθέτει Η/Υ στους φοιτητές και αποφοίτους, για να ανατρέχουν στο διαδίκτυο σε χρήσιμες διευθύνσεις που τους παρέχει το γραφείο.

Παράλληλα τα ΚΕΠ ενημερώνουν και πληροφορούν τους πολίτες για θέματα σχετικά με τις συναλλαγές τους με την δημόσια διοίκηση δέχονται αιτήσεις για την διεκπεραίωση υποθέσεων και ειδοποιεί τηλεφωνικά τον ενδιαφερόμενο για την παραλαβή των αιτούμενων εγγράφων από τα ΚΕΠ και επικυρώνουν δημόσια έγγραφα, το γνήσιο της υπογραφής, λαμβάνουν παράβολων Δημοσίου και χαρτόσημα και δίνουν έντυπο υλικό σε άτομα που αναζητούν θέσεις εργασίας (προκηρύξεις, έντυπα αιτήσεων κα).

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων Ρεθύμνου (ΣΣΝ) παρέχει κάποιες συγκεκριμένες υπηρεσίες όπως Συμβουλευτική σε μαθητές στο χώρο του σχολείου Βιοματικές ασκήσεις με μαθητές Β' και Γ' Λυκείου, στήριξη Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση, δημιουργία και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και συμμετοχή ψυχολόγου σε παιδαγωγικές συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, ευαισθητοποίηση με ομιλίες, ημερίδες και δημόσιες συζητήσεις σε συνεργασία με υπηρεσίες και φορείς, ατομική και οικογενειακή συμβουλευτική, Λειτουργία σχολής γονέων στο σχολείο (στα επαρχιακά σχολεία), επιμόρφωση εκπαιδευτικών, σεμινάρια για καθηγητές που εφαρμόζουν Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας Επιμορφωτικές συναντήσεις με εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε θέματα επιλογής τους και Συμβουλευτική σε εκπαιδευτικούς ομαδική και ατομική.

Το Εργατικό Κέντρο Ρεθύμνου προσφέρει υπηρεσίες που αφορούν τη συνένωση των επαγγελματικών σωματείων των εργατών και υπαλλήλων με σκοπό την προστασία των ηθικών, επαγγελματικών, ασφαλιστικών, οικονομικών και

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
κοινωνικών συμφερόντων των μελών τους, την υποβοήθηση της επαγγελματικής-συνδικαλιστικής κατάρτισης της εργατικής μόρφωσης και μέριμνας για την επέκταση της εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας και την επίβλεψη της εφαρμογής της. Παράλληλα ασχολούνται με την παρακολούθηση των τοπικών και κοινωνικών ζητημάτων, την ενιαία κατεύθυνση των αγώνων των εργαζομένων προς επίλυση των ζητημάτων αυτών καθώς και την υποβοήθηση των σωματείων της δύναμής τους στην διεξαγωγή των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Το ΚΕΣΥΠ παρέχει συμβουλευτική στήριξη στους μαθητές με σκοπό την λήψη των καλύτερων δυνατών αποφάσεων για το μέλλον τους, πληροφόρηση σχετικά με τις σπουδές, τα επαγγέλματα και την αγορά εργασίας και στήριξη των καθηγητών που εφαρμόζουν τον ΣΕΠ στα σχολεία. Τέλος, οργανώνει ενημερωτικές συγκεντρώσεις για γονείς και μαθητές σε θέματα σχετικά με τις σπουδές και την επαγγελματική αποκατάσταση, καθώς και επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες για τους καθηγητές που εφαρμόζουν τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

Το Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου υλοποιεί ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας, προγράμματα απασχόλησης (Επιχορήγηση επιχειρήσεων για δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας, Επιχορήγηση Νέων Ελευθέρων Επαγγελματιών, EURES κλπ), επιδόματα ασφάλισης (Ανεργίας, Οικογενειακό, Οικοδομικό κλπ), προγράμματα απασχόλησης Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, προγράμματα εκπαίδευσης προσωπικού ιδιωτικών επιχειρήσεων, επαγγελματικό προσανατολισμό. Σε επίπεδο συμβουλευτικής καταλυτικό ρόλο διαδραματίζουν οι εργασιακοί σύμβουλοι οι οποίοι αποτελούν τους κεντρικούς συνδέσμους μεταξύ των ανέργων και της τοπικής αγοράς εργασίας.

υπηρεσίες επιχειρηματικής κουλτούρας, όπου η προσφερόμενη βοήθεια εστιάζεται σε επίπεδο ενημέρωσης και πληροφόρησης και υπηρεσίες επιχειρηματικότητας, όπου οι υποστηριζόμενοι νέοι επιχειρηματίες λαμβάνουν βοήθεια με τη μορφή της συμβουλευτικής παρακολούθησης και υποστήριξης της πορείας και της εξέλιξης της επιχείρησης. Ειδικότερα αναφορικά με τις υπηρεσίες επιχειρηματικότητας η συνεργασία υποστηριζόμενων με τις Θυρίδες Ν.Ε. περνά από τρεις (3) φάσεις:

- **Στην πρώτη φάση**, της ενημέρωσης, ο σύμβουλος ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για τις θυρίδες, το έργο και τις υπηρεσίες που αυτές παρέχουν, καθώς και για τη βοήθεια που θα προσφερθεί ενώ παράλληλα γίνεται και καταγραφή των στοιχείων του ενδιαφερόμενου.
- **Στη δεύτερη φάση**, της υποστήριξης πραγματοποιείται καταγραφή της επιχειρηματικής ιδέας του ενδιαφερόμενου ενώ ταυτόχρονα παρέχεται υποστήριξη στην αποτύπωση της επιχειρηματικής του ιδέας και καθοδήγηση του ενδιαφερόμενου στη ανάπτυξη του επιχειρηματικού του σχεδίου (Business Plan) και υλοποίηση της επιχειρηματικής του ιδέας.
- **Στην τρίτη φάση**, της παρακολούθησης και μετά την δημιουργία της νέας επιχείρησης, ο σύμβουλος συνεχίζει να παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση εφόσον του ζητηθεί, γεγονός σημαντικό για την ενίσχυση της βιωσιμότητας και την περαιτέρω ανάπτυξη της νέας επιχειρηματικής προσπάθειας.

Τέλος, το γραφείο σύνδεσης συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού αντλεί πληροφορίες από διάφορες τοπικές έρευνες που διεξάγει είτε σε συνεργασία με εσωτερικούς φορείς, είτε μέσω εξωτερικών συνεργατών και από τις κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ.

Στο πέμπτο στάδιο της έρευνας καταγράφηκαν οι εξωτερικοί φορείς με τους οποίους συνεργάζονται οι δομές. Ειδικότερα, το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης έδειξε ότι συνεργάζεται με Πανεπιστήμια του εξωτερικού, Πανεπιστήμια και του εσωτερικού, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Επιχειρήσεις. Τα ΚΕΠ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του Δήμου Ρεθύμνου συνεργάζονται με όλες τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας του Νομού. Ο Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων(ΣΣΝ) συνεργάζεται με φορείς όπως το Ψυχιατρικό Τμήμα του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Ρεθύμνου, το Ιατρείο Δυσλεξίας του ΠΕ.ΠΑ.Γ.Ν.Η., το Κέντρο Πρόληψης Ρεθύμνου και το ΚΕΣΥΠ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το Εργατικό Κέντρο Ρεθύμνου συνεργάζεται με: ΓΣΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Ο.Α.Ε.Δ., ΚΕΠΕΑ.

Το ΚΕΣΥΠ Ρεθύμνου συνδέεται με: το Υπουργείο Παιδείας, (ΥΠΕΠΘ), τη βάση δεδομένων του Εθνικού Πληροφόρησης (ΕΚΕΠ), το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, (ΠΙ) διαδίκτυο τα 200 γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Επίσης συνεργάζεται και με την Τοπική Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου, με κοινωνικούς, εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς φορείς της περιοχής. Ο Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου συνεργάζεται με όλους τους φορείς απασχόλησης (ιδιωτικούς και δημόσιους) σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Οι Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας Ρεθύμνου συνεργάζονται με το Ι.Κ.Α. Ρεθύμνου, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.), τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου (Γ.Γ.ΕΜΠ.), το Υπουργείο Ανάπτυξης, την εταιρεία E-business Forum και τη εταιρεία E-Business W@tch, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κέντρων Πληροφοριών για Επιχειρήσεις, κα.τον Ο.Α.Ε.Δ., το Δήμο Ρεθύμνου, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου κα. Τέλος, το γραφείο σύνδεσης αγοράς εργασίας και επαγγελματικού προσανατολισμού

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
συνεργάζεται με τους δημόσιους φορείς όπως το ΚΕΣΥΠ, η ΕΒΕ και ο Ο.Α.Ε.Δ. αλλά και με πληθώρα ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Στο έκτο στάδιο της έρευνας έγινε διαγραμματικά παρουσίαση της ροής πληροφοριών μεταξύ των φορέων, ενώ στο τελευταίο στάδιο(έβδομο στάδιο) έγινε εκτίμηση των αποτελεσμάτων που των ήδη υπάρχοντων μεθόδων και διαδικασιών που ακολουθούνται για την παροχή πληροφόρησης και συμβουλευτικής από τις υπηρεσίες. Κατά το έκτο θα πρέπει να στάδιο θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο στόχος του σχεδιαγράμματος είναι η αποτύπωση σύντομης και σαφής εικόνας των τοπικών φορέων και της μεταξύ τους συνεργασίας.

Γενικότερα αυτό που γίνεται αντιληπτό ότι ο μόνος φορέας ο οποίος τυπικά τουλάχιστον συνεργάζεται με όλους στους υπόλοιπους τοπικούς φορείς είναι ο Ο.Α.Ε.Δ. Ρεθύμνου. Παράλληλα, ένας ακόμη φορέας που εμφανίζεται να έχει αναπτύξει ένα μικρό τοπικό δίκτυο επικοινωνίας είναι το Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ).

Αντίθετα, φορείς όπως τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών συνεργάζονται με το Εργατικό Κέντρο και τον Ο.Α.Ε.Δ., για παροχή πληροφοριών, αλλά δεν υπάρχει επικοινωνία με άλλους φορείς, οι οποίοι παρουσιάζουν πιο εξειδικευμένο αντικείμενο υπηρεσιών. Οι δύο επίσημοι φορείς της απασχόλησης (Ο.Α.Ε.Δ. και Εργατικό Κέντρο) συνεργάζονται μεταξύ τους και σε τυπικό τουλάχιστον επίπεδο με αρκετούς από τους λοιπούς φορείς.

Το γενικότερο συμπέρασμα που μας οδηγεί η παρούσα έρευνα και που ουσιαστικά αποτελεί το βασικό στοιχείο που θα δώσει μια σφαιρική εικόνα για την αποτύπωση και αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης των δομών και φορέων στο Νομό Ρεθύμνου σε θέματα συμβουλευτικής είναι ότι ήδη υπάρχει μια άτυπη μορφή πληροφόρησης και συνεργασίας. Επίσης, Σε ορισμένες των περιπτώσεων η

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
συνεργασία αυτή επιβάλλεται από την συγγένεια των υπηρεσιών που προσφέρουν οι διάφοροι φορείς, ενώ κοινό σημείο αναφοράς αποτελούν και τα ανώτερα δημόσια κλιμάκια στα οποία εντάσσονται. Συγκεκριμένα οι υπηρεσίες των φορέων έχουν σαν κύριο άξονα δραστηριοποίησης τους την συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Γενικότερα είναι εμφανές ότι οι εφαρμογές που λαμβάνουν χώρα εντός του πλαισίου αυτού είναι ποικίλες και ποικιλόμορφες.

Συγκεκριμένα η συνεργασία μεταξύ των πρωτογενών φορέων είναι ένα ενθαρρυντικό μεν στοιχείο, αλλά δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως πανάκεια. Τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον ο αριθμός των φορέων που θα απασχολούνται στον τομέα της συμβουλευτικής και πληροφόρησης θα μεγαλώνει καθώς αυξάνονται οι απαιτήσεις του κοινωνικού συνόλου. Η πολιτεία στην προσπάθειά της να μεριμνήσει εκ των προτέρων πάνω σε αυτό το θέμα προσπαθεί να δραστηριοποιήσει τους φορείς με τέτοιο τρόπο ώστε η ενημέρωση και η συνεργασία να αποτελούν τον συνδεδετικό κρίκο οποιασδήποτε δραστηριότητας. Ειδικότερα αυτό που γίνεται αντιληπτό είναι ότι σήμερα το πρώτο βήμα έχει ήδη γίνει ενώ παράλληλα το σημείο το οποίο είναι δύσκολο και ταυτόχρονα αμφίβολο είναι η μεθοδολογία του μέλλοντος.

Η μεθοδολογία της μεμονωμένης και ατομικής αντιμετώπισης των περιπτώσεων δεν οδηγεί σε ένα συνολικό αποτέλεσμα. Η μέχρι σήμερα πάγια τακτική των υπηρεσιών είναι να προσφέρουν ενημέρωση μέσω της προσωπικής επαφής και της ατομικής παρέμβασης. Με τον τρόπο αυτό προσφέρεται η μέγιστη βοήθεια σε όσους την ζητήσουν, αλλά ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού παραμένει ανενημέρωτο ως προς τα δρώμενα και τις υπηρεσίες που του προσφέρονται και κατά συνέπεια μπορεί να εκμεταλλευτεί.

Επιπλέον η καταβολή η προσωπικού χρόνου που απαιτείται αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα ενώ ταυτόχρονα δεν απουσιάζουν οι περιπτώσεις που

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές, διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου
κάποιος ενδιαφερόμενος θα πρέπει να επισκεφθεί πάνω από δύο υπηρεσίες προκειμένου να συγκεντρώσει όλα τα στοιχεία που χρειάζονται. Οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που ακολουθούνται από τους δημόσιους φορείς και η οροθέτηση των υπηρεσιών που επιτρέπεται να παρέχουν κάτω από ορισμένη μεθοδολογία και προσέγγιση, αποτρέπουν την ελεύθερη ανταλλαγή πληροφοριών και καθιστούν το εν λόγω σύστημα δυσκίνητο και αναποτελεσματικό.

Συμπερασματικά μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αυτό που θα πρέπει να απασχολήσει τους δημόσιους φορείς είναι το περιεχόμενο της πληροφόρησης η οποία παρέχεται. Η επαφή και συνεργασία με ανώτερους φορείς τους δημοσίου, όπως είναι τα υπουργεία, αφενός προσφέρει στις τοπικές υπηρεσίες την πλέον πρόσφατη ενημέρωση για τις τρέχουσες εξελίξεις, αφετέρου τις δρομολογεί σε έναν κοινό άξονα λειτουργικότητας. Επομένως εκείνο που αξίζει να μελετηθεί είναι το γίνεσθαι των τοπικών πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων. Ο τρόπος κοινοποίησης τους αφορά την πεπατημένη οδό της τοπικής ενημέρωσης μέσω του τοπικού τύπου και των προσωπικών προσκλήσεων για τις εκάστοτε εκδηλώσεις. Τέλος το ερώτημα προς αναζήτηση είναι να μπορεί να υπάρξει στο μέλλον επαρκής ενημέρωση προς πάσα ενδιαφερόμενο καθώς η τοπική έρευνα έδειξε ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει στον επιθυμητό βαθμό. Στην παρούσα κατάσταση κάτι τέτοιο δύναται να επιτευχθεί με την ουσιαστική συνεργασία όλων των φορέων και την μεταξύ τους καθημερινή επικοινωνία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοπτικά έχοντας μια γενική θεώρηση του τρόπου λειτουργίας των δομών κατάρτισης, συμβουλευτικής και απασχόλησης διαπιστώνουμε ότι η αποτελεσματικότητα των δομών είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τις δημόσιες πολιτικές της εκάστοτε χώρας ή της εκάστοτε κυβέρνησης η ειδικότερα στην περίπτωση του Ρεθύμνου με τις πολιτικές που εφαρμόζουν οι τοπικοί φορείς. Σε επίπεδο Ευρώπης η Ελλάδα θεωρείται μια βραχυπρόθεσμα προσαρμοσμένη χώρα στις πολιτικές που προτάσσει η κοινή πορεία των χωρών όμως αναμφισβήτητα τα πρώτα βήματα έχουν γίνει.

Επίσης γίνεται αντιληπτό ότι η ανεργία και η απασχόληση δεν συνδέονται αποκλειστικά με τις δεξιότητες και τα ιδιαίτερα προσόντα του κάθε ατόμου αλλά κινούνται και διαμορφώνονται με βάση τις οικονομικές φάσεις από τις οποίες διέρχεται η Ελλάδα.

Παράλληλα τα ποσοστά απασχόλησης σε τοπικές κοινωνίες συνδέονται με την δημιουργία του καθεστώτος των λεγόμενων «πελατειακών σχέσεων» και δικτύων μεταξύ φορέων-πολιτών. Είναι σύνηθες φαινόμενο τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης να γίνονται περιζήτητα και δυσεύρετα αφού ο αριθμός καταρτιζομένων είναι περιορισμένος και συνήθως προωθούνται αυτοί που έχουν τα «πολιτικά μέσα». Ο Νίκος Μουζέλης σε άρθρο του στην Ελευθεροτυπία μιλώντας για το καθεστώς των προσλήψεων στην Ελλάδα επισημαίνει ότι *οι πολίτες άνεργοι είναι η μπάλα στα πόδια του κομματικού φούτμπολ που διεξάγεται μεταξύ των δύο μεγάλων κομμάτων*. Όσον αφορά τα προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας(stage) ο τύπος τα κατακρίνει γιατί η εξασφάλιση μιας θέσης σε αυτά συνδέεται με τις ψηφοθηρικές τάσεις της εκάστοτε κυβέρνησης.

πολλές φορές εμπόδιο στην εξέλιξη και διεξαγωγή των πολιτικών κατάρτισης. Το θέμα της ολοκλήρωσης των ενεργητικών πολιτικών εξαρτάται άμεσα από τους σκοπούς που καλούνται να εξυπηρετήσουν, εκείνους δηλ της αύξησης της απασχόλησης ή τους πιο εξειδικευμένους της αντιμετώπισης της ανεργίας, και τον βαθμό συνεργασίας που αναπτύσσουν μεταξύ τους. Στην περίπτωση της κατάρτισης η ανάγκη αύξησης της συνέργιας παρουσιάζεται σε στενή διασύνδεση με τις πολιτικές σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας(Γράβαρης, Παδόγαυμβρος 2005).

Τέλος ο θεσμός της συμβουλευτικής ενώ κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός για την σύζευξη προσφοράς και συζήτησης και αποτελεί διάυλο από την αεργία στην εργασία γιατί δεν ενθαρρύνεται ιδιαίτερα στην Ελλάδα και ειδικότερα σε μικρότερες τοπικές κοινωνίες(όπως στην περίπτωση του Ρεθύμνου). Οι λόγοι για την κατάσταση αυτή ποικίλουν και όπως επισήμανα παραπάνω η έλλειψη ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ των φορέων, η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης, το μορφωτικό επίπεδο εκείνων για τους οποίους προορίζεται αποτελούν τροχοπέδη στην εξέλιξη του θεσμού γενικότερα.

Οι ενεργητικές πολιτικές για την απασχόληση έχουν την ισχύ να επηρεάσουν την βιοτική τροχιά των νέων και συντελέσουν στην σωστή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, ενώ παράλληλα μπορούν να εφαρμοστούν σωστά και να ολοκληρωθούν υπό ορισμένες προϋποθέσεις όπως:

- Δημιουργία ενός Ενιαίου Συστήματος Πληροφόρησης με την παράλληλη δημιουργία παρατηρητηρίων και ενίσχυση προώθησης του έργου τους σε τοπικές κοινωνίες.

- Ανάπτυξη και αύξηση Γραφείων Ευρέσεως Προσωρινής Εργασίας(όπως εφαρμόζεται στο καθεστώς της αγοράς εργασίας της Γερμανίας).
- Δημιουργία περισσότερων Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία πελατειακών δικτύων εντός του συστήματος της αγοράς εργασίας καθώς και των τοπικών αγορών εργασίας.
- Ενίσχυση του θεσμού της επιχειρηματικότητας με αντίστοιχη παροχή οικονομικών κινήτρων σε ανέργους και νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας επιχειρηματιών.
- Η προώθηση της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών έτσι ώστε να αποφεύγονται οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που δυσχεραίνουν το έργο των φορέων και δομών.
- Τέλος η δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας από πλευράς κράτους και ιδιωτικών φορέων με βάση τις ανάγκες της κάθε τοπικής κοινωνίας και αποσύνδεση του θεσμού της απασχόλησης με τις πολιτικές γραμμές της εκάστοτε κυβέρνησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

- Βλασσόπουλος Μ. (2005), Μεθοδολογία και Προσδιορισμός του Επαγγελματικού Προφίλ του «Συμβούλου Απασχόλησης», Αθήνα: Α.Σ. E-QUALITY.
- Γράβαρης Δ., Παδόγανμβρος (2005). , Οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ως εργαλείο καταπολέμησης της ανεργίας: Θεσμικό πλαίσιο και ανάλυση της πολιτικής» ΙΝΕ / ΓΣΕΕ, Αθήνα.
- Γράβαρης, Δ (2003). Η σχέση ενεργητικών και παθητικών πολιτικών απασχόλησης στο εσωτερικό της συνολικής κρατικής παρέμβασης στην αγορά εργασίας: Θεωρητικό Πλαίσιο και Εμπειρικά Παραδείγματα» στο Δ. Βενιέρης& Θ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Δημητρόπουλος Ε, (1994) (λεξικό ορολογίας) στο Συμβουλευτική Μέθοδος Πρακτικής Προσέγγισης, Α.Ε.. Ivey, Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.
- Δημητροπούλου Β. (1990), Κατάρτιση κατά την Εργασία, στο Παιδαγωγική Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια, Λεξικό, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα στο Κωτσίκης Κωτσίκης Β. (2000), Εισαγωγή στην Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση: Συστήματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Αθηνά: Έλλην-Γ. Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.

-
- Κασσωτάκης Μ. (2002), Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Θεωρία και Πράξη, Αθήνα: Τυπωθητώ- Γιώργος Δαρδανός.
  - Κωτσίκης Β. (2000), Εισαγωγή στην Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση: Συστήματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Αθήνα: Έλλην-Γ. Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
  - Μαρκοπούλου Ι., (1990), Ενδοεπιχειρησιακή Εκπαίδευση, στο Παιδαγωγική Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια, Λεξικό, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα στο Κωτσίκης Β. (2000), Εισαγωγή στην Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση: Συστήματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Αθήνα: Έλλην-Γ. Πατρίκιος & ΣΙΑ Ε.Ε.
  - Παπαδάκης Ν. (2005β), Μεταξύ Δυνητικότητας & Αναγκαιότητας: Όψεις του πλαισίου των Πολιτικών Απασχόλησης στην Ελλάδα. Αθήνα:Α.Σ. E-QUALITY.
  - Παπαδάκης Ν. (2006), Προς την «Κοινωνία των Δεξιοτήτων». Αθήνα-Κομοτηνή: Σάκκουλας.
  - Ταλιαδώρου Α. (2005), Προφίλ Επωφελούμενου των υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης και απασχόλησης: Μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο πλαίσιο του Συστήματος Ποιότητας, Αθήνα:Α.Σ. E-QUALITY.
  - Τσιώλης Γ. (2005), Προς μια νέα ηθική της εργασίας;, Αθήνα: E-QUALITY.
  - Ωρολογιά, Α. (2002), Ευρωπαϊκή στρατηγική για την Απασχόληση. Συνοπτική Παρουσίαση σελ. 56, στο Παπαδάκης Ν. (2005), Προς «Την Κοινωνία των Δεξιοτήτων», Αθήνα-Κομοτηνή.

Ξενόγλωσσα Βιβλιογραφία

- Günther S. (1998), Transitional Labour Markets:A New European Employment Strategy, October, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung.
- Kemmerling A., Bruttel O. (2005), New Politics in German Labour Market Policy? The Implications of the Recent Hartz Reforms for the German Welfare State, February, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung.
- OECD(1998), Thematic Review: The transition from initial education to working life, Interim comparative report.

Νόμοι Από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και Υπουργικές Αποφάσεις

N. 309/1976

N. 1566/1985

N.1822/1990

N. 2009/1992

N. 2190/1994

N. 2224/1994

N. 2525/1997

N. 2638/1998

N. 2640/1998

N. 2956/2001

N. 3202/2003

N. 3242/2004

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1998), ΕΣΔΑ 1998.
Αθήνα:Μάρτιος 1998.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1999), ΕΣΔΑ 1999.
Αθήνα:Μάιος 1999.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2000), ΕΣΔΑ 2000.
Αθήνα:Μάιος 2000.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2001), ΕΣΔΑ 2001.
Αθήνα:Απρίλιος 2001.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2002), ΕΣΔΑ 2002.
Αθήνα:Μάιος 2002.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2003), ΕΣΔΑ 2003.
Αθήνα:Σεπτέμβριος 2003.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2004), ΕΣΔΑ 2004.
Αθήνα:Σεπτέμβριος 2004.

Υπουργικές Αποφάσεις

Κ. Υ. Α 73102/715/1988

Απόφαση Ν. Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου 4/07/02/1995

Κ. Υ. Α Ζ/1802/06/02/1996

Κ. Υ. Α 19197/1483/(25/08/1997)

Απόφαση Ν. Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου 4923/19/06/1998

Κ. Υ. Α. 487/2000

Κ. Υ. Α. 130272/03/04/2003

Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης 583/22/07/2003

Μελέτες -Έρευνες - Εκθέσεις

- ♦ Έρευνα Καταρτιζόμενων μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος ««Εφαρμογές και πρακτικές τήρησης λογιστικών βιβλίων, λογαριασμών και τιμολόγησης με χρήση Η/Υ» και «Αυτοματισμός Γραφείου με τη Χρήση Η/Υ» από το ΚΕΚΑΝΑΡ-ΝΕΛΕ ΡΕΘΥΜΝΗΣ., Ρέθυμνο: Μάρτιος (2006).
- ♦ Έκθεση από την Π.Α.Ε.Π. Πληροφορική-Ερευνητική Πληροφορική Α.Ε. με θέμα: «Έκθεση Παρουσίασης και Αποτίμησης Αποτελεσμάτων Προγραμμάτων Stage(O.A.E.Δ. 2002).», Αθήνα: Μάρτιος (2004).
- ♦ Project του Synergy Info Point Joint Actions του «Κέντρου Επαγγελματικής Ανάπτυξης Ρεθύμνου» με θέμα: Δίκτυα προσανατολισμού & ενημέρωσης-Αποτύπωση υπάρχουσας κατάστασης στην Ελλάδα & το Ρέθυμνο, Ρέθυμνο: 2004. και Project του Synergy Info Point Joint Actions με θέμα: Οδηγός ανάπτυξης τοπικού δικτύου προσανατολισμού & ενημέρωσης Σύστημα αξιολόγησης & διασφάλισης ποιότητας, Ρέθυμνο 2004.

Πηγές από το διαδίκτυο

<http://europa.eu.int>

http://ec.europa.eu/employment_social/publications/2005/ke6605062_el.pdf

<http://www.equal.gr>

http://www.ekep.gr/guidance/main_aspect

<http://hrdc-drhc.gc.ca/arb/research/schools>

<http://www.oEEK.gr>

<http://www.iek-reth.sch.gr>

<http://www.paep.gr>

<http://www.crete-region.gr>

Κατάρτιση- Συμβουλευτική-Απασχόληση και η βιοτική τροχιά των νέων. Δομές,
διαδικασίες και διακυβεύματα στην περίπτωση του Ρεθύμνου

<http://www.prosonolotaxos.gr>

<http://www.synergy-actions.gr>

<http://www.mmec.gr/ergorama>

<http://www.pi-schools.gr/programs>